

Paul Bjørkan

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

1STE HEFTE

1912

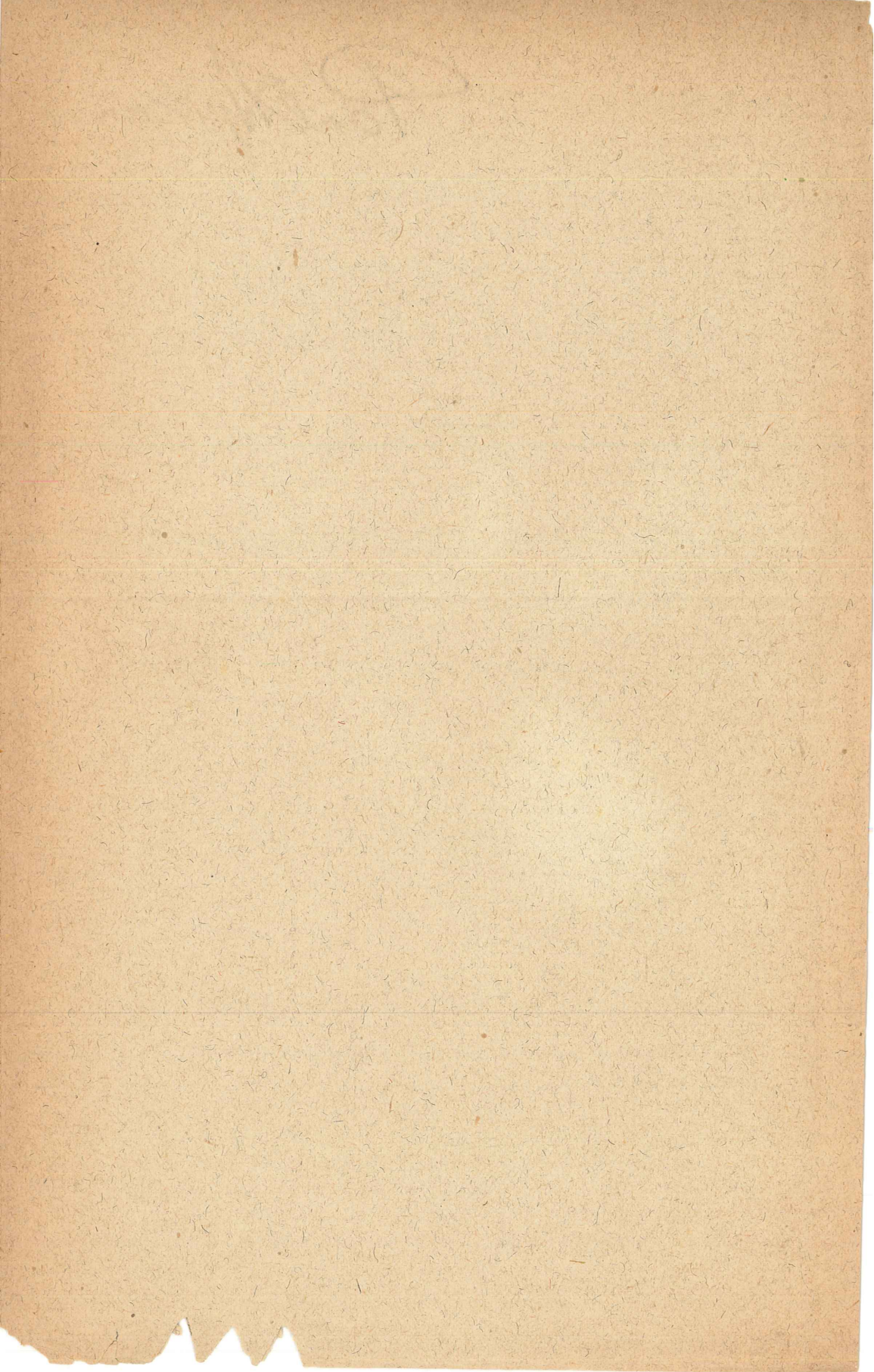
-
- I. Beretning avgit av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juni 1912.
 - II. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1911—1912.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1912

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGITT AV

FISKERIDIREKTØREN

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1913

Indhold.

- I. a. **Beretning** avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juli 1912.
 - b. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og flskeriforeninger for terminen 1911—1912.
 - II. **Fiskeriraadets forhandlinger** i møte 9 til 12 oktober og de for Raadet fremlagte forelæg.
 - III. **Richard Hansen:** Lofotfiskeriet 1912.
 - IV. **Dr. Johan Hjort:** Den franske industris kamp mot de norske sardiner (med bemerkninger om ordet sardin av Kristoffer Nyrop, professor ved Københavns universitet).
 - V. a. **Fiskeriinspektør Buvik: Beretninger:**
 - 1. Østlandsfisket (sildefisket paa sydkysten) vinteren 1911—1912.
 - 2. Sildefisket nordenfor Stat vinteren 1911—1912.
 - 3. Sildefisket i de bergenusiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1911—1912.
 - 4. Vaartorskefisket i 1912 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilddistrikt.
 - 5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
 - 6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.
 - b. **Opsynschef Puntervold:** Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1912.
 - VI. 1. **Fiskeriagent Westergaard:** Beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1912.
 - 2. **Beretning** om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).
 - 3. **Beretning** om skreifisket i Tromsø amt 1912.
 - 4. **Beretning** om skreifisket i Nordlands amt 1912.
 - 5. **Beretning** om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1912.
 - 6. **Beretning** om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1912.
 - 7. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1912.
 - 8. **Fiskeriassistent Sund:** Hummermaalinge 1911—12.
-

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

1STE HEFTE

1912

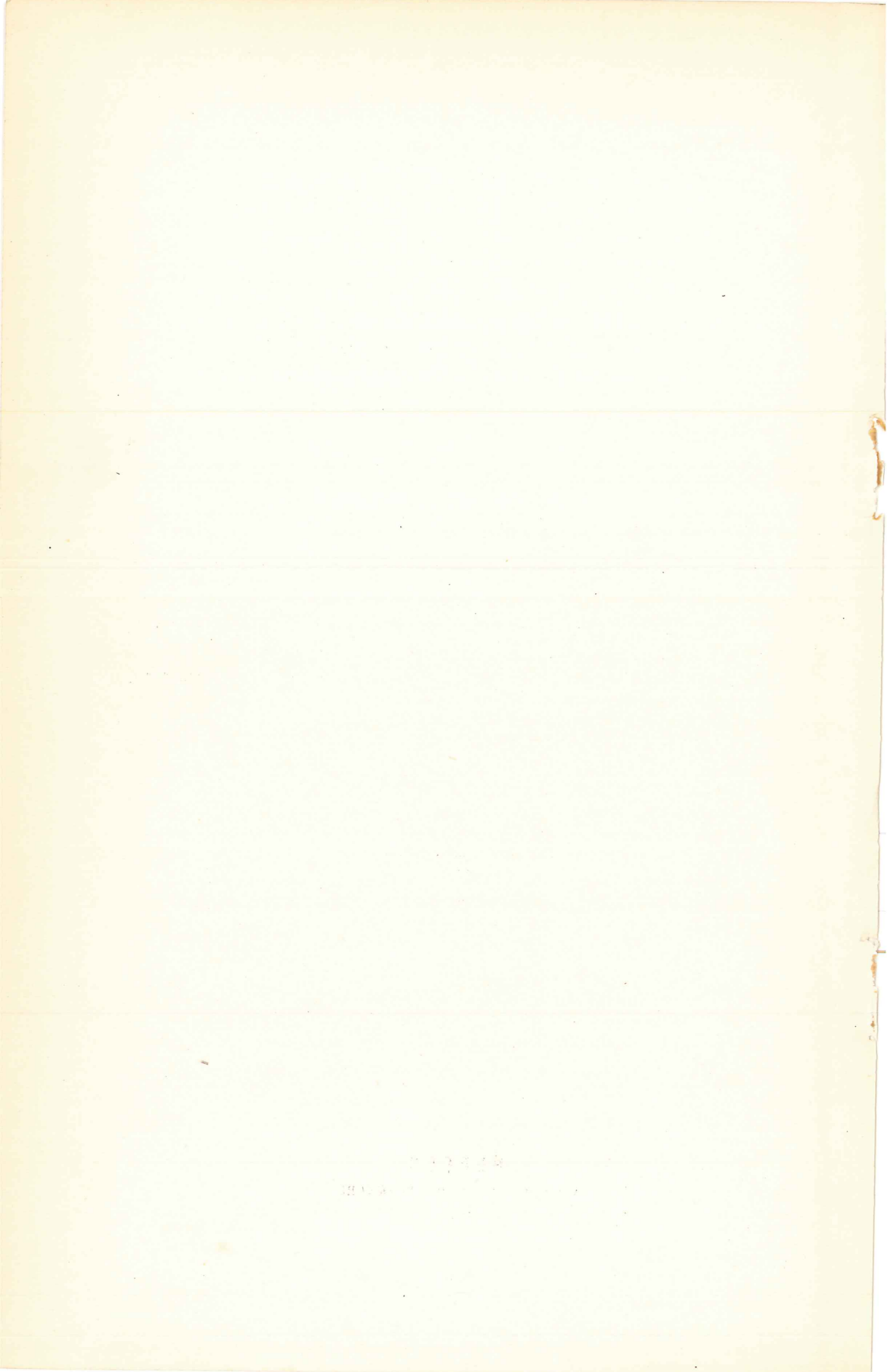
-
- I. **Beretning** avgitt av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juni 1912.
 - II. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1911—1912.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1912

Indhold.

	Side
I. Beretning avgit av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juni 1912	5
A. Fiskeridirektørens kontor	5
1. Den administrative virksomhet	5
Fiskeriraadet	6
Fiskeriinspektøerne	7
Fiskeriagenterne	7
Fiskeriselskaper og foreninger	8
Vrakervæsenet	8
Navigationsundervisningen	10
Stipendier for fiskere	11
Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1 juli 1911 til 30 juni 1912	11
Underretningsvæsenet	16
Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier	16
Fiskeristatistikken	17
2. Særlige arbeider og deres hovedresultater	17
Om fiskerierne i 1911 og 1912	17
B. Undersøkelser og forsøk	24
I. Videnskabelige undersøkelser og forsøk med „Michael Sars“	24
II. Fiskeforsøk	24
a. Fiskeforsøk med s/s „Michael Sars“	24
b. Lineforsøkene i Skagerak vinteren 1910—11	25
c. Forsøk med drivgarn efter sild efter departementets nærmere bestemmelse angaaende bevilgningens anvendelse	27
III. Beretning om fiskeriforsøksstationens virksomhet i 1911—1912	27
Brislingens fettindhold	27
Om sildens indhold av fett	32
Om fremstilling av sildeformel	33
Om norsk og hollandsk ganet sild, selvlaget og vandlaget sild ..	38
IV. Norges andel i den internationale havforskning	40

II. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for ter- minen 1911—1912 (utdrag)	42
Vardø fiskeriforening	42
Nordlands fiskeriselskap (utdrag)	46
Namdalens fiskeriselskap	52
Trondhjems fiskeriselskap (utdrag)	53
Kristiansunds fiskeriselskap	65
Aalesunds fiskerforening	75
Herø fiskeriforening	75
Selskapet for de norske fiskeriers fremme	76
Søndre Bergenhus amts fiskeriforening	100
Arendals fiskeriselskap	102
Østlandske fiskeriselskap	105
Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak	139

I. Beretning

avgit av

Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juni 1912.

A. Fiskeridirektørens kontor.

I. Den administrative virksomhet.

Fiskeridirektørens kontor.

Foruten det sedvanlige løpende administrative arbeide har kontoret ogsaa i terminen 1911—1912 været optat med bearbejdelsen av forskjellige større fiskerispørsmal.

Av større lovarbeider, der har været under forberedelse, kan nævnes forslag til lov om merkning av fiskefartøier. Efter Fiskeridirektørens anmodning gav departementet sit samtykke til, at der paa Fiskeridirektørens kontor sammentraadte en komite til behandling av denne sak. Komiteen var samlet i tiden 6 til 16 november 1911 og utarbeidede herunder: Utkast til lov om merkning av fiskefarkoster m. v., motiver til lovutkastet, utkast til regler for merkning m. v. av fiskefarkoster, forslag til amts-, by- og herredsbetegnelse, utkast til instruks for tilsynsmænd, forslag til regler for merkers paamaling og utkast til merkebrev. Angaaende denne saks behandling tillater jeg mig forøvrig at henvise til Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier, 2det hefte 1911, side 419 og flg.

Videre har været behandlet spørsmålet om utfærdigelse av en lov om hermetisk nedlægning av brisling og sild m. v. Den 9 november 1911 sammentraadte paa Fiskeridirektørens kontor en av de norske

eksportnæringsers landsforbund nedsat komite, der under Fiskeridirektørens ledelse utarbeidede et utkast til lov, der er blit lagt til grund ved sakens videre bearbeidelse. Kgl. proposition i saken blev fremsat, men ikke behandlet av Stortinget iaar.

Spørsmålet om en revision av landslotlovgivningen har ogsaa i den forløpne termin været under fortsat behandling, idet der har været indhentet yderligere uttalelser i saken fra de lokale autoriteter. Saken vil bli forelagt Fiskeriraadet.

Videre har spørsmålet om snurpenotens anvendelse under vaarsildfisket været under forberedende behandling og vil bli forelagt for Fiskeriraadet.

Angaaende fornyelse av kontrakten med skibsreder Otto Thoresen om underhold av dampskibsfart mellem Norge og Spanien har der været indhentet erklæringer og uttalelser. Denne saks behandling er ved terminens utløp endnu ikke helt avsluttet.

Det av Fiskeriraadet ifjor behandlede forslag til lov om salg av fersk torsk efter vegt har været under videre behandling, idet der har været indhentet endel yderligere uttalelser om forslaget, hvorefter det indsendtes til departementet. Departementet fremsatte kgl. proposition om forslag til lov om salg av fersk torsk efter vegt, men forslaget blev ikke tat under behandling av Stortinget iaar. Saken vil paany bli forelagt Fiskeriraadet.

Spørsmålet om utveksling av internationale telegrafiske etterretninger om fiskerierne har likeledes været under behandling, men sakens behandling er endnu ikke avsluttet.

Forberedelsen av Norges deltagelse i den Skandinaviske Fiskerit utstilling i Kjøbenhavn har skaffet adskillig arbeide. Fiskeridirektøren har fungert som centralkomiteens formand.

Fiskeriraadet.

Fiskeriraadet sammentraadte til sit aarlige møte i Bergen den 10 oktober 1911. Møtet varte til og med den 14 oktober.

Den tidligere benyttede forretningsorden benyttedes ogsaa under dette møte. Til opmand i raadet valgtes A. Lothe.

Til grund for forhandlingerne lagdes følgende av Fiskeridirektøren fremlagte dagsorden:

1. Forestilling angaaende forslag til lov om medicinalfond. (Forelæg 1).
2. Forestilling angaaende spørsmålet om torskefiskerilovenes utvidelse til at gjælde ogsaa utenfor norsk sjøterritorium. (Forelæg 2).
3. Forestilling angaaende revision av landslotlovgivningen (Forelæg 3).
4. Forslag om tillæg til lov om sildetønder indeholdende forslag om

lovbestemt størrelse for kvarttønder og ottinger til sild og agnskjæl, om ensartet størrelse av tønders og halvtønders bunder samt om stavens længde. (Forelæg 4).

5. Forestilling i anledning av det av Lofotkomiteen avgivne forslag til lov om forandring av og tillæg til lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten av 6 august 1897. (Forelæg 5).
6. Om mindstemaal og utklækning av hummer. (Forelæg 6).
7. Forestilling angaaende forbud mot salg av undermaalsfisk, frigivelse av vadfiske for Østlandet og ny fiskerilov. (Forelæg 7).
8. Spørsmålet om salg efter vegt av fersk torsk under skreifiskerierne. (Forelæg 8).
9. Spørsmålet om tidsbegrænsning for nedlægning av brisling m. v. (Forelæg 9).
10. Forestilling angaaende vrakervæsenet. (Forelæg 10).
11. Spørsmålet om en fiskeriutstilling i Kristiania i 1914. (Forelæg 11).
12. Andre saker, som maatte forebringes av Fiskeridirektøren eller Fiskeriraadets medlemmer. (Forelæg 12).
13. Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1912—1913. (Forelæg 13).

De for Raadet fremlagte trykte forelæg findes indtat i 2det hefte av Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier 1911.

Referat av raadets forhandlinger findes indtat som bilag 23 til St. prp. nr. 1 hovedpost VII for 1912.

Fiskeriraadets møte er iaar berammet til sammentræde i Bergen onsdag den 9 oktober.

Fiskeriinspektørerne.

Der er ingen forandring foregaat med disse stillinger. Fiskeriinspektør Buvik har i likhet med tidligere aar fungert som opsynschef ved vaarsildfisket. Fiskeriinspektør Johnsen fungerte som formand i Nordlands lokalkomite for Nordlands deltagelse i Kjøbenhavnertstillingen. Fiskeriinspektør Fleischer har været medlem av Sjøgrænsekommisionen. Forøvrig har arbeidet med havfiskefondene som sædvanlig optat den største del av fiskeriinspektørernes virksomhet.

Fiskeriagenterne.

I terminen 1911—1912 er ingen forandring foregaat med disse stillinger. Markedsberetninger fra fiskeriagenterne er efterhvert som de er avgit, indtat i „Fiskets Gang“.

Fiskeriagent Westergaard har fungert som Norges kommissær ved fiskeriutstillingen i Kjøbenhavn.

Fiskeriselskaper og foreninger.

For budgetterminen 1 juli 1911—30 juni 1912 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaper og fiskeriforeninger kr. 42 800, hvorav kr. 33 550 paa betingelse av distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ av statsbidraget og kr. 9250 uten betingelse om distriktsbidrag.

Aarsberetninger og regnskap fra de forskjellige fiskeriselskaper og foreninger findes indtat længere ute i nærværende hefte av aarsberetningen.

Vrakervæsonet.

I nedenstaaende tabeller vil findes en spesifikasjon over det i kalenderaaret 1911 i de forskjellige vrakerdistrikter vrakede antal tønder sild i fiskepakning og eksportpakning.

Antal tønder vraket i fiskepakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1911.

Vrakerdistrikt	Fetsild	Vaarsild	Slosild	Islands- sild	Nordsjø- sild	Fiskepak- ket ialt
Tromsø	336	—	—	—	—	336
Trondhjem ..	907 ^{982/2}	—	35	—	—	942 ^{982/2}
Kristiansund .	—	—	618	—	—	618
Bergen	—	—	1074	2070	175	3 319
Kopervik	—	—	—	2147	—	2 147
Haugesund . . .	713	—	—	4094	—	4 807
Stavanger . . .	—	—	—	402	—	402
Ialt	1956 ^{982/2}	—	1727	8713	175	12 571 ^{982/2}

Antal tønder vraket i eksportpakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter 1911.

Vrakerdistrikt	Vaarsild							Islandssild			Slosild	Fetsild					Eksportpakket ialt
	Tdr. i 100 kg. pagn.	Tdr. i 105 kg. pagn.	Tdr. i 110 kg. pagn.	Tdr. i 115 kg. pagn.	Tdr. i 120 kg. pagn.	Tdr. i 125 kg. pagn.	Ialt	Tdr. i 100 kg. pagn.	Tdr. i 115 kg. pagn.	Ialt	Tdr. i 100 kg. pagn.	Tdr. i 100 kg. pagn.	Tdr. i 105 kg. pagn.	Tdr. i 110 kg. pagn.	Tdr. i 115 kg. pagn.	Ialt	
Trondhjem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	100/2	287	297 ¹⁰⁰ / ₂	297 ¹⁰⁰ / ₂
Bergen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	300
Haugesund	25	2600	850	110	13 002 ²⁵⁰ / _g	1522	18 109 ²⁵⁰ / _g	2456	1122	3578	—	185	—	—	—	185	21 872
Ialt	25	2600	850	110	13 002 ²⁵⁰ / _g	1522	18 109 ²⁵⁰ / _g	2456	1122	3578	300	185	10	100/2	287	482 ¹⁰⁰ / _g	22 469 ¹⁰⁰ / _g

Navigationsundervisningen.

I terminen 1911—1912 er der gjort den forandring, at kurserne nu avholdes samtidig paa forskjellige steder, men til gjengjæld kun i tiden fra omkring 15 september til omkring 15 januar; dette har nødvendiggjort ansættelse av en lærer til; i den nyoprettede lærerstilling er av Handels- og Industridepartementet ansat opsynschef ved Romsdalsfisket, løytnant Puntervold.

Den anden lærer løytnant Møinichen har været permittert, og i hans sted har overkanoner J. B. Johansen fungert.

Hr. Johansen har avgitt følgende indberetning om sin virksomhet:

„I Ibbestad begyndte kurset den 5 oktober 1911. Som lokale blev anvist et værelse i folkeskolebygningen i Ibbestad. Der var indmeldt 13 elever, hvilket antal i de nærmeste dager forøkedes til 18. Av disse maatte 1 slutte skolen efter en maanedes forløp paa grund av sygdom. De øvrige 17 deltok hele kurset og fremstillet sig til eksamen den 28 og 29 november. Samtlige bestod eksamen; 6 med udmerkelse. Som censorer fungerte havnefoged Hammer og styrmand Chr. Strøm begge fra Harstad. Censorerne blev utpekt av for skolen interesserte mænd i Ibbestad.

Den 26 november foretokes en øvelsestur med motorskøite. Øvelserne dreves uavbrudt fra kl. 8 formiddag til 8 aften. Veiret var meget godt, saa der blev anledning til at gjennomgaa de forskjellige forekommende ting av navigeringen saavel ved dagslys som i mørke.

Øvelserne blev omfattet med megen iver og interesse av eleverne, der syntes derved at faa en bedre forstaaelse av, hvad som var gjennomgaaet paa skolen.

I Rørvik begyndte kurset den 4 desember med 7 elever, av disse forlot 3 skolen før kurset avsluttedes. (1 paa grund av sygdom, 1 for at reparere sin motorbaat, der i en storm drev iland og blev havarert og 1 efter sterk pres fra hjemmet). De resterende 4 deltok hele kurset og fremstillet sig til eksamen den 29 og 30 januar. Samtlige bestod eksamen; 3 med udmerkelse. Som censorer fungerte styrmand Nikolai Sitter av Namdalens dampskibsselskap og styrmand Olaf Skjervold fra Namsos begge engagert av direktør i Namdalens dampskibsselskap, overretssakfører Brandzæg.

Nogen øvelsestur blev der ikke anledning til at foreta i Rørvik paa grund av vedvarende urolig veir og snetykke i de dager, der kunde være tale om at foreta øvelserne.

Undervisningen har i begge kurser omfattet det samme pensum, som har været maalet i tidligere kurser, og som er opført i Norsk Fiskeralmanak.

Tilslut tillater jeg mig at gjøre opmerksom paa, at befolkningen i Ibbestad og omkringliggende distrikter omfatter navigationskurserne med meget stor interesse, og der uttaltes fra flere hold ønskeligheten av at faa kurser oftere.“

Hr. Puntervold har avgit følgende indberetning:

„Idet vedlagte regnskap oversendes tillater jeg mig at meddele, at jeg ihøst har holdt kursus for ialt 10 elever her i Aalesund. Kurset begyndte 21 november 1911 og avsluttedes 27de januar 1912.

Som censorer fungerte kapt. Edw. Larsen og havnebetjent Strøms-holm.

De til skolen hørende instrumenter m. m. beror for tiden paa Klipsa skolebygning i Aalesund.“

Stipendier for fiskere.

For terminen 1911—1912 var til dette øiemed bevilget kr. 3000. Dette beløp blev imidlertid ikke utdelt i terminen, men besluttet anvendt i forbindelse med det for terminen 1912—1913 bevilgede beløp til stipendier for fiskere til deltagelse i det Skandinaviske Fiskermøte i Kjøbenhavn i juli maaned 1912. Herom vil nærmere beretning foreligge i næste aarsberetning.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1 juli 1911 til 30 juni 1912.

A. Det Ældre Havfiskefond.

I denne termin har søkningen om laan av dette fond været større end i de nærmest foregaaende aar. I terminens løp er ialt indvilget 151 laaneandragender til samlet tilstaat beløp av kr. 473 350. Andragenderne fordeler sig paa de forskjellige amter saaledes:

Tromsø amt	72	laan til beløp	kr. 236 900
Nordlands amt	60	„ — „	192 400
Nordre Trondhjems amt	1	„ — „	1 500
Søndre Trondhjems amt	2	„ — „	7 500
Romsdals amt	1	„ — „	2 500
Nordre Bergenhus amt	1	„ — „	4 500
Søndre Bergenhus amt	2	„ — „	9 000
Stavanger amt	1	„ — „	4 000
Lister og Mandals amt	6	„ — „	11 900
Nedenes amt	1	„ — „	400
Bratsberg amt	1	„ — „	400
Akershus amt	1	„ — „	400
Smaalenenes amt	2	„ — „	1 950

Ialt 151 laan til beløp kr. 473 350

Samtlige laan er til anskaffelse av motorfartøier undtagen for et enkelt laans vedkommende, der var til et seilfartøi. Flere laan var til anskaffelse av motorer i tidligere anskaffede baater, tildels ogsaa til motorer i baater med ældre laan av fondet. Av foranstaaende tabel sees at søkningen fremdeles er størst fra Tromsø amt, men søkningen om laan er ogsaa i heromhandlede termin steget betydelig i Nordlands amt og derav særlig til tidligere tilbakeliggende distrikter. Fra distrikterne søndenfor Nordlands amt er søkningen om laan fremdeles ubetydelig. Ved Stortingets samtykke er yderligere 200 000 kr. indtil videre overført til fondet fra det Nye Havfiskefond, saaledes at der nu ialt er overført fra det nye fond 400 000 kr. Allerede før Stortingets sidste samtykke til overførelsen forelaa der saa mange laaneandragender, at hele beløpet medgik til disse, saa man for tiden kun er henvist til de efterhvert indkomne avdrag av ældre laan til utlaan til nye andragender. Skulde det derfor ikke bli mulig at opnaa yderligere forøkelse av laanefondet vil der neppe kunne findes anden utvei end den indtil videre at stanse utlaan til de distrikter, som hittil har faat forholdsvis mest av fondet, og hvor baatstellet derfor maa forutsættes at være kommet i god gjænge. Tidligere er utlaan av fondet stanset for Ibbestad herred.

For budgetterminen er ialt anvist til utbetaling 83 laan til et samlet beløp av kr. 286 500. Disse fordeler sig paa de forskjellige amter saaledes som følgende fortegnelse viser:

Anviste laan i budgetterminen 1 juli 1911—30 juni 1912:

Amt	Antal laan	Anvendt til			Sikkerhet			Laane- summens samlede beløp kr.
		Dæksbaater og seilfartøier	Motorfartøier		Pant i fartøi	Kommune- garanti	Selvskyldner- kaution	
Tromsø	45	2	43	—	45	—	164 500	
Nordland	29	3	26	—	29	—	94 100	
Nordre Trondhjem	1	—	1	—	1	—	3 800	
Romsdal	1	—	1	—	1	—	2 500	
Nordre Bergenhus	1	1	—	—	1	—	4 000	
Søndre Bergenhus	1	1	—	—	1	—	5 500	
Stavanger	1	1	—	—	1	—	4 000	
Lister og Mandal	3	—	3	—	3	—	6 000	
Jarlsberg og Larvik	1	—	1	—	1	—	2 100	
Tilsammen	83	8	75	—	83	—	286 500	

Nedenfor anføres en fortegnelse over tidligere tilstaaede men ikke anvist til utbetaling inden 30 juni 1912:

Amt	Antal laan	Anvendt til		Sikkerhet			Laane- summenes samlede beløb kr.
		Dæksbaater og seilfartøier	Motor- fartøier	Pant i fartøi	Kommune- garanti	Selvskyldner- kaution	
Tromsø	74	—	74	—	74	—	246 200
Nordland	47	2	45	—	47	—	146 500
Nordre Trondhjem	1	—	1	—	1	—	1 500
Søndre Trondhjem	2	—	2	—	2	—	7 500
Romsdal	1	—	1	—	1	—	2 500
Nordre Bergenhus	1	—	1	—	1	—	4 500
Søndre Bergenhus	2	—	2	—	2	—	9 000
Stavanger	1	—	1	—	1	—	4 000
Lister og Mandal	5	—	5	—	5	—	9 900
Nedenes	1	—	1	—	1	—	400
Bratsberg	1	—	1	—	1	—	400
Jarlsberg og Larvik	1	—	1	—	1	—	1 800
Akershus	1	—	1	—	1	—	400
Smaalenene	2	—	2	—	2	—	1 950
Tilsammen	140	2	138	—	140	—	436 550

Laaneandragenderne er behandlet efterhvert som de indkom.

B. Det Nye Havfiskefond.

Av dette fonds midler er i budgetterminen 1 juli 1911—30 juni 1912 ikke tilstaaet noget laan og intet laan er anvist i terminens løp, derimot er flere endnu ikke forfaldne laan helt indfridd, da rederierne hadde erholdt laan i Skibshypotekforeningen i Aalesund. Av tidligere (i 1910) tilstaaede laan er der ét til Kristiania og ét til Bergen paa kr. 15 000 hver.

Av dette fonds midler er der med Stortingets samtykke indtil videre overført yderligere 200 000 kr. til det Ældre Havfiskefond til utlaan efter dette fonds regler. Der er saaledes nu overført 400 000 kr. fra det Nye til det Ældre Havfiskefond.

C. Finmarksfondet.

Av Finmarksfondet er i budgetterminen tilstaat 17 laan paa til- sammen kr. 41 600. Søkningen har været omtrent som i foregaaende termin.

I budgetterminen er der anvist 13 laan til utbetaling med tilsam- men kr. 35 550, nemlig til Talvik herred 8 laan paa ialt kr. 23 700, 2 til Vardø by paa ialt kr. 5100, 2 til Lebesby og Kjøllefjord herred paa kr. 2950 og 1 til Hammerfest by paa kr. 3800.

Den 30 juni 1912 var der av de tilsagte laan endda ikke anvist 18 laan paa ialt kr. 40 900. Disse fordeler sig paa følgende herreder saaledes:

Vardø by	3 laan til ialt kr.	6 800
Talvik	3 — — „	10 500
Kjelvik	3 — — „	5 800
Tanen	3 — — „	7 100
Vardø herred	2 — — „	4 400
Hammerfest by	1 — — „	3 600
Kvalsund	1 — — „	3 600
Maasø	1 — — „	1 100
Sydvaranger	1 — — „	1 000

Tilsammen 18 laan til ialt kr. 40 900

Av Finmarksfondet er indtil 30 juni 1912 ialt utbetalt 78 laan til samlet beløp kr. 177 485.

Paa grund av budgetterminens ændring er det ikke mulig at tilveie- bringe nøiagtige opgaver over havfiskefondenes stilling i denne oversigt. Oppebørselbetjentenes opgjør pr. 30 juni vil først foreligge i løpet av oktober maaned, og før den tid vil man kun i runde tal kunne erholde opgaverne.

Finansdepartementet vil imidlertid som vanlig foranledige indtat i forklaringerne til statsregnskapet en nøiagtig opgave vedkommende fon- dene og deres virksomhet.

Nedenfor vil man meddele en oversigt amtsvis over de 3 havfiske- fonds virksomhet siden fondenes opprettelse og til 30 juni 1912.

Opgave over de siden havfiskefondenes oprettelse til og med 30 juni 1912 utbetalte laan av de tre havfiskefond.

I. Det Ældre Havfiskefond.

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken	25	59 900	21	55 050
Tromsø	388	887 235	139	188 510
Nordland	215	567 918.33	74	165 683.33
Nordre Trondhjem	18	41 700	12	29 700
Søndre Trondhjem	19	55 500	12	27 400
Romsdal	54	279 930	33	164 730
Nordre Bergenhus	12	81 000	2	19 500
Bergen	4	34 250	3	26 250
Søndre Bergenhus	32	150 250	21	104 050
Stavanger	11	67 535	8	55 535
Lister og Mandal	36	69 760	6	21 560
Nedenes	16	43 700	8	31 200
Bratsberg	17	45 300	6	23 800
Jarlsberg og Larvik	8	23 950	4	16 050
Akershus	1	2 600	1	2 600
Smaalenene	4	22 800	—	—
Kristiania	4	31 800	2	19 300
Riket ialt	864	2 465 128.33	352	950 918.33

2. Det Nye Havfiskefond.

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken	1	17 000	—	—
Tromsø	3	58 000	1	25 000
Nordland	7	109 000	1	20 000
Nordre Trondhjem	1	20 000	—	—
Søndre Trondhjem	1	7 500	—	—
Romsdal	14	280 500	10	203 000
Nordre Bergenhus	10	225 000	4	80 000
Bergen	7	113 000	3	41 000
Søndre Bergenhus	1	20 000	—	—
Stavanger	3	72 000	1	40 000
Nedenes	1	12 000	—	—
Smaalenene	3	37 300	—	—
Riket ialt	52	971 300	20	409 000

3. Finmarksfondet.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by	18	47 280	3	8 750
Hammerfest by	5	11 750	2	2 650
Vardø herred	3	3 700	1	1 300
Tanen	5	9 600	—	—
Lebesby	3	5 950	—	—
Kistrand	2	3 240	—	—
Kjelvik	9	11 735	2	1 225
Hammerfest herred	12	25 680	3	4 800
Hasvik	4	8 990	—	—
Loppen—Øksfjord	4	12 060	1	1 800
Talvik	12	36 600	—	—
Alten	1	900	—	—
Finmarkens amt	78	177 485	12	20 525

Underretningsvæsenet.

Underretningsvæsenet har i alt væsentlig været ordnet som i forrige budgettermin. Endel nye opslagsstationer er optat for forskjellige av cirkulærtelegrammerne.

Man har arbeidet med spørsmålet om en forbedring av efterretningerne om forskjellige utenlandske fiskerier, idet man har søkt at faa istand en utveksling av internationale telegrafiske efterretninger om fiskerierne. Arbeidet hermed er endnu ikke avsluttet ved budgetterminens utgang.

Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier.

I budgetterminen er utgit følgende hefter:
 5 hefte 1910 indeholdende: Amtmanden i Finmarken: Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i 1910 og om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner i 1910. Kontorets beretninger om makrelfisket i 1910 og om skreifiskerierne i Tromsø amt, Nordlands amt utenom Lofotfisket, Nordre og Søndre Trondhjems amter. Fiskeriagent Westergaards beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1910.

- 1 hefte 1911 indeholdende: Fiskeridirektørens beretning om statens administration og arbeide til fiskeriernes fremme i budgetterminen $\frac{1}{7}$ 1910— $\frac{30}{6}$ 1911. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og foreninger for terminen 1910—1911.
- 2 hefte 1911 indeholdende: Fiskeriraadets forhandlinger i møte 10 til 14 oktober 1911 og de for Raadet fremlagte forelæg. Forslag til lov om merkning av fiskefartøier utarbeidet av en med Handelsdepartementets samtykke nedsat komite.
- 3 hefte 1911 indeholdende: Fiskeriinspektør Buviks beretninger om Østlandsfisket (sildefisket paa Sydkysten) vinteren 1910—1911, sildefisket nordenfor Stat vinteren 1910—1911, sildefisket i de Bergenhuiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1910—1911, vaartorskfisket i 1911 i Nordre Bergenhus og søndre vaarsilddistrikt, vaarsild- og torskfisket vedkommende, samt om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.
- 4 hefte 1911 indeholdende: Utvalgsformand Richard Hansens beretning om Lofotfiskeriet i 1911.

Fiskeristatistikken.

I budgetaaret er utgit „Norges fiskerier 1910“ som række V, nr. 150 av Norges officielle statistik. Statistikken for 1910 er utarbeidet i alt væsentlig i samme form og med de samme tabeller som i de senere aar.

De indsamlede opgaver for 1911 er under bearbeidelse og vil foreligge færdig bearbeidet i løpet av høsten.

2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.

Om fiskerierne i 1911 og 1912.

Fiskerierne i 1911

var underrett tat meget gode baade med hensyn til mængde og til værdi paa første haand, saa aaret blir et av de bedste man har hat. For de enkelte fiskerier hitsættes følgende korte oversigt.

Storsildfisket paa Vestkysten med drivgarn vinteren 1910—1911 var til aarsskiftet kommet op til 183 550 maal og fortsattes i 1911 med noget held til midten av januar, hvorefter fisket blev forholdsvis ubetydelig paa grund av stormende veir og avtagende deltagelse. Det avsluttedes ut paa vinteren med 220 000 maal, korrigeret ved opsynschemens fintælling til 227 500 til en værdi av næsten 2 mill. kr., middelpriis kr. 8.76. Der saltedes ialt 125 500 maal.

Storsildfisket paa Sydkysten, det saakaldte Østlandsfiske, begyndte i januar og sluttet efter midten av februar og var yderst mislig. Telegraferingen blev avsluttet med 11 050 maal, efter opsynschefens senere beretning 12 500 maal, til en gjennemsnitspris av kr. 11.16 og en samlet værdi av ca. kr. 139 500. Det meste fiskedes fra Kristiansand og litt fra de nærmeste byer østenfor; ved Hvaler var der intet fiske.

Vaarsildfisket begyndte i slutningen av januar og varet til henimot midten av april, men av de da staaende nøter optoges sild til henimot utgangen av mai. I det hele utgjorde fangsten henimot 700 000 maal, hvorav 525 000 blev fisket med nøter og 175 000 med garn. Ved dette rike fiske i forbindelse med et godt fiske i Bohuslen bragtes priserne meget snart saalangt ned, at det blev litet regningssvarende for garnfiskerne at fortsætte; disse sluttet derfor for endel meget tidlig. I begyndelsen av fisket betaltes notsilden meget godt; middelsprisen som betaltes fiskerne, beregnes av opsynschefen til kr. 3.66 pr. maal, og den hele værdi til ca. 2 565 000 kroner. Som sædvanlig faldt den største mængde, 570 000 maal, paa søndre vaarsilddistrikt, resten paa nordre. Der saltedes ialt 105 500 maal.

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen blev særdeles smaat; begyndte før midten av juni og avsluttedes før utgangen av august med en fangst av 11 852 fiskepakkede tønner mot 16 641 i 1910 og 40 626 i 1909.

Sildefisket ved Island faldt for en del meget rikt, men de norske fiskeres antal var noget mindre end før, og en mængde av fangsten anvendtes til fabrikation av sildolje og sildemel. Det av nordmænd saltede parti skal utgjøre 72 000 tønner, hvorav 42 965 indførtes til Norge mot 101 069 i 1910. Trods de temmelig lave priser skal fiskernes for tjeneste ha været god.

Fetsildfisket slog godt til i slutningen av juli paa flere steder i Trøndelagen, straks efter ogsaa i Nordland og søndenfor Vestfjorden og var godt til utgangen av august. I september og endel av oktober var fisket meget ringere, men sidst i oktober kom der adskillig sild tillands i Tromsø og Finmarkens amter, og i desember tok ogsaa fisket sig op i endel av de nordlandske fjorde. Ved aarets utgang hadde man i det hele optat 482 560 maal mot 541 288 i 1910. Av fangsten blev iset til eksport 49 051 mot ca. 155 000 i 1910, til sildoljefabrikkerne solgtes 170 460 maal mot 75 010 i 1910. Man saltet i det hele 320 330 fiskepakkede tønner mot 406 612 i 1910. Varen faldt fet og god til langt ut i september og fandt en særdeles god omsætning, hvortil bidrog det slappe fiske i september. Silden faldt mest av mellemmerker og mindre, av reel kjøbmandssild var der forholdsvis litet. Det senhøstes garnfiske nordpaa skaffet endel av de større merker. Priserne var i den bedste

fisketid kun middels, faldt almindeligst mellem 4 og 8 kr. maalet, smaa sild til fabrikkvare solgtes billigere, og garnsild utover høsten opnaadde almindelig mellem 8 og 13 kroner, enkeltvis nogen kroner mere. Av fangsten falder 126 790 maal paa Søndre Trøndhjems amt, 81 130 paa Namdalen, 175 060 paa Nordland, 58 300 paa Tromsø amt og 39 890 maal paa Finmarken, i de andre distrikter er fangsten ubetydelig. Fisket gav antagelig baade fiskere og saltere en god fortjeneste.

De store torskefiskerier — skreifiskerierne iberegnet Finmarkens vaarfiske — gav et beregnet utbytte av 64.4 mill. stk. torsk; 13.6 mill. stk. mere end middelsutbyttet for de sidste 44 aar. Det var ogsaa det bedste torskefiske siden 1897. Det var især fisket i Finmarken, som gav et udmerket utbytte, nemlig 33.4 mill. stk. torsk, hvorav 29.8 falder alene paa vaarfisket. Dernæst var utbyttet for Romsdals amt meget godt med 8.1 mill. stk. Ogsaa fisket paa Røst og Værøy var større end almindelig med over 3.5 mill. stk. Fisket i Lofotens opsynsdistrikt var derimot yderst smaat med et utbytte av kun 10.5 mill. stk., og samtlige øvrige skreifiskedistrikter hadde et mere eller mindre ringe utbytte. Priserne var imidlertid meget høie overalt søndenfor Finmarken og holdt sig ogsaa der ret bra oppe i forhold til fiskets rigdom. Det hele utbytte av de store torskefiskerier blir derfor meget betydelig for fiskerne, særlig faldt lotterne i Finmarken ualmindelig store. Opkjøperne av fisk gjorde det derimot tildels meget daarlig, fordi priserne var for høie. Leverholdigheten var mindre end de nærmest foregaaende aar og leveren litt magrere. Der blev derfor kun producet 43 318 hl. dampmedicintran, og man hadde 12 729 hl. lever tilovers til anden tran. Rognmængden utgjorde 38 426 hl. i fersk tilstand. Trods den store fiskemængde staar derfor disse tal tilbake for dem i 1910, 1909 og 1908, endskjønt dette sidste aar kun hadde 48.2 mill. stk. torsk.

Dorgemakrelfisket i Nordsjøen gav i 1911 et utbytte av 53 221 tønner. Herav faldt 27 341 tønner paa norske fartøier og 25 880 tønner paa svenske fartøier, som ilandbragte fangsten i norske havne. Der deltok 399 norske fartøier med en besætning av 2741 mand, og der utførtes 621 turer. Værdien av den norske fangst utgjorde ca. 1 140 000 kroner. Gjennemsnittsprisen er beregnet til 47.5 øre pr. kg. mot i 1910 32 øre.

Kystmakrelfisket med drivgarn var endel av sæsonen meget godt, saa priserne da sank langt ned; i det hele tat maa dog utbyttet betegnes som meget godt. I 1911 gik ikke makrelfisket længere nord end op imot Bergen. Efter garnsæsonens slutning fiskedes adskillig med not og snøre, hvorved der skaffedes en god forsyning til landets forbruk en tid utover sommer og høst.

Brislingfisket faldt idethele ujevnt, men slog dog godt til i flere

avsnit av fiskesæsonen. Fiskernes fortjeneste var derfor omend ujevn dog vistnok i det hele god, da priserne store dele av fangsttiden holdt sig meget høie, indtil 4 kr. og litt derover pr. skj. Først i fisket var priserne meget lavere, og imot aarets ende var priserne fra kr. 2.50 til 3.50 pr. skj. Snurpenøterne var i almindelig bruk og tok vistnok den større del av fangsten. Det store behov for brisling til hermetikfabrikkerne blev neppe fuldt tilfredsstillet, og det saltede parti var forholdsvis litet.

Smaasildfisket var jevnt godt paa Vestlandet og skaffet hermetikfabrikkerne en særdeles fin vare iaar. Der blev ogsaa saltet endel skjæresild, og endel blev eksportert fersk i is til Tyskland.

Bankfisket maa antages at ha git et bra middelsutbytte for Aalesund og Søndmør. Nordpaa var utbyttet særdeles bra for Andenes og flere steder. Overalt er der mindre av kveite end før.

Om de øvrige kystfiskerier er opgaverne litet oversigtlige indtil statistikken er utarbeidet, men de har vistnok levert den sedvanlige forsyning til landets eget behov og skaffet en jevn eksport av iset fisk til Tyskland især.

Seifisket i Finmarken var begunstiget av høie priser hos russerne, og utbyttet var derfor antagelig tilfredsstillende.

Laksefisket var i regelen ret godt i 1911, men den store havnestreik i England skaffet eksportørerne adskillig tap og tvang priserne ned i nogen uker, men etterpaa blev fisken godt betalt.

Hummerfisket slog tildels mindre godt til, men priserne var høie, og utbyttet derfor omtrent middels.

De opgivne tal i denne oversigt er tat fra telegrammerne ved fiskets avslutning og de utkomne opsynsberetninger, men ved bearbeidelsen av den almindelige fiskeristatistik vil der fremkomme avvikelser, helst i form av forøkelse av mængden, hvilken dog vil være av meget underordnet betydning.

Fiskerierne i 1912. Her skal gives en kort oversigt over fiskerierne indtil utgangen av august maaned iaar.

Storsildfisket i sæsonen 1911—12 tok sin begyndelse 21 novbr., efterat der i 14 dages tid var drevet forsøksfiske fra Aalesund og Kristiansund. I de følgende uker blev der gjort betydelige fangster, saaledes i uken 26 november—2 desember 58 000 maal og i de følgende 2 uker over 30 000 maal. Ved aarsskiftet var totalkvantumet 163 700 maal. Efter nytaar var ukefangsterne mindre, og fra 1—27 januar var utbyttet 57 000 maal, tilsammen for sæsonen 221 000 maal. I de efterfølgende uker blev der gjort ubetydelige fangster, og slutresultatet pr. 9 mars blev 231 250 maal. Herav saltedes 128 000 maal og isedes ca. 91 000 maal; resten blev solgt fersk til forbruk i landet eller benyttet til agn.

De første fangster betaltes med fra 20 til 15 kr. maalet. Prisen

faldt imidlertid hurtig og kan antagelig sættes til kr. 8 i gjennemsnit. Storsildfisket paa Østlandet var fuldstændig mislykket.

Vaarsildfisket begyndte iaar senere end ifjor, idet man til 3 februar kun hadde fisket 1300 maal. Den 10 februar var totalfangsten 13 000 maal mot i 1911 64 000 maal, og den 17 februar 50 000 maal mot 110 000 i 1911. Dette forhold fortsattes utover, skjønt ukefangsterne blev betydelig større i mars, saaledes 119 000 i uken 3—9 mars. I april var kvantumet kommet op i 509 500 maal mot 569 000 i 1911. Der blev utover fisket og optat sild av laase, som haddes staaende, saa at det optagne kvantum pr. 4 mai utgjorde 600 500 maal. I uken som endte 25 mai tømtes den sidste laas, og slutresultatet blev 613 250 maal. Herav saltedes ca. 100 000 maal, hovedmassen av resten isedes til England og Tyskland. Av fangsten var ca. 400 000 maal notsild og resten garnsild.

Paa grund av fiskets sene begyndelse blev silden betalt forholdsvis godt den første maaned. Der opgaves fra 15 til 7 kr. maalet, og meget opnaadde vistnok omkring 10 kr. I første halvdel av mars betaltes fra 4 til 10 kr., men siden holdt prisen sig i 2—4 kr. pr. maal. Det antages imidlertid, at aarets pengeutbytte av vaarsildfisket vil bli adskillig større end i de foregaaende aar.

Torskefiskerierne har iaar git et enestaaende utbytte, hvilket nedenstaaende tabel vil vise:

1912 til 19 juni	Torsk i 1000 stk.	Derav		Damp- medi- cintran i hl.	Lever tilovers til andre transor- ter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1000 stk.	saltet 1000 stk.			
Finmarkens vinterfiske til $\frac{25}{3}$ 1912 .	6 978	1 658	5 194	7 064	2 454	—
Samtlige skreifiskerier søndenfor Fin- marken	55 483	17 440	37 643	40 147	4 967	52 270
Tilsammen	62 461	19 098	42 837	47 211	7 421	52 270
Finmarkens vaar- eller loddefiske fra $\frac{25}{3}$	36 701	17 321	12 316	29 000	26 589	—
Ialt	99 162	36 419	55 153	76 211	34 010	52 270
Mot i 1911 til $\frac{24}{6}$	64 424	25 230	34 630	43 318	12 729	38 426
” i 1910 - $\frac{25}{6}$	55 689	20 916	30 721	41 024	17 804	41 131
” i 1909 - $\frac{23}{6}$	56 519	28 131	23 839	50 460	27 663	42 423
” i 1908 - $\frac{27}{6}$	48 217	17 896	27 834	59 104	25 584	41 695
” i 1907 - $\frac{22}{6}$	47 625	16 454	29 710	46 889	21 384	37 001
” i 1906 - $\frac{23}{6}$	46 448	16 794	28 358	42 908	18 097	44 397
” i 1905 - $\frac{24}{6}$	44 486	15 112	28 390	41 907	12 958	34 541
” i 1904 - $\frac{25}{6}$	47 801	15 858	30 707	18 529	7 810	23 525
” i 1903 - $\frac{1}{7}$	44 562	16 020	28 075	2 952	7 078	22 939

Utbyttet av skreifiskerierne i de forskjellige distrikter fremgaar av følgende tabel:

1912 til 11 mai	Torsk i 1000 stk.	Derav		Damp- medi- cintran i hl.	Lever tilovers til andre transor- ter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1000 stk.	saltet 1000 stk.			
Finmarkens vinterfiske til $\frac{25}{3}$ 1912	6 978	1 658	5 194	7 064	2 454	—
Tromsø amt	2 575	783	1 792	1 968	713	904
Lofotens opsynsdistrikt	15 100	5 800	9 200	12 043	1 197	16 136
Yttersiden	2 722	1 664	1 058	2 650	686	2 648
Røst & Værøy	6 640	5 471	1 169	3 513	154	2 220
Helgeland—Salten	3 852	3 308	544	2 877	158	3 665
N. Trondhjems amt—Vikten	4 202	414	3 788	3 237	520	4 590
S. Trondhjems amt—Fosen	3 100	—	3 100	2 165	636	4 046
Nordmør fogderi	3 933	}	14 792	1 858	326	4 630
Rømdals fogderi	2 743			1 935	145	2 340
Søndmør fogderi	8 116	}	2 200	5 651	7	7 916
Søndenfor Stat	2 500			2 250	425	3 175
Tilsammen	62 461	19 098	42 837	47 211	7 421	52 270

Samtlige distrikter viser et større utbytte end det foregaaende aar. Mest bemerkelsesværdig er den sterke økning av utbyttet i Romsdals amt, som nærmer sig sterkt Lofotens utbytte. I dette distrikt har der forholdsvis ikke været saa stor økning i fisket. Utbyttet i Røst og i Finmarken er ogsaa betydelig.

I det samlede utbytte av torskfiskerierne har Finmarkens vaar- eller loddefiske spillet en stedse større rolle, og iaar har dette fiske bidradd med over en tredjedel av det samlede utbytte. Utviklingen av loddefisket vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

Finmarkens vaar- eller loddefiske	Torsk i 1000 stk.	Derav		Damp- medi- cintran i hl.	Lever tilovers til andre transor- ter i hl.
		hængt 1000 stk.	saltet 1000 stk.		
i 1912 til $\frac{19}{6}$	36 701	17 321	12 316	29 000	26 589
i 1911 - $\frac{24}{6}$	29 783	14 492	11 044	19 559	7 465
i 1910 - $\frac{25}{6}$	23 372	10 988	8 804	13 377	8 978
i 1909 - $\frac{23}{6}$	19 256	12 189	3 002	9 606	17 314
i 1908 - $\frac{27}{6}$	14 889	6 747	5 997	12 640	14 970
i 1907 - $\frac{22}{6}$	13 972	7 275	5 501	12 512	11 668
i 1906 - $\frac{23}{6}$	11 341	4 973	5 329	10 637	9 095
i 1905 - $\frac{24}{6}$	13 453	5 332	7 326	15 850	6 757
i 1904 - $\frac{25}{6}$	10 173	3 565	5 665	6 989	2 247
i 1903 - $\frac{1}{7}$	5 267	2 960	1 966	486	1 814

Ved loddefisket maa endvidere bemerkes, at kvantumet angives i kilogram, som omgjøres til stykker efter forholdet 270 kg. = 100 styk-

ker. Under skreifisket angives det opfiskede kvantum i stykker, hvorved man intet faar vite om vegtkvantumet. Dette maa altsaa beregnes efter skreiens gjennemsnittsvegt i vedkommende aar. Da skreien var mindre iaar end tidligere, maa det derfor antages, at loddefiskets kvantumsutbytte utgjør en større procent av torskefiskeriernes totalutbytte end forholdet efter det opgivne stykketal viser.

Priserne saavel for fisk som for lever og rogn var betydelig lavere end ifjor, saa pengeutbyttet vil ikke forholdsvis vise samme økning som fangstutbyttet.

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen spiller fremdeles en mindre rolle, endskjønt utbyttet iaar er noget større end ifjor. Utbyttet var til 31 august 20 778 tønder mot ifjor til samme tidspunkt 11 852 tønder, i 1910 16 136 og i 1909 37 457.

Sildefisket paa Island har saavidt man har kunnet erfare hitil git et godt utbytte. For fiskerne er sildeoljefabrikkerne av stor betydning, idet disse kan motta store kvanta. Av saltet sild var til 31 august indført her til landet 18 625 tønder mot ifjor til samme tidspunkt 7794 og i 1910 19 257.

Fetsildfisket har til 31 august git et utbytte av 227 371 maal. Fangstens fordeling paa de forskjellige distrikter og dens anvendelse stiller sig saaledes:

Pr. 31 august

	Optat maal	Iset maal	Derav Solgt sildeoljef. maal	Saltet tdr.
Tromsø amt.....	12 600	—	5 900	4 200
Nordlands amt.....	165 790	700	32 330	129 350
Namdalen.....	6 036	—	1 200	6 535
Indherred.....	3 950	3 950	—	—
Søndre Trondhjems amt.....	38 495	5 710	20 150	18 565
Romsdals amt.....	500	—	—	120
	Tils. 227 371	10 360	59 580	158 770
1911 pr. ³¹ / ₈	224 685	18 505	41 730	211 450

Silden er iaar smaafaldende og derfor mindre værdifull. Saltning og isning, som representerer de største værdier, ligger tilbake, mens sildolje- og guanofabrikkerne, som maa ha billig vare, har faat et forholdsvis stort kvantum.

Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen har til 31 august git et utbytte av 28 203 tønder flekket for det amerikanske marked, fordelt paa 345 turer. Heri er medregnet saavel norsk som svensk fangst. Priserne er 76—57—37—27—16 øre pr. kg. for de forskjellige sorteringer og viser en stigende tendens.

Av kystmakrel er der fisket betydelig i løpet av sommeren, og da makrellen har været meget fet, er et anseelig kvantum blit flekket og saltet.

Brislingfisket i Stavanger og Søndre Bergenhuss amter har git et meget godt utbytte. De mange hermetikfabrikker, som nedlægger sardiner, har gjort dette fiske særdeles lønnende.

Bankfisket har man ikke fuldstændige opgaver over. Efter hvad man kan dømme, har det neppe git mer end et middelsaars utbytte.

Det samme kan siges om kystfisket i sin almindelighet.

B. Undersøkelser og forsøk.

I. Videnskabelige undersøkelser og forsøk med „Michael Sars“.

Under de videnskabelige undersøkelser med „Michael Sars“ er der indsamlet et særdeles stort materiale av prøver av sild, hvilket materiale desuten er øket ved innsamlinger foretat av de andre landes fiskeriundersøkelser, som deltar i det internationale samarbeide.

Hele det saaledes erhvervede store materiale vil kræve lang tid til sin bearbeidelse; endel av assistenterne ved laboratoriet vil være overveiende optat dermed i dette og næste aar. Som man nu kan overse det som er opnaadd, tror jeg at kunne uttale, at der er erhvervet materiale til en væsentlig klarere og større forstaaelse av Nordsjøens sildebestand, av de forskjellige sildestammers vekst, næring o. l. i dette havomraade.

II. Fiskeforsøk.

a. Fiskeforsøk med s/s „Michael Sars“.

Skibet fortsatte i denne sommer forsøksfisket efter sild i Nordsjøen med station i Bergen.

Forsøkene tok sin begyndelse i første dage av mai og fortsattes til begyndelsen av oktober.

I sidste halvdel av mai utførtes det aarlige hydrograftogt til Nordhavet.

I første dage av mai indbragte fiskeforsøk paa Vikingbanken ialt 50 tønner sild, men kvaliteten var saa ringe, at den ikke egnet sig til handelsvare.

Der foretokes i juni flere forsøk langs Nordsjøbankens avhæld mot Nordhavet og helt vest til Hebriderne, men forekomsten var ubetydelig.

Desuten blev forsøk utført paa Vikingbanken, Bresagbanken, utfor Shetland og paa Doggerbank.

Særlig paa Vikingbanken blev den væsentlige fangst gjort. Ialt fangedes i sommerens løp 990 tønder.

Foruten disse orienterende fiskeforsøk blev der lagt an paa at behandle den fangede sild efter hollandsk metode, og i den anledning var en hollandsk fiskeskipper engagert (kapt. Jan Boog).

Resultat av aarets behandlingsforsøk viste med stor klarhet, at der er en indgripende forskjel mellem det produkt, som fremkommer ved behandlingen av sild efter hollandsk og norsk metode.

b. Lineforsøkene i Skagerak vinteren 1910—11.

Av den indberetning som er innsendt fra sekretæren i Østlandske fiskeriselskap, hr. løytnant S. Johannessen, skal man hitsætte følgende:

For budgetaaret 1910—11 var bevilget kr. 3000 til fortsatte fiskeforsøk i Skagerak. Spørsmålet om beløpets anvendelse forelagdes Østlandske fiskeriselskap, der tillikemed dets samtlige kredsforeninger anbefalte fortsatte lineforsøk paa revet fra Svenør til Hirtshals. Dette forslag blev bifaldt av fiskeridirektøren og Handelsdepartementet, der fastsatte følgende plan for forsøkene:

Fra 1 desember 1910 til 28 februar 1911 orienterende lineforsøk med en leiet motorskøite paa omhandlede felt, og fra 1 mars til 15 mai forsøk paa samme felt med 2 motorskøiter antagne efter anbud.

Erfaringer.

Det økonomiske utbytte av de 3 forsøk er blit rent minimalt. Efter vedkommende fiskeres mening skyldes det først og fremst veirforholdene, i det man blev hindret i ukevis fra at fiske paa grund av ruskeveir; og kunde man engang i mellem komme ut, var veiret som regel saa upaalitelig, at man sjelden fik tid og anledning til at se sig om, men oftest maatte sætte rent paa slump. Betegnende i saa henseende er at motorskøiten „Haabet“ altid fik sat paa rigtige dybder og fik forholdsvis bra fangster paa flakket NV av Wæderøerne, hvor Langesunds- og Fredriksværnsfiskerne nu har drevet i etpar aar og derfor er kjendt. Længer sydpaa derimot, hvor de ikke var kjendt, blir forsøkene mer famlende; enkelte ganger sættes ned paa 130—150 fv., andre ganger inde paa 50—60 fv. og kun sjelden lykkes det at faa sat bakkerne langs skraaningen (jfr. de store differanser i dybde paa samme sæt). Følgen er da ogsaa høist ujevne fangster.

En anden væsentlig hindring under forsøkene har været de mange trawlere, der paa enkelte av de bedste felter stadig har avbrutt fisket. Det samme hører forøvrig ogsaa til dagens orden under det daglige linefisket paa strøket fra Langesundsfjorden til Wæderøerne. Ogsaa derfra klages der stadig over trawlernes hensynsløshet, som enkelte siden gjør det aldeles umulig at sætte liner i sjøen.

Til trods for det magre totalresultat maa vel forsøkene sies at ha godtgjort, at der ogsaa søndenom Wæderøerne er drivværdige linefelter i høst- og vintermaanederne. De leilighetsvis gode fangster tyder ihvertfald herpaa; men der kræves et langt bedre kjendskap til bundforholdene paa dette felt, end forsøksfiskerne har kunnet erhverve sig. Endvidere har det vist sig, at de motorskøiter, Skagerakkysten nu raader over, er for smaa til linefisket tilhavs i vintermaanederne. De er vistnok store og sjødygtige nok til at kunne ri av en storm; men til at leve ombord i ukevis og til at arbeide paa i ruskeveir blir de for smaa. Besætningen kan i lengden ikke holde ut livet ombord i dem vinterdag og langt tilhavs. Heri ligger kanskje hovedgrunden til det mislige resultat av forsøkene.

Skal Skagerakkystens fiskere tænke paa at følge svenskerne i linefisket tilhavs, saa maa de ogsaa følge med i fartøiernes størrelse.

Saavidt hr. Johannessens fremstilling. Av journalutdragene som efter ovenstaaende vil skjønnes at ha mindre interesse, kan anføres følgende:

I. „Haabet“s forsøk $\frac{1}{12}$ 1910— $\frac{28}{2}$ 1911.

Forsøket varte 90 dage, derav 42 uveirsdage, 15 helligdage, 18 fiskedage og 15 seiledage. Der blev gjort 16 turer med 18 sæt og det samlede fangstutbytte utgjorde kr. 329.30 eller vel $\frac{1}{2}$ øre pr. krok i sjøen. Utgifterne til petroleum, olje, agn og ægning utgjorde kr. 203.40. Fangsten solgtes i Langesund.

II. „Haabet“s forsøk $\frac{1}{3}$ 1911— $\frac{15}{5}$ 1911.

Forsøket varte 76 dage, derav 26 uveirsdage, 15 helligdage, 17 fiskedage og 18 dage til seilas og ægning. Der blev gjort 14 turer med 24 sæt og det hele fangstutbytte blev kr. 281.00 eller vel $\frac{1}{3}$ øre pr. krok i sjøen. Utgifter kr. 206.55. Fangsten solgtes i Langesund.

III. „Svanen“s forsøk $\frac{1}{3}$ — $\frac{15}{5}$ 1911.

Forsøket varte 76 dage, derav 35 uveirsdage, 15 helligdage, 15 fiskedage og 11 dage til seilas og ægning. Der blev gjort 11 turer med 15 sæt og fangsten utbragtes i kr. 207.30 eller vel $\frac{3}{4}$ øre pr. krok i sjøen. Utgifter kr. 100.00. Næsten al fangst solgtes i Risør, endel i Arendal og Grimstad.

c. Forsøk med drivgarn efter sild efter departementets nærmere bestemmelse angaaende bevilgningens anvendelse.

Av den givne bevilgning kr. 2000 blev halvdelen stillet til disposition for Kristiansund fiskeriselskap og den anden halvdel for Aalesunds handelsforening til undersøkelse efter storsild paa havet utfor Romsdals amt; sidstnævnte kom kun til at benytte endel av beløpet.

Fra Kristiansunds fiskeriselskap foreligger følgende beretning om det av selskapet foranstaltede forsøksfiske:

„I begyndelsen av oktober 1911 meddeltes vi telegrafisk fra fiskeridirektøren, at der var bevilget kr. 2000 til undersøkelse efter storsild paa havet utenfor vore kyster. Av disse kr. 2000 skulde det halve, eller kr. 1000, tilfalde Aalesund og de andre kr. 1000 skulde vort selskap anvende. Ved at korrespondere med Aalesunds handelsforening om den hensigtsmæssigste maate at utføre disse forsøk, enedes vi om, at Aalesund skulde undersøke strækningen fra Stat til Ona, og vi strækningen nordenfor fra Ona til Frøya.

Den 2 november avsluttet vi kontrakt med førerne av fiskedampskibene „Cimra“ og „Skarven“, at de for en godtgjørelse av kr. 500 til hver skulde foreta saadanne undersøkelser efter storsild paa den nævnte havstrækning fra Ona til Frøya. Forsøkene skulde ta sin begyndelse umiddelbart efter kontraktens avslutning og fortsættes, saavidt veiret tillot, indtil og med 15 desember, forsaavidt ikke storsild fandtes før den dag.

Damperne drev til 25 november, uten nævneværdig fangst til 21 november, da dampskibet „Skarven“ fik 20 maal sild 2 kvartmil i syd for Slettringen fyr, og i de følgende dage til 25 s. m., da damperen fik 50 maal sild og den 26 fik en del baater, som hadde drevet paa det vanlige storsildfelt, tilsammen 250 maal.

Da det nu altsaa var konstatert, at storsilden var støtt under land paa sit vanlige felt, var damperne løst fra sin forpligtelse og forsøksfisket avsluttedes.“

Fra Aalesund er endnu ingen beretning mottat.

III. Beretning om fiskeriforsøksstationens virksomhet i 1911—1912.

Brislingens fettindhold.

I aarene 1908 til 1910 blev der foretat en systematisk undersøkelse av brislingens indhold av fett- og av kvælstof. Da dette store materiale hittil ikke har været ordentlig gjennomarbeidet, skal man da dette nu er skedd gi en fremstilling av brislingens fettindhold til de forskjellige aars-tider. Ialt har man i dette tidsrum undersøkt 69 prøver av brisling.

Prøverne erholdt man dels fra hermetikfabrikker i Stavanger og Bergen, dels fra fisketorvet. Fremgangsmaaten var nu den, at man sorterte prøverne efter længden, 8, 9, 10 cm. etc., noterte antallet og vegten av hver gruppe, hvorefter hver saadan gruppe blev analysert. At gjengi alle disse resultater vilde føre for langt; her skal man som eksempel anføre analysen av en brisling, stængt med almindelig not i Osterfjorden den 29 september 1908:

Længde i cm.	Antal	Vegt i gr.	% fett
8	37	132	11.70
9	99	457	13.80
10	41	267	15.06
11	21	185	15.93
12	3	35	—

Nu hadde det sin interesse at faa vite det gjennomsnitlige fettindhold av hver prøve; og dette skede ved beregning; man skal her vise hvorledes dette skede ved den ovennævnte prøve.

132 gr. brisling av 8 cm. indeh.	11.7 % fett = ca.	15.2 gr. fett
457 gr. — 9 - „	13.8 — = -	63.5 —
267 gr. — 10 - „	15.06 — = -	33.1 —
185 gr. — 11 - „	15.93 — = -	30.3 —
1041 gr. brisling eller indeholdende	14.21 %	142.1 gr. fett

Paa den maate faar man en korrekt værdi, hvorimot dette ikke vilde være tilfældet om man tok det aritmetiske middel av analyserne. Desforuten har man hver maaned for hver centimetergruppe utregnet de aritmetiske middel av fettprocenterne.

I den nedenanførte store tabel vil man finde disse saaledes beregnede middeltal for hver maaned og for hver gruppe gjengit. Imidlertid turde det dog ogsaa ha sin interesse at gjengi detaljeresultaterne for de to viktigste maaneder, nemlig juni og juli 1909. Man ser at al brisling som er optat indtil den 10 juli er meget mager vare med indtil 6 % fett. Saa kommer der nyt tilsig fra havet av en noget mindre men ogsaa noget fetere brisling med først 7, siden 10 % fett.

I juli maaned faar man atter noget større og tildels adskillig fetere fisk.

Betragter man den store tabel (II, pag. 30), saa ser man i første kolonne at det gjennomsnitlige fettindhold varierer sterkt med aarstiderne. Saavel i 1908 som i 1909 finder man den feteste fisk i september maaned; den magreste fisk træffer man om vinteren.

Tabel I.

Analyser av brisling i juni og juli maaned 1909.

Hvor stængt	Datum	8 cm.		9 cm.		10 cm.		11 cm.		12 cm.		% fett i middel
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Aagotnes	2/6	—	—	6	—	48	3.9	74	6.9	17	6.5	5.98
Gjellestad	8/6	—	—	—	—	34	4.7	51	5.0	19	7.2	5.55
Bratholmen	9/6	17	—	8	—	68	3.1	107	3.7	22	6.7	3.97
Manger	10/6	—	—	—	—	24	3.7	60	3.7	13	7.0	4.27
Fjeld	12/6	3	—	15	7.2	27	8.1	62	7.8	25	5.3	7.09
Strudshavn	18/6	50	7.8	68	6.9	40	9.2	6	—	—	—	7.90
Bildøen	28/6	—	—	28	10.4	32	10.9	57	8.7	—	—	9.58
So'svik	30/6	—	—	34	9.63	65	10.79	36	11.18	16	10.6	10.71
% fett i middel	—	—	—	—	8.53	—	6.80	—	6.71	—	7.22	6.88
Finøy i Ryfylke	5/7	6	—	50	13.79	53	13.69	2	—	—	—	13.73
Bildøen	13/7	—	—	25	8.5	41	9.4	68	8.5	4	—	8.72
Herlø	20/7	—	—	86	9.1	89	8.0	—	—	—	—	8.51
Fryn i Ryfylke	20/7	—	—	51	14.7	61	14.0	7	13.8	—	—	14.25
Hjeltefjorden	29/7	—	—	5	—	43	12.8	52	13.2	9	11.5	12.87
Skogsvaag	27/7	—	—	—	—	43	13.1	55	13.0	13	12.0	12.88
% fett i middel	—	—	—	—	11.52	—	11.83	—	12.12	—	11.75	11.83

Tabel II.

Brislingens fettindhold i % i:

		I gjen- nemsnit	Centimeter								Antal prøver
			7	8	9	10	11	12	13	14	
Juni	1908.....	12.4	13.5	12.28	12.96	11.82	—	—	—	—	4
Juli	"	14.35	—	12.89	14.15	14.8	16.8	—	—	—	5
August	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
September	"	15.19	—	11.61	14.09	14.35	16.7	18.0	—	—	3
Oktober	"	12.98	—	13.75	13.63	13.57	13.88	11.6	—	—	2
November	"	14.3	—	12.93	13.26	14.57	15.29	—	—	—	1
Desember	"	11.98	—	—	11.49	11.66	13.38	—	—	—	2
Januar	1909.....	8.12	—	8.56	7.16	7.88	10.85	—	—	—	1
Februar	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mars	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	"	4.87	—	—	6.3	5.0	4.65	4.93	—	—	4
Mai	"	8.59	—	12.3	—	7.5	8.29	9.76	9.75	—	11
Juni	"	6.88	—	7.8	8.53	6.80	6.71	7.22	—	—	8
Juli	"	11.83	—	—	11.52	11.83	12.12	11.75	—	—	6
August	"	14.03	—	9.1	11.60	14.16	14.82	14.8	—	—	5
September	"	15.52	—	—	—	15.52	15.65	14.0	11.1	—	4
Oktober	"	14.03	—	—	—	14.6	13.6	14.15	10.4	—	2
November	"	13.50	—	—	14.8	14.85	14.12	13.7	12.05	9.6	4
Desember	"	14.03	—	—	—	14.0	13.15	14.4	—	—	2
Januar	1910.....	11.63	—	—	—	—	9.3	12.75	12.1	11.2	1
Februar	"	12.25	—	—	—	—	11.1	12.3	13.0	—	1
Mars	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mai	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juni	"	11.56	—	—	10.63	12.5	—	—	—	—	1
Juli	"	9.68	—	—	10.13	9.72	9.42	—	—	—	2

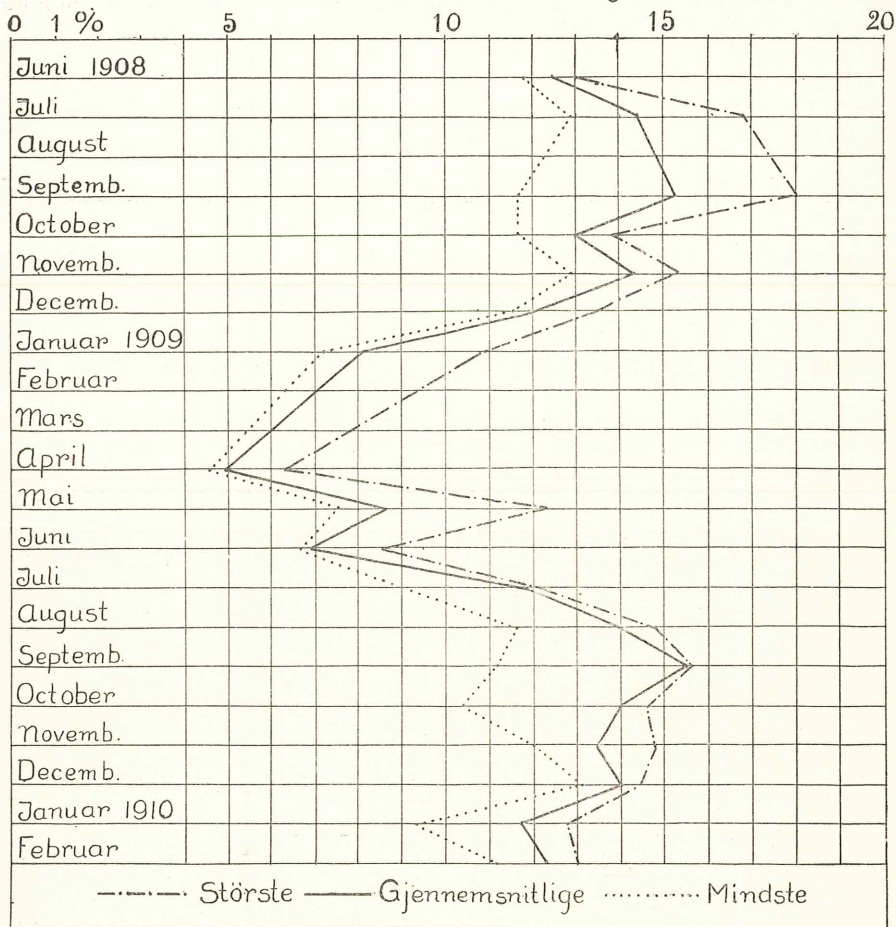
Resultaterne fra denne tabel er opsat grafisk paa hosføiede tegning. Den tykke sorte linje gjengir det gennemsnitlige fettindhold, den punkterte linje det laveste fettindhold, og den tredje linje det høieste fettindhold for nogen av centimetergrupperne.

Man vil lægge merke til at den meget store brisling paa 13 og 14 cm. har et fettindhold paa 10 til 12 %, aldrig mere.

Fordeling av brislingfangsten i 1908—1910 efter størrelsen, som vegtprocent.

		Centimeter								Antal prøver
		7	8	9	10	11	12	13	14	
Juni	1908	15	23.6	29.8	24.5	5.6	1.2	—	—	3
Juli	"	3.7	18.3	55.3	19.8	2.2	0.7	—	—	4
August	"	—	1.3	10.7	49.7	32.5	4.5	1.2	—	2
September	"	4	11	16	26.6	28.3	12.9	1.1	—	3
Oktober	"	—	16.6	34.8	36.2	10.9	1.5	—	—	3
November	"	—	8.2	21	51	20	—	—	—	1
Desember	"	—	6.2	19.1	37.8	27.6	8.9	—	—	2
Middel for 1908		3.3	11.7	25.7	33.6	18.7	7.2	0.7	—	—
Januar	1909	—	8.2	11.3	39.0	37.5	2.2	1.8	—	2
Februar	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mars	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	"	—	—	3.3	39.9	51.7	5.1	—	—	4
Mai	"	—	0.7	6.4	29.1	42	20.1	1.6	—	12
Juni	"	—	5.5	10.8	31.1	38.2	14.4	—	—	8
Juli	"	—	—	22.7	43.2	29.1	5.0	—	—	6
August	"	—	2.5	17.9	49.5	24.7	5.5	—	—	5
September	"	—	—	—	39.6	48.8	9.6	2.0	—	4
Oktober	"	—	—	—	41.9	41.4	12.1	4.6	—	2
November	"	—	—	6.5	22.3	25.1	23.0	15.9	7.2	4
Desember	"	—	3.2	—	36.0	48.8	12.0	—	—	2
Middel for 1909		—	2.0	7.9	37.2	38.7	10.9	2.6	0.7	—
Januar	1910	—	—	—	—	27.1	54.0	12.1	6.7	1
Februar	"	—	—	—	17.1	60.8	22.1	—	—	1
Mars	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mai	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juni	"	—	—	40	60	—	—	—	—	1
Juli	"	—	—	28.1	55.4	16.5	—	—	—	2
Middel for 1910		—	—	17.1	33.1	26.1	19.0	3.0	1.7	—
Middel for 1908—10		1.1	4.6	16.9	34.3	27.8	12.4	2.1	0.8	—

Fettindhold i Brisling

Om sildens indhold av fett.

I 1910 gjorde man en længere forsøksrække over sildens fettindhold. Silden blev sortert i grupper efter længden og hver gruppe optalt, veiet og analysert. Man skal ikke her gjengi alle analyseresultater, men fettindholdet av hver gruppe for hver maaned. Det som springer i øinene ved betragtning av tabellen er, at silden øker i længde og i fettmængde i hele det tidsrum, hvori undersøkelsen foretoges, fra mai til november; rigtignok er der i de to sidste maaneder en svak avtagen av fettindholdet. Ved sommer- og høstfanget sild kan man altsaa som regel si at jo større sild, jo fetere er den. Hermed er intet sagt om

sild som er længere end 24 cm., da man ikke havde saadan til undersøkelse. Tabellen er resultatet av undersøkelse av 24 forskjellige prøver av sild.

Sildens indhold av fett i %.

	I gjen- nemsnit	Centimeter									
		15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Mai 1910.....	7.52	4.08	5.55	6.96	8.04	8.51	8.82	7.62	7.5	—	—
Juni „	8.11	4.97	6.34	6.34	8.13	9.23	14.23	14.33	—	—	—
Juli „	13.66	—	—	—	11.71	12.80	14.66	14.68	11.73	—	—
August „	12.05	—	—	8.85	9.16	11.48	11.19	11.34	13.38	15.94	19.22
September „	13.6	—	—	—	8.93	7.0	10.75	12.70	15.38	15.11	16.84
Oktober „	12.45	—	—	—	—	8.26	11.04	11.28	12.88	13.32	15.64
November „	12.91	—	—	—	—	—	—	—	15.24	12.74	11.59
I middel	11.51	4.52	5.94	7.38	9.20	9.55	11.78	11.99	12.69	14.28	15.82

Om fremstilling av sildefornel.

I forrige årsberetning blev omtalt anvendelse av klorkalcium ved kokningen av silden, idet man fremhævet at man derved faar et noget større utbytte av fornelt og at man undgaar omtrent al emulsion, hvor-

for man maatte vente at faa større utbytte av olje. I det forløpne aar har man fortsat disse forsøk. Forsøksanordningen var ved denne i det væsentlige den samme som tidllgere; alle forsøk gjordes i serier, hver gang for det meste en serie paa seks forsøk. For at man skulde faa resultater, der kunde sammenlignes med hinanden indbyrdes, blev silden til en serie malet til fin grøt i en kjødkværn og denne grøt blandet godt sammen, hvorefter man til hvert forsøk avveiet 500 gr. av sildegrøten, tilsat (som regel) 500 gr. vand og den til hvert forsøk bestemte mængde klorkalcium. Kokningen skede i blikboks ved opvarmning paa gasovn og under stadig omrøring; efter en halv times kokning blev boksen med den kokte masse avkjølet til 40° C. ved nedsenkning i vand, hvorefter det under kokningen fordampede vand blev nøiagtig tilsat (til oprindelig vægt). Saa blev massen heldt paa en duk og silden presset. Den avflytende vædske blev omhyggelig samlet og veiet, hvorefter eventuelt den paa overflaten flytende olje blev fraskilt og veiet. Derefter kom den viktigste del av arbeidet, en kvantitativ bestemmelse av kvælstof i denne vædske. Man kunde herav beregne, hvormeget kvælstof der fandtes i pressevandet og herav drage en slutning med hensyn til processens mere eller mindre gunstige forløp.

Denne fremgangsmaate ved beregning av kvælstofutbyttet maa absolut foretrakkes, da den er meget enkel og man derfor opnaar meget paalideligere resultater end ved den tidligere ved disse forsøk anvendte, da pressekaken blev tørret, veiet og analysert.

Nedenfor er forsøkene opført tabellarisk. Silden i april var saa mager, at der omtrent ikke fremkom noget fett ved presningen. Hvad der er fremtrædende ved alle disse forsøk er, at anvendelsen av klorkalcium under kokningen ved den store sild gir større forøkelse av kvælstofutbyttet end ved smaasilden. Ved den første var den i april 0.055 % (av sildens vægt), ved den noget fetere i mai derimot 0.078 %, hvorimot den ved smaasilden gjennemsnitlig kunde sættes til 0.028 %. Silden i mai maaned gav i gjennemsnit ved anvendelse av klorkalcium en forøkelse av oljeutbyttet av 0.67 %. Man kan efter forsøkene gaa ut fra, at det er tilstrækkelig at tilsætte 0.4 % klorkalcium, det sidste beregnet som hundrede procentig vare. Det raa klorkalcium (cif Hamburg ca. 7 pfennig pr. kilo) er imidlertid kun ca. 75 %ig, hvorfor man av dette maatte anvende $\frac{0.4}{0.75} = 0.53$ %.

Hvad blir saa fordelene av at anvende klorkalcium, naar dette indsettes med en pris av 10 øre pr. kilo? Til en hektoliter sild = 100 kilo anvendes 0.53 kg. klorkalcium, som koster 5.3 øre. Merutbyttet ved smaasild er:

0.028 kg. kvælstof à kr. 1.50...	= kr. 0.042
0.67 „ olje à „ 0.25...	= „ 0.167
	Tilsammen kr. 0.209
herfra gaar	„ 0.053
Forøkelse i indtægt frå 100 kg. smaasild..	kr. 0.156.
Ved den noget fetere store sild i mai blir forøkelsen:	
0.078 kg. kvælstof à kr. 1.50...	= kr. 0.117
0.67 „ olje à „ 0.25...	= „ 0.167
	Tilsammen kr. 0.284
herfra gaar	„ 0.053
	Merfortjenesten kr. 0.231.

Hertil kommer den fordel at presningen av silden gaar meget lettere, at preskaken blir tørrere og at derfor dennes tørring gaar adskillig hurtigere og man faar mindre fett i fodermelet. Fremdeles blir oljeadskillelsen hurtigere. Dette er jo fordele, som har stor økonomisk betydning for en fabrikk.

Av de øvrige i tabellen opførte forsøk vil man se fem med anvendelse av sjøvand til kokningen. Ved disse fik man mindre emulsion end ved ferskvand; men presningen gik absolut daarligere (man bemerk vægten av erholdt pressaft) og man fik gjennemsnitlig 0.042 % mindre kvælstof end ved fersk vand, tiltrods for at varen var daarligere utpresset. Det maa derfor fraraades at anvende sjøvand til kokningen, ei heller klorkalcium sammen med sjøvand.

Endelig har man gjort 10 forsøk (nr. 18—28) med forskjellige mængder ferskvand (med og uten klorkalcium) under kokningen. Økende vandmængder har den ventede indflydelse, at der gaar mere kvælstof i pressevandet; altsaa skulde det være gunstig at anvende litet vand; men litet vand har ogsaa den indflydelse, at man faar sterkere emulsion, altsaa mindre olje. Ved bestemmelse av den vandmængde, man skal bruke ved fabrikkdrift, maa man ta hensyn til, at man koker med damp og at vandmængden forøkes derved. 100 kg. sild og vand forøkes ved kokningen til ca. 114 kg. Hvis man derfor vil ha det forhold efter endt kokning av 500 kg. sild og 375 kg. vand, saa beregnes den tilsættende vandmængde saaledes:

$$\frac{500 + 375}{1.14} \div 500 = 268 \text{ kg.}, \text{ altsaa omtrent en tønne vand}$$

til 2 tønner sild, hvilket antagelig er det forhold, man mest bruker.

Ved alle fire forsøk med forskjellig vandmængde og anvendelse av klorkalcium iagttok man meget litet emulsion samtidig som presningen var god. Det bedste forhold var her ved 500 vand med et merutbytte av 0.053 % kvælstof.

Forsøk nr.	Datum	Hvad slags sild	Anvendt				Erholdt gr.				Pressaften indeholder gr. kvælstof pr. liter	Anvendelsen av klorkalcium gir merprocent		Anvendelse av sjøvand sænker utbyttet av kvælstof med 0/0	Pressekakens vekt gr.
			sild	vand		klorkalcium	pressaft	olje	kvælstof i			kvælstof	olje		
				fersk	salt				pressaft	preskake (beregnet)					
1	16/4 12	Storsild	500	500	—	0	716	—	2.658	—	3.757	—	—	—	—
2	"	"	"	"	—	0.5	743	—	2.661	—	3.625	—	—	—	—
3	"	"	"	"	—	1.0	745	—	2.556	—	3.473	0.02	—	—	—
4	"	"	"	"	—	1.5	750	—	2.413	—	3.256	0.049	—	—	—
5	"	"	"	"	—	2.0	746	—	2.386	—	3.237	0.055	—	—	—
6	"	"	"	"	—	2.5	763	—	2.386	—	3.161	0.055	—	—	—
7	"	"	"	"	—	3.0	763	—	2.383	—	3.161	0.055	—	—	—
8	18/4 12	Bladsild	"	"	—	0	734	—	2.617	—	3.608	—	—	—	—
9	"	"	"	"	—	1.0	757	—	2.484	—	3.321	0.027	—	—	—
10	"	"	"	"	—	2.0	754	—	2.460	—	3.302	0.031	—	—	—
11	"	"	"	"	—	2.5	748	—	2.507	—	3.391	0.022	—	—	—
12	"	"	"	"	—	3.0	762	—	2.430	—	3.242	0.047	—	—	—
13	"	"	"	—	500	0	685	—	2.760	—	4.134	—	—	0.028	—
14	"	"	"	—	"	1.0	705	—	2.759	—	4.015	0.00	—	0.055	—
15	"	"	"	—	"	2.0	687	—	2.656	—	3.966	0.021	—	0.039	—
16	"	"	"	—	"	2.5	691	—	2.695	—	4.002	0.013	—	0.038	—
17	"	"	"	—	"	3.0	693	—	2.693	—	3.987	0.013	—	0.053	—

18	²³ / ₄ 12	"	"	125	—	0	369	—	2.409	—	6.023	—	—	—	217
19	"	"	"	250	—	0	474	—	2.507	—	4.964	—	—	—	237
20	"	"	"	375	—	0	612	—	2.568	—	4.007	—	—	—	224
21	"	"	"	500	—	0	728	—	2.826	—	3.728	—	—	—	233
22	"	"	"	125	—	2	373	—	2.319	—	5.739	0.018	—	—	213
23	"	"	"	250	—	2	505	—	2.400	—	4.59	0.021	—	—	206
24	"	"	"	375	—	2	622	—	2.532	—	3.88	0.027	—	—	214
25	"	"	"	500	—	2	748	—	2.563	—	3.296	0.053	—	—	213
26	"	"	"	1000	—	0	1227	—	3.084	—	2.455	—	—	—	234
27	"	"	407	1600	—	0	1790	—	3.138	—	1.753	—	—	—	178
28	²⁰ / ₅ 12	Smaasild	500	500	—	0	714.5	18.48	2.724	2.223	—	—	—	—	—
29	"	"	"	"	—	1	734.5	21.19	2.481	2.277	—	—	—	—	—
30	"	"	"	"	—	2	768	21.70	2.378	2.292	—	0.023	0.64	—	—
31	"	"	"	"	—	3	753	21.77	2.393	2.289	—	—	—	—	—
32	²⁴ / ₅ 12	"	"	"	—	0	710.5	19.23	2.458	2.233	—	—	—	—	—
33	"	"	"	"	—	0	710	20.84	2.603	2.204	—	—	—	—	—
34	"	"	"	"	—	2	728	22.53	2.361	2.253	—	0.024	0.67	—	—
35	"	"	"	"	—	2	747	24.25	2.463	2.232	—	—	—	—	—
36	"	Istersild	"	"	—	0	637.5	14.90	3.348	2.232	—	—	—	—	—
37	"	—	"	"	—	0	736	13.62	3.527	2.197	—	—	—	—	—
38	"	—	"	"	—	2	724	18.18	2.943	2.313	—	0.078	0.71	—	—
39	"	—	"	"	—	2	769	17.45	3.148	2.272	—	—	—	—	—

Om norsk og hollandsk ganet sild, selvlaket og vandlaket sild.

Den opgave, man her havde stillet sig, var om man ved kemiske undersøkelser kunde konstatere en forskjel i sildens og laksens kvalitet naar silden ved saltningen har været behandlet paa forskjellig maate. Den til undersøkelsen foreliggende salte sild forefandtes i fem halvtønder og fem hele tønder som velvilligst var overlatt til forsøkene av hr. konsulent Iversen som selv hadde hat opsigt med saltningen, der for alle prøvers vedkommende skede den 23de desember 1911. Maalt med sildefettvegten indeholdt fersksilden 17 % fett. Tønderne var blit paafylt lake — fra $\frac{3}{4}$ til $1\frac{1}{2}$ liter — og tilslaat dagen efter saltningen. Den hollandsk og norsk-ganede sild trængte kun $\frac{3}{4}$ liter, den runde, selvforlakede sild derimot $1\frac{1}{2}$ liter. Man undersøkte 5 forskjellige behandlingsmaater:

	Hollandsk ganet sild,	selvlaket.	
Norsk	”	”	—
”	”	”	vandlaket.
Rund sild			selvlaket.
”	”		vandlaket.

Der foretokes to rækker av undersøkelser; den første paabegyndtes den 1, resp. 5 februar, den anden ca. 14 dage senere.

Naar man skal se at trække ut en lærdom av alle disse undersøkelser og beregninger, saa maa vi erkjende at resultatet er overmaate magert. Man skal imidlertid tillate sig at henlede opmerksomheten paa kolonnen $\frac{\text{salt}}{\text{vand}} \times 100$. Det angir forholdet mellem sildens saltmængde og dens vandmængde, uttrykt i procent, altsaa paa en maate den saltlakes styrke som man kan tænke sig er indeholdt i silden (respektive laken); denne saltningsfaktor gir altsaa et meget tydelig billede av graden for saltningen; den viser imidlertid ingen forskjel med hensyn til „selvlaket“ og „vandlaket“. Saa hadde man haabet i rubrikken „% i kvælstof i fettfri organisk substans“ at finde en faktor som var influert av den forskjellige behandlingsmaate; nuvel, forskjel er der jo; men man kan ikke bringe den ind under en plausibel regel, om nu dette skyldes en tilfældighet som forveksling, eller at bestemmelserne ikke er utført med tilstrækkelig stor nøiagtighet — det sidste er imidlertid meget usandsynlig. Hvis man skal trække en konsekvens av disse bestemmelser, saa maatte det være den at de forskjellige fremgangsmaater ved saltning av sild ikke faar nogen nævneværdig indflydelse paa den salte silds kemiske sammensætning — hvis den anvendte saltmængde i alle tilfælder har været ens. Imidlertid vil jo disse analyser altid ha sin værdi som saadanne.

Rogn eller melke	Salt sild							Lake							
	% vand	% fett	% salt	% fettfri orga- nisk substans	% kvælstof i fettfri torsub- stans	% kvælstof i fettfri orga- nisk substans	Salt × 100 Vand	Datum for prøve- tagningen	Sildens betegnelse	Egenvegt	% Salt	% organisk substans	% kvælstof	Salt × 100 Vand	% kvælstof i fettfri orga- nisk substans
Rogn	44.20	20.1	14.52	21.20	8.22	13.85	32.8	1/2 12	Hollandsk ganet, selvlaket	1.2155	23.54	5.13	0.452	32.93	8.80
„	44.84	19.5	14.21	21.45	8.15	13.55	31.7								
Melke	47.68	14.58	15.58	22.15	8.19	13.95	32.7								
„	45.00	17.99	14.37	22.64	7.85	12.83	31.9	2/2 12	Rund siid, selvlaket	1.196	22.32	4.11	0.486	30.34	11.82
Rogn	46.44	21.4	13.01	19.15	8.09	13.56	28.0								
„	50.44	13.8	14.20	21.56	8.44	14.00	28.1								
Melke	49.68	14.98	14.46	20.88	8.13	13.76	29.1	5/2 12	Norsk ganet, selvlaket	1.1735	19.17	4.96	0.641	25.27	12.92
„	50.00	15.65	14.69	19.66	8.13	14.20	29.38								
Rogn	48.28	20.09	11.20	20.43	8.95	13.86	23.2								
„	50.44	17.50	12.23	19.83	8.55	13.82	24.2	5/2 12	Norsk ganet vandlaket	1.205	23.56	3.87	0.409	32.47	10.57
Rogn	48.68	17.28	13.74	20.30	8.57	14.12	28.0								
„	52.14	17.19	10.98	19.69	9.07	14.13	28.1								
Rogn	54.16	13.82	11.20	20.82	8.91	13.70	22.5	5/2 12	Rund sild vandlaket	1.1595	17.15	5.62	0.688	22.10	12.28
„	51.60	19.01	11.64	17.75	8.33	13.79	20.6								
Rogn	45.12	16.78	14.23	23.17	—	—	31.53								
„	44.88	18.83	13.7	22.59	—	—	30.52	19/2 12	Hollandsk ganet, selvlaket	1.214	24.3	4.67	0.509	34.2	10.90
Rogn	45.92	18.63	14.24	21.21	—	—	31.01								
„	48.52	16.22	13.52	21.74	—	—	27.65								
Rogn	53.24	11.25	13.11	22.40	—	—	24.62	19/2 12	Norsk ganet, selvlaket	1.173	19.03	6.01	0.741	25.40	12.32
„	51.00	15.62	12.28	21.10	—	—	24.07								
Rogn	50.70	14.12	13.79	21.33	—	—	27.16								
„	47.48	16.92	14.73	20.87	—	—	31.02	20/2 12	Norsk ganet, vandlaket	1.2052	23.38	4.70	0.492	32.52	10.40
Rogn	51.40	17.45	11.72	19.43	—	—	22.80								
„	52.92	18.05	12.20	18.83	—	—	23.95								
„								20/2 12	Rund sild, vandlaket	1.1615	17.35	6.14	0.8105	24.01	13.20

Som fortsættelse av dette tema kan det ha sin interesse at gjengi nogen analyser av røket Yarmouthsild, hvorav man i januar 1912 mottok fra fiskeriagent Johnson i Hull $\frac{1}{2}$ tønne „letrøket sild“ samt en tønne „av straaikulør“; det bør imidlertid bemerkes at begge hadde omtrent samme lyse rødbrune farve, antagelig bedre passende for eksport til Grækenland end til Italien, hvor man knapt forlanger nogen farve, men „hvitløket.“

Fremdeles skal man hitsætte nogen analyser av letsaltet vaarsild som hadde henligget i strampakning til ende juni maaned og da, for røkning, var vandet ut i forskjellig grad; man vilde nemlig opnaa samme salthetsgrad som ved den røkede sild, altsaa samme forhold mellem salt og „kvælstofholdig substans.“ Som man vil se opnaades dette ved ti timers utvanding.

Sildens betegnelse	Utvundet i antal timer	% fett	% salt	% kvælstofholdig subst.	Salt \times 100	Kvælstofholdig substans	Salt \times 100	Salt & kvælstofholdig substans	% vand
Røket Yarmouth i heltønder	—	21.25	8.48	26.07	32.53	24.55	44.20		
Do. i halvtønder	—	24.38	7.43	27.47	27.05	21.29	40.72		
Letsaltet vaarsild	1	10.8	10.56	17.52	60.27	37.60	61.12		
— —	2	11.76	9.21	15.87	58.03	36.72	63.16		
— —	4	9.72	8.29	16.27	50.95	33.76	65.72		
— —	8	6.08	5.65	16.43	34.39	25.59	71.84		

IV. Norges andel i den internationale havforskning.

De hydrografiske undersøkelser har i 1912 været drevet efter en noget mere utvidet plan end i de to foregaaende aar. Mens der i 1910 og 1911 i mai maaned blev tat en række observationer en linje fra Sognefjordens munding til nordøst for Island, saa blev denne observationsrække i 1912 gjentat ogsaa paa tilbaketuren til Bergen. Paa denne maate fik man to hydrografiske snit over Nordhavet, det ene tat umiddelbart efter det andet. Hensigten hermed var at faa et materiale, der tillot en bedømmelse av saadanne observationsrækkers repræsentative værdi. En saadan bedømmelse vil kunne faa den største betydning for vurderingen av de teorier, der er stillet op om forbindelsen mellem havets tilstand og forholdene paa landjorden (utbytte av avling, vekst av trær etc). Saalænge det ikke vites, i hvilken grad hurtige vekslinger i havet øver sin forstyrrende indflydelse paa observationsrækkerne, vil det altid være tvil underkastet, om de forskjelle som er fundet i de forskjellige aars observationsrækker, virkelig er uttryk for aarlige vekslinger i havets

tilstand, eller om de helt eller delvis har sin grund i hurtige forandringer. Foreløbige undersøkelser, som fra norsk side blev utført i 1910 med dette spørsmål for øie, viser umotsigelig at slike hurtige vekslinger finder sted. Ogsaa de danske undersøkelser viser det samme, og den bekjendte danske hydrograf dr. Martin Knudsen fastslaar i sin avhandling herom¹⁾ betydningen av planmæssige undersøkelser med dette problem for øie.

En saadan planmæssig undersøkelse var det som blev utført i mai 1912, og naar det materiale, som da blev tilveiebragt blir bearbejdet sammen med de to foregaaende aars materiale, kan det ventes, at der vil bli git nye bidrag til bedømmelsen av de bekjendte teorier om havets forhold til klimaten, landbrukets avkastning etc.

I tilknytning til de ovenfor nævnte hydrografiske undersøkelser blev der paa togtet i mai 1912 indsamlet og konserveret vandprøver, som skal tjene til kvantitative undersøkelser over den vertikale og horisontale utbredelse av microplankton. Dette materiale, som blev indsamlet efter anvisning av hr. professor H. H. Gran, er av ham tat under bearbejdelse i forbindelse med det materiale han paa international foranstaltning har faat sig tilsendt fra andre lande, og det vil ifølge hans meddelelse danne et værdifuldt supplement til de hydrografiske undersøkelser.

Foruten disse undersøkelser er der under „Michael Sars's“ togter i Nordsjøen tat mange temperaturobservationer og vandprøver i nær tilknytning til de der drevne sildeundersøkelser.

¹⁾ Martin Knudsen: Danish Hydrographical Investigations at the Faroe Islands in the Spring of 1910, Meddelelser fra Kommissionen for Havundersøgelser, — Serie: Hydrografi, Bind II, 1911.

II. Aarsberetninger

fra

fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1911—1912 (i utdrag).

Vardø fiskeriforening.

Vardø fiskeriforening tillater sig herved at avgi følgende aarsberetning for budgetterminen 1911—1912.

„I aarets løp har været avholdt 9 styremøter og paa disse møter er i alt behandlet 27 saker. Desuten har der været avholdt 1 ordinær og 1 ekstraordinær generalforsamling samt 2 masse møter sammenkaldt av foreningen.

I anledning de saker som vedrører den del av budgettet, hvortil der er git statsbevilgning meddeles følgende:

ad utgiftspost I. Administrationsutgifterne er ogsaa iaar nødvendigvis overskredet og maa dækkes av distriktsbidrag som overstiger det normale for hvad staten kræver av andre selskaper og foreninger; desuten har man været nødt til at innskrenke møterne til et faatal for at ikke overskridelsen paa administrationsutgifterne skulde bli altfor store. Vistnok har Vardø kommune stillet sig meget imøtekommende imot foreningen idet de har undlatt at kræve betaling for de mange møter man har faat avholde i kommunelokalet. Større foredrags- og diskussionsmøter maa utgifterne — ikke alene til annonsering — men ogsaa til lokale føres paa foreningens administrationskonto; denne er efter departementets og næringskomiteens holdning saa beklippet, at den ikke engang strækker til at dække de smaa faste lønninger til kasserer, sekretær og revision. Naar vi nævner dette i vor aarsberetning, saa er det fordi vi tror at administrationen av de smaa foreninger ogsaa har sin store betydning; foreningernes arbeidsevne bør ikke kværkes ved at negte dem midler til rimelige administrationsutgifter.

ad utgiftspost II. Navigations-skole har ogsaa iaar været avholdt i 3 maaneder. Av lærerens rapport fremgaar, at elevantallet har variert mellem 4 og 10 elever, hvorav 4 har gaat kurset helt ut. Nogen eksamen har man ikke kunnet avholde, da man ikke har fornødne penger dertil. Som det fremgaar av regnskapet blir det underskud ogsaa paa denne post, naar skolen holdes i 3 maaneder, hvilket ansees paakrævet.

ad utgiftspost III. Maalinger av havvandets temperatur har været utført ved den her stationerte redningsskøite; resultatet av maalingerne vedlægges i original fra redningsskøitens fører.

ad utgiftspost IV. Forsøk med forsendelse av frossen eller iset fisk har man været nødt til at utsætte, saa at forsøkene tænkes iverksat førstkommende høst. Denne utsættelse har sin grund i at foreningens inntægter for en større del indløper i den sidste del av budgetterminen, altsaa efter den gunstigste tid for saadanne forsøk.

ad ishusets drift. For at kunne indlagre is i ishuset uten at risikere altfor stor svindingsprosent har man foretat endel forbedringer hvortil der er budgettert penger for butgetterminen 1912—1913. Man har anbragt en skillevæg i lagerrummet, saa at dette er delt i 2 avdelinger, der er lagt dobbelt guly og indrettet avløp for det vand som ismeltingen avstedkommer; likeledes er der anbragt 2 ventilrør for vanddamp og fugtighet igjennem det isolerede loft og taket.

Paa den ekstraordinære generalforsamling foretoges endel forandringer i ishusets driftsplan. Det blev saaledes vedtat, at bestyreren av ishuset istedetfor kr. 200 i fast aarsløn, herefter skal oppebære som godtgjørelse for sit arbeide 35 % av de ved issalget indkomne penger.

Ishuset har været drevet med betydelig underskud. Det er flere sammenstøtende omstændigheter som har været aarsaken hertil. Prisen paa den indlagrede is har været uforholdsmæssig høi paa grund av at Stegernesvandet i 2 aar var under oprensning og dæmningsbygning. I disse 2 aar maatte isen skjæres av brønde og bassiner med store arbeidsutgifter.

Likeledes indkjøptes et parti is som har lagt 1 aar i lager. Hertil kommer, at efterspørselen efter is har været yderst liten, saa at en væsentlig del av den indlagrede is er gaat i svinding.

I høsten 1911 var islageret næsten tomt. Da paabegyndtes en eksport av iset hyse til Tyskland, og mangelen paa is var da meget hemmende for denne eksport. Dette har bevirket at fiskeriforeningen i vinter har forskaffet sig kr. 300 i ekstraordinært distriktsbidrag til ishusets drift og indlagret 70 ton is, likesom man paa grund av vekslende forhold har fundet det rigtig at omlægge bestyrerlønningen som ovenfor anført.

Diverse saker. Paa den ekstraordinære generalforsamling blev der vedtat en henstilling til fiskeriforeningens styre om at indgaa til

departementet for handel, sjøfart og industri med andragende om 1) „at faa forøket Finmarksfondet. 2) At der aapnes adgang til laan ogsaa paa motorer. 3) At det offentlige frafalder panteret i de motorer som indsættes i baater som har laan av Finmarksfondet.“

I sakens anledning indsendte Vardø fiskeriforenings styre under 17 mars d. a. gjennom fiskeriinspektøren i Finmarken til vedkommende regjeringsdepartement en motiveret forestilling og androg om:

1. At Finmarksfondets laanemidler forøkes med kr. 100000.
2. At der ydes laan paa kravelbyggede motorbaater indtil 15 tons brutto drægtighet med $\frac{3}{4}$ dele av motorens og baatens værdi.
3. At det offentlige frafalder panteret i de motorer der indsættes i baater som tidligere har laan av Finmarksfondet.

Paa det første masse møte behandledes et spørsmål om fragting av agn med hurtigruterne. En komitéindstilling gaaende ut paa „at der ikke maa foretages nogen innskærnkning i agnførselen med hurtigruterne“ vedtoges enstemmig.

Man diskuterte derpaa spørsmålene om bruken av dynamit og snurpenøter under torsk- og seifiskerier; man kom ikke til noget resultat, ti man blev avbrutt ved brandalarm.

Paa det sidste masse møte diskutertes spørsmålet om opprettelse av et amtsfiskeriselskap som centraladministration for de finmarkske fiskerierinteresser. Saken vandt almindelig tilslutning og der vedtoges en anmodning til Vardø fiskeriforenings styre om at opta arbeidet for dannelselse av et amtsfiskeriselskap for Finmarkens amt. Indledningsforedraget holdtes av høiesteretsadvokat Knut Dybwad fra Kristiania.

Paa den ordinære generalforsamling vedtoges enstemmig en like lydende henstilling til styret om at arbeide for et amtsfiskeriselskap.

Ved de paa generalforsamlingen og det konstituerende styremøte foretagne valg, bestaar Vardø fiskeriforenings styre av.

Som styre:

Fisker I. O. Grøttum, formand.

Lærer O. Skaar, næstformand.

Fyrvogter I. Paulsen.

Fisker Jens Lian.

Fisker A. M. Nilsen.

Som suppleanter:

Arbeider P. J. Dybos.

Fisker Henning Karlsen.

Fiskekjøper Martin Edwardsen.

— P. Grønbek.

Fisker Tomas Hansen.

Utdrag av Vardø fiskeriforenings regnskap for aaret 1911—12.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. aar:			
a) I Vardø sparebank.....	kr.	506.94	
b) Kassabeholdning.....	”	<u>279.63</u>	kr. 786.57
2. Statsbidrag	”		1080.00
3. Distriktsbidrag av Vardø kommune.....	”		150.00
4. Medlemskontingent:			
a) For aaret	kr.	57 00	
b) Restanser.....	”	<u>6.00</u>	” 63.00
5. Kontingent av Fiskeritidende	”		17.00
6. Indvundne renter for 1911	”		15.93
7. Ishuset:			
a) For solgt is og salt.....	kr.	34.05	
b) For leie av iskvern	”	31.25	
c) Diverse	”	<u>1.00</u>	” 66.30
			<u>kr. 2178.80</u>

Utgift:

1. Administration:			
Lønninger: Sekretæren	kr.	150.00	
— Kassereren	”	100.00	
Utrigning og Avertissementer	”	34.50	
Porto og telegrammer	”	2.85	
Diverse.....	”	<u>16.60</u>	kr. 303.95
2. Redningsskøiten „Vardø“:			
a) Maaling av vandtemperaturen.....	kr.	50.00	
b) Anskaffet line til termometret	”	<u>9.75</u>	” 59.75
3. Abonnement paa „Fiskeritidende“	kr.	18.00	
— „Fiskets Gang“	”	<u>5.10</u>	” 23.10
4. Navigationsskolen:			
a) Lærerens løn	kr.	375.00	
b) Hus, lys og brændsel	”	150.00	
c) Vagttjeneste.....	”	15.00	
d) Assurance av inventar.....	”	<u>2.20</u>	” 542.20
5. Ishuset:			
Bestyrerens løn.....	kr.	135.00	
Skaaren og indbragt is	”	197.50	
Salt og diverse arbeidsutgifter	”	<u>82.70</u>	” 405.20

6. Eiendomsskat og brandkontingent	kr.	29.42
7. Beholdning:		
I Vardø sparebank	kr.	762.87
Kassabeholdning	„	52.31
		815.18
	kr.	<u>2178.80</u>

Nordlands fiskeriselskap (utdrag).

Direktionen for Nordlands fiskeriselskap tillater sig herved for generalforsamlingen at fremkomme med beretning om dets virksomhet fra 15 juni 1911 til 15 juni 1912.

Paa generalforsamlingen den 20 juni 1911 oplæstes aarsberetning for foregaaende aar, fremlagdes regnskap for 1910—11 og vedtoges budgetforslag for 1912—13, saalydende:

1. Til museet	kr.	2 000.00
2. „ ishuse	„	3 000.00
3. „ arbeide for bedre tilvirkning av klipfisk og rundfisk ..	„	2 000.00
4. „ ophjælp av dagligfisket specielt rusefisket	„	1 500.00
5. „ agnkasser	„	500.00
6. „ fiskeforsøk efter sild med trawl og posenot	„	4 000.00
7. „ møte med foreningernes formænd	„	500.00
8. „ administration:		
Lokale	kr.	500.00
Lønninger	„	800.00
Trykning m. m.	„	200.00
		1 500.00
	kr.	15 000.00

Som medlemmer av direktionen gjenvalgtes med akklamation de avtrædende herrer Ragnar Schjølberg og Ole Løkke.

Som suppleanter gjenvalgtes herrer Jac. L. Johansen, J. Vogt-Svendsen og H. Reitan.

Som revisorer gjenvalgtes enstemmig herrer bankkasserer Dyvik og vaktmester Wintervold med hr. E. Kvam som suppleant.

Fiskeriinspektør Johnsen holdt derefter foredrag om salg av usløiet fisk under Lofotfisket og fremlagde følgende forslag, der vedtoges enstemmig:

„Paa grund af det uheldige i behandlingen av den ferske fisk (skrei) ved Lofoten og de andre fiskesteder i Nordlands amt, nemlig at denne leveres i rund tilstand til tilvirkerne, hvorved den som oftest

kommer til at ligge forlænge med indvoldene i, hvilket i høi grad forringer fiskens kvalitet, tillater generalforsamlingen sig at anmode bestyrelsen at indgaa til myndighederne med forslag om, at der ved lov paa-bydes, at al fisk (skrei) herefter blir at levere til tilvirkeren eller kjøperen i sløiet stand, og at denne bestemmelse blir gjort gjældende for samtlige fiskesteder i Nordlands amt.“

Dernæst vedtoges formandsmøtets forslag om, at det forelægges foreningerne, om der ved lov bør indføres salg efter vegt av fisk i Lofoten.

Likesaa vedtoges enstemmig følgende av hr. H. Andersen Rabben fremsatte forslag: „Det henstilles til direktionen at gjøre henvendelse til de i Nordland trafikerende dampskibsselskaper om en bedre behandling av ferskfisken paa omladningsstederne.“

Fiskeriinspektørens forslag omsendtes til foreningerne til uttalelse, og anbefaltes forslaget av 20 foreninger, hvorav 4 ogsaa uttaler sig for lovbestemmelse om „at salget av fisk paa fiskepladsene i Nordland skal ske efter vegt.“ Den 2 oktober 1911 indsendte direktionen en motiveret forestilling, ledsaget av foreningernes uttalelser, til Handelsdepartementet med anmodning om, at det forbydes ved lov at sælge usløiet fisk (skrei) paa fiskepladsene i Nordlands amt. Saken blev derefter behandlet i fiskeriraadet, hvor der vedtoges saadant forslag: „Hvor der under torskefiskerierne er anordnet særskilt opsyn, skal alt salg og kjøp av fersk torsk finde sted efter vegt.“

Lovbeslutning i sakens anledning kan ventes i indeværende stortingssession.

I anledning det av hr. Andersen Rabben fremsatte forslag tilskreves samtlige dampskibsselskaper, der stillede sig meget imøtekommende og lovede at gjøre sit bedste for forsigtig og omhyggelig behandling av ferskfiskforsendelserne. I samme anledning har hr. fiskeriinspektør Johnsen omsendt et av ham utarbeidet forslag om bestemte størrelser og bestemt fason for ferskfiskklasserne, der skal sendes med dampskibene. Dette forslag har fundet god tilslutning og støtte. Forslaget indtat i sin helhet bak i beretningen.

I anledning „kjøp av fisk efter vegt“ har direktionen ikke indsendt noget direkte forslag herom. Derimot er der gjennom Nordlands forening av fisketilvirkere indsendt en masseanmodning fra Nordlands fisketilvirkere til departementet om snaest at faa lovbestemmelse for saavel „kjøp og salg av kun sløiet fisk“ som ogsaa „at alt salg maa ske efter vegt.“

I aarets løp er der avholdt 13 direktionsmøter.

I direktionsmøte den 18 juli 1911 gjenvalgtes til formand i direktionen hr. Ragnar Schjølberg og til viceformand hr. J. C. Koch.

I møte den 8 september ansattes hr. R. Sannes som selskapets sekretær og kasserer og som bestyrer av museet.

Verket „Norges næringsliv“ er tilstillet til indtagelse en kort beretning om selskabets virksomhet siden stiftelsen samt navn og adresse paa samtlige fiskeriforeninger inden distriktet.

Utstillingen i Bodø 1913 har skaffet direktionen endel arbeide, og har man paany søkt om statsbidrag stort kr. 6000. Der er nu bevilget kr. 2000 under forutsætning av, at kr. 2000 ogsaa bevilges næste aar.

Agnkasser har man ogsaa dette aar anskaffet i et antal av 500 stykker, hvorav endnu endel haves i beholdning.

Ishusene.

Av disse har man nu 18 i distriktet, og endvidere er penger avsat til ishus for Sørvaagens fiskeriforening med kr. 800 og Øksnes fiskeriforening med kr. 1300. Paa disse to steder vil hus antagelig opføres i løpet av høsten. Ishuset i Røst er nu flyttet til Mæland og her opsat i fornyet og forbedret skikkelse. Røst's ishus er nu antagelig det solideste og mest hensigtsmæssige i distriktet.

Rusefisket.

Til ophjælp av dette har direktionen ansat to vandrelærere, der har befaret Vega og Bindalens distrikter og tiltrods for, at aarstiden i begynnelsen kanske ikke var den heldigste, har disse fisket adskillig torsk og anden smaaafisk. Der vil senere bli utarbeidet fuldstændig journal for forsøksfisket, der foruten rusefiske ogsaa omfatter hummer og aalefiske. Samtlige foreninger opover Helgeland har været tilbuddt besøk av lærerne, men later det til, at en del av foreningerne ikke interesserer sig for saken, mens andre igjen betrakter denne for at være av stor interesse og vigtighet. I Vega distrikt blir der allerede nu av indbyggerne anskaffet en hel del ruser. Antagelig vil det gaa likedan i de andre distrikter, der blir besøkte av vandrelærerne.

Klipfiskbehandlingen og klipfisktørkningen.

I mai engageredes ogsaa en vandrelærer i klipfisktørkning (den samme mand som i to sæsoner har været brukt av Kristiansunds fiskeriselskap og handelsforening), og har denne bereist og besøkt tørkepladsene siden 1ste mai og til medio juni. Direktionen er av den opfatning, at denne sak absolut bør ofres endmere opmerksomhet og offervilje, da man har faat det bestemte indtryk, at en vandrelærer her vil kunne gjøre meget til en bedre behandling av klipfisken med derav følgende oparbeidelse av vor klipfisks kvalitet. Dette arbeide gjennom vandrelæreren maa begynde allerede paa fiskepladsen under indkjøpet for senere at fortsætte paa tørrepladsen. Skal det lykkes for os Nordlændinger at forbedre vor klipfisks kvalitet og renommé — hvad der neppe vil falde

saa rent vanskelig, naar man dertil hadde skikkede folk, som kunde gjøre fiskere, kjøpere og tørkere opmerksom paa de forskjellige mangler — bør en eller helst to dygtige mand engageres f. eks. fra medio januar til juni maaned. Den nu benyttede vandrelærer hr. M. Baggen har paapekt mange feil og mangler, der nærmest maa skyldes ubetænksomhet og likegyldighet hos dem, der har behandlet fisken fra først av og senere. Gjort opmerksom paa forskjellige feil, har svaret som oftest været, at dette hadde man ikke tænkt sig. Der vises forøvrig stor villighet til at følge vandrelærerens veiledning. Til kommende fiskesæson kommer selskapet til at tilstille fiskere og kjøpere brochure om denne sak.

Spanskelinjens

anløp av Bodø blev anbefalt paa det bedste av selskapet, hvis direktion forelagdes Norlands forening av fisketilvirkeres andragende samtidig med at dette indsendtes til myndighetene. Selskapets anbefaling oversendtes departementet gjennom fiskeridirektøren, der ogsaa varmt anbefalte saken. Saa vel regjering som storting har stillet sig meget imøtekommende likeoverfor kravet paa, at Spanskelinjen utstrækkes til Nordland. Foreløbig blir det kun 1 gang maanedlig i juni til januar; men man kan sikkert gaa ut fra, at ruten utvides, efterhvert som behovet stiger.

Englandsruten.

Angaaende englandsrutens anløp av Trondhjem har direktionen sendt stortinget saadan uttalelse:

„Man tillater sig i ærbødighet at uttale, at det ikke er av nogen interesse for de nordlandske fiskerier at Englandsruten anløper Trondhjem. Eksporten fra Nordland til Newcastle er fortiden meget ringe, og desuten har man vel saa god forbindelse med Newcastle ved omladning fra hurtigruterne i Bergen. En direkte ruteforbindelse Nordland—Newcastle kan derimot faa adskillig betydning for fremhjælp av næringsveiene i Nordland.“

Statsbidraget for terminen utgjorde kr. 5000.

Distriktsbidrag er bevilget av:

Bodin	herredsstyre med..	kr.	25.00
Bindalen	—	” . . ”	10.00
Borge	—	” . . ”	20.00
Dverberg	—	” . . ”	15.00
Flakstad	—	” . . ”	20.00
Gimsøy	—	” . . ”	20.00
Hemnes	—	” . . ”	25.00
Herøy	—	” . . ”	25.00
Hadsel	—	” . . ”	25.00

Lurøy herredsstyre med.	kr.	10.00
Kjærringøy —	” . ”	10.00
Sortland —	” . ”	25.00
Stamnes —	” . ”	15.00
Steigen —	” . ”	10.00
Tjøtta —	” . ”	25.00
Vega —	” . ”	25.00
Vaagan —	” . ”	25.00
Bodø bystyre	” . ”	100.00
Bodø Br.vinssamlag	” . ”	800.00
Bodø Sparebank	” . ”	300.00
Nordlands amt	” . ”	700.00
		<hr/>
	kr.	2230.00

Museet.

Interessen for dette har holdt sig som tidligere. Besøkene har utgjort ca. 2000.

I aarets løp er anskaffet:

En større samling fugle indkjøbt for museets midler.

1 skjoldplade av en delfin, foræret av Chr. Ellingsen, Seivaag, Strømmen.

1 samling blikbokser for sild- og fiskehermetik foræret av herrer Chr.

Bjelland & Co., Stavanger.

1 makrelstørje, foræret av hr. maskinist Trondsen og præparert og utstoppet av hr. Brembo.

Man henstiller til alle medlemmer, der maatte komme over gjenstande, der kan tænkes at være av interesse for samlingerne, at være saa venlig at sikre sig samme for museet.

Museumsbygningen. Den reparation av vestre væg, der paa-begyndtes i forrige aar, er nu fuldført, og koster denne ca. kr. 1800. Der gjenstaar fremdeles en reparation av bygningens midtparti paa begge sider utvendig og vil denne bli utført i løpet av sommeren.

Regnskap for Nordlands fiskeriselskap for budgetaaret 1 juli 1911 til 30 juni 1912.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.:

Paa folio i Nordlands Privatbank.....	kr.	9.88
I kassa	”	27.87
Restanser	”	448 00
		<hr/>
	kr.	485.75

2.	Statsbidraget	kr.	5000.00
3.	Distriktsbidrag:		
	a. fra herrederne i Nordlands amt.....	kr.	330.00
	b. „ Bodø kommune	„	100.00
	c. „ Bodø brændevinssamlag	„	800.00
	d. „ amtskommunen	„	500.00
	e. „ do. og Bodø Sparebank til museet	„	500.00
		„	2230.00
4.	Medlemskontingent	„	54.00
5.	Kontingent Norsk Fiskeritidende	„	21.50
6.	Ishuse: solgt is for	kr.	248.73
	do. agnkasser	„	321.90
		„	570.63
7.	Indvundne renter pr. 31 desember 1911	„	13.99
		kr.	<u>8375.87</u>

Utgift.

1.	Administration:		
	a. Lønninger & reiser	kr.	673.35
	b. Avertissementer & trykning	„	206.75
	c. Porto, telegraf & telefon	„	73.40
	d. Kontorrekvisita	„	24.90
		kr.	978.40
2.	Kontingent for Fiskeritidende	„	83.50
3.	Bidrag til museet:		
	a. Amtskommunens, Samlagets & Spare-		
	bankens	kr.	1300.00
	b. Selskapets	„	1000.00
		„	2300.00
4.	Bidrag til ishuse, agnkasser etc.	„	2543.23
5.	Ophjælp av hjemmefisket & klipfisktørkning	„	975.80
6.	Foreningsmøte	„	735.80
7.	Beholdning:		
	Paa folio i Nordlands Privatbank	kr.	23.87
	I kassa	„	90.76
	Restanser	„	644.51
		„	759.14
		kr.	<u>8375.87</u>

Regnskap for Bodø fiskerimuseum for budgetaaret 1 juli 1911 til
30 juni 1912.

Indtægt.

1.	Beholdning fra f. a.:		
	Paa folio i Nordlands privatbank	kr.	880.44
	I kassa	„	137.15
		kr.	1017.59

2. Overført div. bidrag fra fiskeriselskapet	kr.	2300.00
3. Indbetalt husleie	„	650.00
4. Vaktmestergodtgjørelse & salg av sten og sand	„	192.90
5. Indvundne renter	„	7.97
		<hr/>
	kr.	4168.46

Utgift.

1. Bygningen:			
a. Renter & avdrag	kr.	500.76	
b. Brandkontingent, vandavgift & feierpenge ..	„	81.94	
c. Reparationer	„	1780.05	
		<hr/>	kr. 2362,75
2. Vaktmesteren:			
a. Løn & sykeforsikring	kr.	452.08	
b. Ved, kul & lysregninger	„	338.10	
		<hr/>	„ 790.18
3. Samlingerne	„		419.18
4. Beholdning:			
Paa folio i Nordlands privatbank	kr.	558.41	
I kassa	„	37.94	
		<hr/>	„ 596.35
		<hr/>	kr. 4168.46

Namdalens fiskeriselskap.

Hermed tillater vi os i ærbødighet at fremkomme med beretning om Namdalens fiskeriselskaps virksomhet for sidste aar. Til selskapet er i aarets løp indkommet mange andragender om bidrag til forskjellige øiemed. Derav er bevilget til H. G. Bondø kr. 250 til opførelse av et ishush paa Gaasvær i Vikten, paa vanlige betingelser. Til A. Løken, Aalesund, kr. 250 i bidrag til forsøksfiske efter sei med snurpenot paa strækningen Svisskallen, Frelsø i mindst 3 uker. Forsøksfisket blev straks avbrutt, fordi notbasen blev indkaldt til eksersis og stedfortræder var ikke at faa. Bidraget blev derfor ikke krævet utbetalt. Til fyrbøter Anton Olsen, Namsos, er bevilget et stipendium paa kr. 50, til ved et verksted at faa kyndig veiledning i indmontering, og behandling av baatmotorer. Desuten er der en flerhet av saker og spørsmal av forskjellig slags som er oversendt selskapet til uttalelse, og som er blit behandlet og besvaret. Endvidere blev paa selskapets foranstalning avholdt i Rørvik et navigationskursus for fiskere i maanederne desember—januar, hvortil selskapet støttede med bidrag til lokale, lys og brænde. Den 2

juni 1911 avholdtes i Rørvik selskapets aarlige generalforsamling hvor foretoges valg paa 3 medlemmer av styret istedenfor de efter tur uttrædende: o.r.sakfører Anton M. Brandtzæg, kapt. S. Christiansen, kapt. Jul. Aune, samtlige gjenvalgte. Som suppleanter valgtes for 1 aar, for Namsos lensmand S. B. Steen, for de ytre distrikter handelsmand Chr. H. Ulsund og handelsmand P. Jentoft. De gjenstaaende medlemmer av styret er: handelsmand J. Berg, handelsmand H. G. Bondø, handelsmand Peter Fjær og skipper Sigv. S. Fosaa. Til formand er nu valgt Jul. Aune og til viceformand Peter Fjær. Selskapet omfattes med interesse og sympati utover distrikterne i Namdalen og i Namsos by, hvilket i særdeleshet gir sig tilkjende i den beredvillighet til at bevilge bidrag til selskapet, som de intereserte kommunestyre og banker har vist.

Trondhjems fiskeriselskap (utdrag).

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 31 august 1911 skulde i henhold til lovens § 5 uttræ av direktionen: d'herr. konsul Ingvar Klingenberg og kjøbmand P. O. Jenssen.

Begge herrer gjenvalgte.

Til suppleanter for direktionen valgtes: d'herr. kjøbmand Josef A. Hegstad, kjøbmand C. Poulsen, kjøbmand L. Borchgrevink Persen.

Den fratrædende revisor herr agent Ludv. Wilh. Strøm gjenvalgte.

Til decisorer valgtes: herr ingeniør Arthur Motzfeldt og herr kjøbmand A. Alness.

I et senere direktionsmøte gjenvalgte til formand herr konsul Ingvar Klingenberg og til viceformand herr kjøbmand L. O. Hegstad.

Første suppleant, herr kjøbmand Josef A. Hegstad, rykket op som fast medlem av direktionen fra 14 november 1911.

De ved den ordinære generalforsamling ^{31/8} 1911 refererte forslag til forandringer i selskapets love behandledes i ekstraordinær generalforsamling avholdt 30 november 1911.

De i forslag bragte lovforandringer vedtoges enstemmig, likesom de ved generalforsamling ^{14/7} 1905 i forbindelse med lovene vedtagne „Almindelige bestemmelser“, dat. ^{22/5} 1905 sattes ut av virksomhet.

Direktionen fremsatte desuten følgende forslag for generalforsamlingen: „Beretning om virksomheten og regnskap i revidert og decidert stand for terminen 1 juli—31 desember 1911 forelægges paa første ordinære generalforsamling i 1912.“ Hertil sluttete generalforsamlingen sig enstemmig.

Fiskeriselskapet og fiskerimuseet vil dermed fra 1912 gaa over til, istedenfor budgetaaret $\frac{1}{7}$ — $\frac{30}{6}$ at anvende kalenderaaret $\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{12}$ som regnskapsaar med avgivelse av beretning og regnskap inden mars maanedes utgang.

Selskapets love har nu følgende ordlyd:

Love for „Trondhjems fiskeriselskap“.

(Vedtagne i generalforsamling 19 januar 1892).

(Forandrede i ekstraordinære generalforsamlinger 14 mars 1895, 14 juli 1905 og 31 august 1911).

§ 1. Selskapet, der har sit sæte i Trondhjem, har til formaal at virke for utvikling og fremme av fiskeribedriften.

§ 2. For at fremme sit øiemed vil selskapet efter evne søke at understøtte enhver hensigtsmæssig bestræbelse, der antages at kunne:

- a. utvide kjendskapet til saltvands- og ferskvandsfiskerierne,
- b. ophjælpe og utvi fiskeribedriften,
- c. forøke og tilgodegjøre sammes utbytte.

§ 3. Medlem av selskapet er enhver, som erlægger et aarlig bidrag av 5 — fem — kroner, eller 50 — femti kroner engang for alle.

§ 4. Til fremme av sit formaal kan selskapet opta — utenfor Trondhjems by — kredse eller avdelinger med mindst 10 medlemmer.

Angaaende kredsenes forhold til og samarbeide med selskapet utfærdiger direktionen nærmere bestemmelser.

§ 5. Selskapets anliggender varetages av en direktion av 5 medlemmer, der vælges ved den aarlige generalforsamling, som avholdes inden mars maanedes utgang. Av direktionens medlemmer fratræer vekselvis 2 og 3 aarlig, første gang efter lodtrækning. Likesaa vælges 3 suppleanter til direktionen, samt 1 revisor og 2 decisorer.

I generalforsamlingen fremlægger direktionen beretning om selskapets virksomhet, regnskap i revidert og decidert stand — for kalenderaaret fra 1 januar til 31 desember — samt oversigt over selskapets økonomiske stilling.

§ 6. Direktionen vælger selv inden sin midte formand og viceformand.

Direktionen har:

- a. at lede og bestyre selskapets anliggender, samt det selskapet tilhørende „Trondhjems fiskerimuseum“,
- b. at anta fornøden lønnet betjening, der dog ikke maa være medlemmer av direktionen,
- c. at avlægge regnskap over selskapets indtægter og utgifter,

d. at beramme generalforsamlinger med fornøden bekjendtgjørelse med mindst 14 dages varsel, forberede og lede sammes forhandlinger og besørge disse offentliggjort.

§ 7. Forslag til forandring i disse love eller — til selskapets opløsning — skal fremsættes paa en ordinær generalforsamling til avgjørelse paa en ekstraordinær generalforsamling, som ikke kan avholdes tidligere end 1 — en — maaned og ikke senere end 3 — tre — maaneder efter.

Til et saadant forslags vedtagelse utfordres mindst $\frac{2}{3}$ av de møtende medlemmers stemmer.

Selskapet har for terminen 1911—1912 mottat i statsbidrag kr. 5000.

Trondhjems Sparebank har med sin vanlige beredvillighet stillet til disposition benyttelsen av lokaler for samlinger, kontor og pakrum bokført til 2000 kr. aarlig.

Trondhjems brændevinssamlag har nedsat sit bidrag med 200 kr. saaledes, at det for sidste termin utgjorde kr. 800 til selskapets almindelige virksomhet.

I halvaaret er utbetalt præmier for 122 fangede haakjærring.

I Trondhjemsfjorden er, siden selskapet i 1894 begyndte at præmiere saadan fangst, utbetalt ialt præmie for 4920 haakjærring.

I foregaaende beretning er omtalt den betydelige fangst av agnskjæl, som ved tilstrømning av fiskere og spekulanter fra andre kanter av landet er begyndt i Trøndelagens distrikter.

Fangsten som for 1911 var ca. 49 000 kg. utgjør allerede i indeværende aars 2 første maaneder ca. 70 000 kg.

Det er beklagelig, at man ikke ved en ved bestemmelser regulert fangst hittil har kunnet hindre den rovdrift, som finder sted og som truer med at ødelægge vore distrikters skjælbestand og derigjennem for aarrækker forarsaker mangel i den lokale agnforsyning m. m.

Selskapet har paa grund av det forannævnte anstillet undersøkelser og indhentet statistiske opgaver for derefter at henlede statsmyndigheternes opmerksomhet paa spørsmålet, om ikke skridt bør tages, som kan betrygge skjælbestandens vedlikehold.

I henhold til den forrige beretning givne meddelelse om forarbeider vedkommende lovfæstelse av størrelsen av kasser for eksporten av fersk sild, har selskapet under 6 oktober 1911 oversendt fiskeridirektøren en forestilling om, at der fra det offentliges side fastsættes en bestemt størrelse av sildkasser.

Spørsmålet blev i henhold hertil, under almindelig tilslutning, behandlet paa fiskeriraadets møte i oktober 1911, hvor fiskeridirektøren anmodedes om at foreta de videre forføininger til fremme av saken.

I denne forbindelse vil man oplyse, at direktionen efter anstillede undersøkelser ikke har fundet tidspunktet heldig til nu at fremkomme med noget forslag vedkommende emballager for fersk fisk i sin almindelighet.

Man kan samtidig ikke tilbakeholde den bemerkning, at fra flere distrikter, som bidrar til forsyningen av fersk fisk til vor by, mangler der adskillig paa den omhu, som maa kræves ved behandling og pakning av fersk fisk for at den skal komme frem i forsvarlig stand til bruk i markedet. Det opplysningsarbeide som i saa henseende paagaar, vil forhaabentlig lette gjennomførelsen av den reform, som tilsigtes ved ogsaa at søke fastslaat mulige regler for emballagen.

Selskapet forbeholder sig derfor senere at komme tilbake til denne sak.

Forestilling med bilag om sildkasser.

Trondhjem 6 oktober 1911.

Til
fiskeridirektøren, Bergen.

Under den betydelige eksport av fersk sild, som foregaar pr. jernbane fra Trondhjem saavel til de skandinaviske lande som til kontinentet, har det vist sig, at den forekommende uregelmæssige størrelse av sildkasserne bringer forskjellige ulemper.

Ved frivillig overenskomst at opnaa fastslaat en ensartet størrelse av sildkasserne vil neppe lykkes saaledes som salgsforholdene ligger an i vort land. Det synes derfor naturligt, at der fra statens side ved departementsbestemmelse eller ved lov fastsettes en bestemt størrelse for kasser, som anvendes ved salg og utførsel av fersk sild. Kasserne bør kunne benyttes ved direkte mottagelse av sild paa fangstpladsen for at undgaa varens forringelse ved styrting fra andre kar.

Ved cirkulære av 17 november 1897 fra departementet for det Indre har det samme spørsmaal om sildkassernes størrelser været forelagt de interesserte til uttalelse, uten at dette, saavidt vites, har ført til nogen avgjørelse.

Hovedmassen av den pr. jernbane fra Trondhjem hittil ekspederte sild, har foregaaet i kasser for ca. 50 liters indhold av sild foruten plads til fornøden isning (65 kg. bruttovegt inkl. kasse).

Ved eksporten søværts er benyttet kasser av forskjellig størrelse; blandt disse er ogsaa anvendt engelske kasser av størrelse $81 \times 45 \times 30$ cm. (Lowestoft).

Fiskeriselskapet tillater sig at anmode hr. fiskeridirektøren om snarest at bevirke, at der fastslaaes størrelsen for sildkasser.

Man foreslaar, at der normeres 2 størrelser, nemlig $\frac{1}{1}$ — hele — og $\frac{1}{2}$ — halve — kasser.

Spørsmålet har været forelagt de nærmest interesserte eksportører og foreninger, hvorom henvises til medfølgende bilag (4).

Samtlige uttalelser anbefaler, at størrelsen av sildkasser fastsættes fra det offentlige side.

Fiskeriselskapet foreslaar, av hensyn til den sterke isning for eksport fra det nordlige Norge, følgende indvendige maal av kasserne:

	Længde		Bredde		Høide		Dem. ³
$\frac{1}{1}$ kasser	82	×	48	×	29 cm.	—	114
$\frac{1}{2}$ —	80 $\frac{1}{2}$	×	48	×	17 „	—	65.5

Disse kassestørrelser vil avgi plads foruten til sild ogsaa til fornøden isning.

Man henleder samtidig opmerksomheten paa, at alle kasser, som bringes til anvendelse i sildhandelen saavel til det indenlandske marked som for eksport til det utenlandske, maa være forsynet med et tydelig merke, der angir fabrikantens navn, og tillike være merket med „sildkasse“. Merkerne anbringes utvendig paa kassernes endestykker.

I samme forbindelse vil man ogsaa fæste opmerksomheten paa den i Sverige under 9 desember 1910 utfærdigede bestemmelse om, at der ved utførsel av fersk sild kun skal benyttes nye kasser, og at den som undlater at efterkomme bestemmelsen straffes med bøter op til 1000 kr. samt konfiskation av varen.

Det vil være av den aller største betydning (bl. a. i sanitær henseende) om lignende bestemmelser ogsaa indføres i vort land.

Idet nærværende sak med bilage tilstilles den ærede hr. fiskeridirektør til videre forføining, tillater selskapet sig at be om at saken maa bli referert for det i denne maaned sammentrædende fiskeriraad.

Ærbødigst
Trondhjems fiskeriselskap
Ingvar Klingenberg,
formand.

L. Schmidtnielsen.

1.

Til
Trondhjems fiskeriselskap.

Det cirkulære, som blev avsendt fra Deres selskap, blev behandlet i møte d. 11 ds. og blev fattet følgende uttalelse:

Foreningen er med paa at anbefale, at en bestemt størrelse paa sildkasser lovfæstes, og at denne fastsættes til, hvad Trondhjems fiskeriselskap i møte d. 27 mars har uttalt sig for. Foreningen er opmerksom paa, at de angivne indvendige maal gir et større rumindhold end hen-

holdsvi 90 og 50 liter og saaledes avviker betragtelig fra det nuværende sildmaal, men for at opnaa ensartethet i størrelsen av kasserne til bruk ved indkjøp paa fangstpladsen som ved eksporten og forskjellige størrelser absolut er forkastelig: for hensynet til at tilvente et bedre resultat.

Det kan imidlertid ikke anbefales, at kasserne blir merket med andet indholdsmaal end de faktisk inneholder: Skal de forsynes med merker, som angir indholdet, maa dette være det rigtige.

Derimot maa kasserne merkes med fabrikantens navn (firmamerke), saa man kan ha garanti for riktig størrelse og ansvar i tilfælde kan gjøres gjældende.

Ørlandet 12 juni 1911.

Ørlandets fisker- og sjømandsforening
Anders N. Næset,
f. t. formand.

2. Føsens fiskeriselskap den 24 juni 1911.

Til
Fiskeriselskapet, Trondhjem.

I bestyrelsesmøte, der avholdtes igaar paa Vig, behandledes blandt andet den av det ærede selskap oversendte skrivelse av 18 mai sidstl. angaaende lovbestemt størrelse av sildekasser, avgaves saadan enstemmig uttalelse:

„Fiskeriselskapet anbefaler, at der ved lov blir fastsat en bestemt størrelse av sildekasser til benyttelse saavel paa fangstplads ved indkjøp som til eksport. Kasserne bør for kontrollens skyld forsynes med fabrikantens stempel“.

At saa er besluttet, bevidnes.

For Føsens fiskeriselskap
And. J. Ophaug.

3. Trondhjem den 18 august 1911.

Til
Trondhjems fiskeriselskap.

I anledning av selskapets ærede skrivelse av 11 ds. angaaende svar paa en tidligere skrivelse av 27 mars d. a. tillater man sig at uttale følgende:

De maal og rumindhold, som opgives, kan vel passe for eksport av fersk sild, men for benyttelse som maal ved kjøp av sild paa fangstplads for eventuel saltning, finder man, at de opgivne dimensioner er uhen-sigtsmessige og villedende, idet de ikke stemmer med de av Dem op-

givne rumindhold. Rumindholdene blir efter vor beregning 112 liter istedetfor 90 og 64 liter istedenfor 50.

Ærbødigst
Sild- & fiskeeksportørernes forening
O. K. Schjetne,
formand.

4 Trondhjem den 13 septbr. 1911.

Til
Trondhjems fiskeriselskap, Trondhjem.

Den 7 juli dette aar nedsatte foreningen en komité som skulde fremkomme med forslag vedkommende fastsættelse av en ensartet kassestørrelse for fersk sild.

Idag blev forslaget behandlet i medlemsmøte og besluttedes at oversende det ærede selskap dette forslag, idet foreningen vil anbefale dette.

Forslaget følger vedlagt.

1 bilag.

Ærbødigst
Ferskfisk eksportørernes forening
L. O. Hegstad,
p. t. formand.

Undertegnede i foreningens møte den 1 juli valgte komité har idag avholdt møte og enedes man om følgende uttalelser:

1. Da den nu senest brukte kassestørrelse $84 \times 47 \times 17$ cm. har forvoldt flere dissenser paa fangstpladserne, samt likeledes foranlediget forøket fragttulæg pr. jernbane, har komiteen — i likhet med Trondhjems fiskeriselskaps forestilling av $\frac{27}{3}$ d. a. — fundet det riktigst, at man gik tilbake til den gamle kassestørrelse.

Praktiske grunde taler imidlertid for, at kassernes bredde økes til 48 cm. for at kunne erholde en bredde paa kassens laagaapning av 34.5—35 cm. Herved opnaaes at 2 stk. $6\frac{1}{2}$ " bord danner et fuldkommen passende laag til aapningen, idet de ovenpaa kassen ved laagets sider anbragte remmer altid bør ha en bredde av 3 tommer, — alt under forutsætningen av, at der benyttes $\frac{1}{2}$ " tykkelse i sargens sider.

Komiteen foreslaar derfor følgende kassestørrelse:

Længde.....	80.5 cm.
Bredde	48.0 „
Høide	17 „

alt indvendig maal.

2. Hvad tomkasseretur angaar, finder komiteen at burde foreslaa:

Al eksport av fersk sild bør kun foregaa i nye kasser, og retur av brukte kasser ophører, dog undtages herfra forsendelser til Norge og Sverige.

Med hensyn til spørsmålet om eksport av fisk i nye eller brukte kasser finder komiteen, at dette bør utstaa indtil videre.

Trondhjem 17 juli 1911.

J. Strøm.

P. Halse.

Nekolai Dahl.

Under henvisning til den i forrige beretning foreløbig givne meddelelse om selskapets deltagelse i utstillingen paa Harstad, skal yderligere føies følgende opplysninger.

Den av selskapet til disposition stillede præmie for klipfisk er ifølge meddelelse av ¹⁸/₉ 1911 av utstillingens hovedstyre tildelt hr. Lorentz L. Helø, Bjarkø.

Selskapet har derefter gjennom utstillingens styre latt tilstille præmievinderen en sølvsuppeøse, hvori er gravert saavel mottagerens som giverens navne, tilføiet „præmie for klipfisk, utstillingen Harstad 1911.“

Selskapet har mottat utstillingens takkediplom: „for interesse og generøsitet likeoverfor utstillingen“. —

Efter anmodning fra styret for utstillingen i Arendal 1911, besluttede direktionen i møte den ¹¹/₇ 1911 at delta med en mindre kolleksion av fiskevarer — saltet sild, tørfisk, klipfisk og røket fisk —, samt en række grafiske planscher.

Trondhjems sild- og fiskeeksportørers forening bidrog med et beløp paa 50 kr. til indkjøp av fiskevarer. Samtidig blev der til utdeling ved utstillingen trykt anbefalingskort, hvorpaa Trondhjems fiskeeksportørers navne var opført.

Utstillingens jury har tilkjendt selskapet takkediplom: „for instruktiv samling av produkter & grafisk statistik.“ —

Til selskapet er indløpet besked om stiftelsen av Osen fiskeriforening, Bjørnør; den opgir sit medlemsantal til 105.

Fra foreningen er oversendt selskapet et andragende til arbeidsdepartementet om særlig av hensyn til fiskerierne og dampskibsfarten at faa bygget telefonlinje fra Osen i Bjørnør til Vingsand og Sæter.

Samtidig som direktionen har indhentet Handelsforeningens støttende uttalelse, har selskapet ledsaget andragendet med sin varmeste anbefaling.

Amtmanden i søndre Trondhjems amt har begjæret uttalelse ianledning av forslag fra Lofotkomiteen til forandring av Lofotloven av 1897. Herom er avgit erklæring under ³⁰/₉ 1911.

Fra Kristiansunds fiskeriselskap har man mottat cirkulære datert 30 mai 1911 angaaende en bedre behandling av klipfisk. Direktionen har under $\frac{30}{8}$ 1911 git sin fulde tilslutning til det deri antydede lovforslag saalydende: „Hvor der under vinterfiskerierne er anordnet særskilt opsyn, skal alt kjøp og salg av fersk torsk finde sted efter vegt“.

Fra indvaanere paa Gjessingen i Nordfrøya m. fl. er sendt selskapet til uttalelse et andragende om statsbidrag til opsætning av fyrlygter paa Gjessingen, Sørburø og Leirvik.

Under 2 oktober 1911 har selskapet git andragendet sin bedste anbefaling.

Gjæslingulykken i 1906.

Komiteen for utdeling av bidrag til efterladte efter omkomne ved Gjæslingulykken i 1906 var lørdag 11 desember 1911 samlet i Namsos for at bestemme bidragene for 1912.

For indeværende aar er utbetalt som bidrag kr. 2300.

Bidragfondet vil ved utgangen av dette aar utgjøre ca. kr. 25 500.00.

Der besluttedes utbetalt som bidrag for 1912 til 20 forældre, 17 enker og 39 barn tilsammen kr. 2197.00.

Bidragene fordeler sig paa de forskjellige kommuner saaledes:

Til Bindalen	kr. 566.00
„ Gravik	„ 124.00
„ Vigten	„ 446.00
„ Nærø	„ 597.00
„ Kolvereid	„ 104.00
„ Flatanger	„ 236.00
„ Fosnes	„ 60.00
„ Namsos	„ 24.00
„ Klingen	„ 40.00

„Trøndelagens hjelpefond for fiskere“.

Til fondet er ikke indkommet noget bidrag, og det er kun øket med renter.

Beholdning $\frac{1}{1}$ 1912 kr. 156.75.

Om en del forberedende arbeider vedkommende fiskeriutstillingen i Kjøbenhavn 1912 henvises til aarsberetning for 1910—1911.

I direktionsmøte den 11 juli 1911 blev efter anmodning fra fiskeri-

direktøren foretat valg paa 1 medlem av den norske centralkomité for nævnte utstilling. Valget foregik i henhold til det oppdrag, som fiskeriselskapet allerede hadde (kfr. forrige aarsberetning om m tet av interesserede paa Børsen ¹⁸/₁ 1911) i forbindelse med uttalelse i skrivelse dat. 30 januar 1911 fra Trondhjems handelsforening.

Til Trondhjems representant i komiteen oppn vnte direktionen hr. konsul Ingvar Klingenberg og til suppleant hr. kjøbmand P. O. Jenssen.

Foranlediget ved fiskeridirektørens skrivelse av 1 september 1911 til centralkomiteens medlem hr. konsul Klingenberg om valg av en lokalkomité for Trondhjems distrikt, indkaldte fiskeriselskapet de interesserede korporationer til et møte i Børsens lokale den ⁸/₉ 1911. Møtet besluttede, at der skulde vælges en lokalkomité for K benhavnsutstillingen 1912, og henstilte til de forskjellige foreninger at vælge sine representanter i lokalkomiteen for Trøndelagen saaledes, at Trondhjems fiskeriselskap faar 2 medlemmer, sild- og fiskeksport rernes forening 1 medlem, ferskfiskeksport rernes forening 1 medlem og handelsforeningen 1 medlem.

Samtidig besluttedes, at Namdalens fiskeriselskap, Osens fiskeriselskap, samt  rlandets fisker- og sjømandsforening skulde anmodes om ogsaa at vælge representanter. Komiteen bemyndiges derhos til at supplere sig i den utstrækning, som den maatte finde det ønskelig.

Møtet valgte direkte som representant i lokalkomiteen hr. L. Schmidt-nielsen.

Av ovennævnte korporationer er derefter som medlemmer av komiteen valgt d'herrer konsul Ingvar Klingenberg og kjøbmand P. O. Jenssen (Trondhjems fiskeriselskap), kjøbmand L. O. Hegstad (Ferskfiskeksport rernes forening), kjøbmand A. Alness (Sild- og fiskeksport rernes forening), kjøbmand konsul Joh. F. Bratt (Trondhjems handelsforening) og fisker Anders Næsset (Fosens fiskeriselskap og  rlandets fisker- og sjømandsforening).

Fra Namdalens fiskeriselskap har man intet hørt. Osens fiskeriselskap har paa grund av det paagaende sildfiske m. m. ikke kunnet foreta noget valg.

Idet fiskeriselskapets videre befatning med utstillingsarbeidet saaledes skulde overgaa til den valgte lokalkomité, sammenkaldte selskapet, i henhold til anmodning av m tet den ⁸/₉ 1911, de nævnte herre til konstituerende møte ²⁵/₉ 1911.

Senere er komiteen forsterket med hr. fabrikeier N. Brandtz g (Namdalen) og hr. apoteker Høegh (Stenkjær).

Til formand og viceformand i komiteen er valgt respektive herrerne Klingenberg og Jenssen.

Museets byggefond har ikke hat nogen tilgang av nye bidrag. Direktionen har fortsatt sit arbeide for at skaffe museet egen bygning; men har ikke anledning til endnu at forelægge nogen redegjørelse for generalforsamlingen.

Fra modelsamlingen er foregaaet mange utlaan, særlig vedkommende aale-, ruse- og agnskjælfisket.

Selskapet har fortsatt innsamling av opgaver vedkommende tilførselen av fiskevarer til Trondhjem, og henviser herom til de tabellariske oversigter, som er inntatt i beretningen.

Likeledes er deri medtatt trafikopgaver fra Trondhjems jernbanestation over ilgodsforsendelser av ferske matvarer, avsluttet for aaret 1911.

Selskapet har videre under arbeide en revision av de 2 foregaaende aars statistikopgaver med utarbeidelse av spesielle generaloversigter over tilførsel og utførsel av fiskevarer vedkommende Trondhjems havn og jernbanestation.

I biblioteket er ordningen med katalogisering av bøkene fortsatt, og er man paa det nærmeste færdig med hovedmassen.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskeriselskap i terminen 1 juli 1911—31 desember 1911.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.....	kr.	1055.82
2. Statsbidrag.....	„	5000.00
Distriktsbidrag:		
3. Sild- og fiskeksportørernes forening, bidrag til utstillingen i Arendal	„	50.00
4. Trondhjems sparebank	„	1000.00
5. Trondhjems brændevinssamlag	„	800.00
6. Medlemskontingent	„	310.00
7. Diverse inntægter og renter	„	107.03
	kr.	<u>8322.85</u>

Utgift.

1. Administration:		
a. Leie av kontor og pakrum	kr.	250.00
b. Kontorhold, lys, brænde, renhold m. v.	„	100.31
c. Kontorsaker	„	18.69

d. Telefon, porto, telegrammer	kr.	96.84
e. Lønninger.....	”	600.00
f. Forskjellige utgifter	”	65.15
2. Arbeider vedkommende fiskeformerelse:		
a. Præmie for fangst av haakjærring i Trondhjems- fjorden	”	61.00
b. Ferskvande: indsætning av skrubbyngel	”	21.50
3. Arbeider vedkommende tilvirkning og omsætning: Fremhjælp av ferskfisktrafikken og transporten pr. jern- bane	”	556.98
4. Arbeider vedkommende fangst og redskaper: Forskjellige anskaffelser	”	150.30
5. Bibliotek: Anskaffelse av bøker og tidsskrifter (bl. a. „Norsk fiskeritidende“ 1911 kr. 80)	”	105.95
6. Arbeider m. m. vedkommende modeller og vareprøver: Husleie — fiskerimuseet	”	750.00
Andel statsbidraget do.	”	1200.00
7. Utstillinger: Harstad og Arendal 1911	”	212.57
8. Diverse utgifter:		
a. Statistikk over tilførselen av fiskevarer til Trondhjem	”	504.00
b. Bekjendtgjørelser og trykning beretning 1910—1911	”	319.80
c. Uforutset	”	75.70
9. Beholdning	”	3234.11
	kr.	<u>8322.85</u>

**Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskerimuseum i terminen
1 juli 1911—31 desember 1911.**

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.	kr.	73.34
2. Fiskerens bøsse.....	”	30.15
3. Andel statsbidrag for 1911—1912.....	”	1200.00
4. Sparebankens bidrag til husleie	”	750.00
5. Renter	”	24.97
	kr.	<u>2078.46</u>

Utgift.

1. Husleie for samlingerne.....	kr.	750.00
2. Forskjellige anskaffelser.....	”	69.50
3. Assurance.....	”	46.00

4. Opsyn, vagthold, lønninger, renhold m. v.	kr	387.00
5. Boksamlingen: Anskaffelser, komplettering, katalogisering m. m.	„	176.10
6. Beholdning	„	649.86
	kr.	<u>2078.46</u>

Selskapets og museets regnskaper er revidert og decidert i henhold til de for samme gjældende love.

Desuten indeholder selskapets aarsberetning en statistikk over tilførselen av fiskevarer til Trondhjem i tidsrummet 1 juli 1911 til 31 desember 1911 samt trafikoppgaver fra Trondhjems jernbanestation vedkommende transport av ilgods i aarene 1907—1911. Herom henvises til selskapets egen aarsberetning.

Kristiansunds fiskeriselskap.

Kristiansunds fiskeriselskap tillater sig herved at forelægge det ærede fiskeridirektoriat beretning om sin virksomhet i det forløpne aar fra 1 juli 1911 til 30 juni 1912.

A. Navigationsundervisningen.

Navigationslærer A. Bothner siger i sin rapport til fiskeriselskapet følgende:

Til de med statsbidrag oprettede fripladser for fiskere ved den her-værende navigationsskole meldte der sig ved undervisningens begyndelse den 1 oktober 1911 10 elever, nemlig:

				Karakter
1. Olaf O. Raknæstangen	født i Akerøy	¹⁶ / ₁₂	1892 (sluttet før eksamen)	
2. Johan H. Ramsli	„ i Veiholmen	¹¹ / ₇	1891	2.83
3. Ole D. Gjerde	„ i Aure	²⁵ / ₈	1888	2.63
4. Ingvald E. Sulebak	„ i Harøy	⁶ / ₇	1890	2.30
5. Jørgen M. Petersen	„ i Kristiansund	³ / ₁₂	1889	2.08
6. Haakon H. Westad	„ i —	²⁷ / ₉	1890	2.75
7. Henrik H. Grip	„ i Grip	¹⁵ / ₁₁	1886	2.72
8. Rasmus O. Smaage	„ i Akerøy	¹⁷ / ₇	1883	2.92
9. Johan Johnsen	„ i Hassel	³⁰ / ₉	1872 (slutt. f. eksa.)	
10. Ole Strømsvik	„ i Aure	¹⁵ / ₅	1882	2.83

(Bedste opnaelige karakter 3.00).

Av disse 10 elever gjennemgik 8 hele kursuset (3 maaneder) hvor-
efter de fik eksamen med resultat som ovenfor. Olaf Raknæstangen av-
brøt sin skolegang ved utgangen av november, og Johan Johnsen efter
ca. en maanedes skolegang. Begge for at delta i det da paagaende
rike sildefiske.

Undervisningen har omfattet:

Saagodtsom hele den terrestriske del av navigationen, bruken av
oktanten med avlæsning og undersøkelse av indeksfeil til maaling av
meridianhøide av solen samt breddens beregning ved hjelp av Fiskeral-
manakken; sjøveisreglerne med nødsignaler og redningsapparater; gjen-
nemgaaelse av fyrlistor og merkesystemer; det for fiskerne nødvendige
om sjøkontrollen og signalering efter Morses system.

Dertil har fiskereleverne sammen med skolens øvrige elever paa-
hørt en række foredrag i sykepleie og skibshygiene avholdt av doktor
L. Larsen.

Samtlige elever, uten undtagelse, har under hele kursuset utvist
den største flid og bedste opførsel, og arbeidet med den mest intense iver
for at kunne faa tilegne sig mest mulig av de kundskaper skolen yder.
Som det bedste bevis herpaa kan tjene, at skoleprotokollen utviser, at
ingen av eleverne har været fraværende saa meget som en eneste time
under hele kursuset.

B. Det daglige hjemmefiske.

Dette fiske maa nu ansees for at være kommet i en god gjænge,
især for rusefisket, aal- og hummerfangst. Flere og flere av de fiskeri-
foreninger her i Nordmøre, der samarbeider med os, har anskaffet sig
tidsmessige teiner og ruser direkte fra leverandører søndenfor dels ved
bestillinger som vort selskap har været dem behjælpelige med at faa
effektueret.

Paa budgetforslaget for 1912—13 hadde Smødens, Veiholmens og
Nordsmødens foreninger opført tilsammen kr. 550 til naturlige samle-
kummer til opbevaring av levende fisk. Denne post er heldigvis, efter
fiskeridirektørens varme anbefaling blit bevilget, hvilket vi antar vil
virke betydelig til utvidelse av rusefisket for Vest- og Nordsmølen.

C. Forbedring av klipfisktilvirkningen.

I likhet med de foregaaende aar har vi ogsaa dette aar hat en
vandrelærer til at reise om paa øyene nordenfor i Helgeland og andre-
steder for at gi fiskere saavel praktisk som teoretisk undervisning i en
forbedret behandling av klipfisken. Av hans rapport skal vi anføre
følgende:

Vandrelærerens arbeide begyndte den 14 januar iaar og varede til den 11 april. I denne tid bereiste han følgende fiskevær: Aarvær, Slingen, Mykken, Selvær, Bremstein, Skibotsvær, Frena og Sanan. Om sit arbeide paa disse vær meddeler han:

„Paa de fleste av disse steder har jeg baade holdt foredrag og git direkte praktisk undervisning samt utdelt cirkulærer.

Iaar la jeg mit arbeide mere an paa den praktiske undervisning især paa de steder, hvor jeg forrige aar reiste og holdt foredrag, hvormot paa de steder, hvor jeg ikke reiste ifjor holdt jeg foredrag overalt.

Jeg gik nemlig ut fra, at først maatte der ved foredrag gives fiskerne forstaaelse av den store nødvendighet av at behandle og tilvirke vore fiskeprodukter saa bra som mulig, forat de kunde være konkurranseedygtige med andre fiskeproducerende nationer, og siden at gi praktisk undervisning.

Efter den erfaring, jeg hittil har erhvervet mig, synes denne arbeidsmaate absolut at være den rigtige. Den helgelandske befolkning er et opvakt folk, der har meget let for at tilegne sig den undervisning, som blir dem meddelt, baade praktisk og teoretisk og legger den bedste vilje for dagen for at etterkomme de givne regler; men hvad som er en stor hindring for en god og fyldestgjørende tilvirkning av klipfisken i Helgelandsværene er husspørsmålet. Der er overalt mangel paa husrum for at kunne tilvirke klipfisken, idet at fisk maa saltes i budørene, hvor fiskerne har baade sine fiskeredskaper, ved, nistebommer m. m.

Det vil saaledes let kunne skjønnes, hvor besværlig og uskikket en saadan plass vil være til fiskesaltning der, hvor fiskerne har sin daglige færdsel og fører med sig ind urenslighet, saa det ligner mere et fjøsgulv end et sted hvor der skal behandles produkter, som er bestemt til menneskeføde.

Fiskesjaaer til saltning av fisk — som er brukelige paa de sydligere steder, findes ikke nogetsteds paa Helgeland, saa det lar sig ikke gjøre, med fiskernes bedste vilje, at tilvirke en tilfredsstillende vare. Den væsentligste del av klipfisksaltningen som foregaar paa Helgelandsværene utføres av fiskerne selv, da der som regel ikke pleier at ligge kjøpefartøier, eftersom massen av fisken hænges paa hjeldene. Rigtignok er der litt forskjjel i de forskjellige vær, i enkelte steder utsorteres og saltes noksaa meget, andre steder litt mindre.

Mykken danner nok en undtagelse fra de fleste andre vær paa Helgeland, da der paa dette vær som regel pleier at ligge kjøpefartøier, og kun litet for ikke at si ingen fisk saltes iland.

Selvær er det vær, hvor der saltes mest fisk i forhold til baatan-tallet, og der er ogsaa fiskerne kommet lengst med hensyn til en nogen-

lunde tilfredsstillende tilvirkning, og jeg saa iaar en stor forandring til det bedre imot, da jeg ifjor ankom til været.

Naar arbeidet skal utføres, som det egentlig burde og skulde være for at gi praktisk undervisning, saa trængte man næsten at være hele vinteren paa et sted som Selvær. Det er om aftenerne, efterat fiskerne er kommen av sjøen under tilgjøringen av fisken, at undervisningen skal foregaa, og der gaar som regel en aften med til hvert baatlag, naar fisken skal bringes tillands og tilgjøres. Naar der saa ligger 70—80 baater paa et vær, saa vil der bli ganske litet tilovers av vinteren, naar hvert enkelt baatlag skal undervises, som absolut er det mest effektive i arbeidet.

Jeg hørte iaar en enstemmig uttalelse fra landkjøperne — de, der kjøpte fisk og hængte paa hjeld, at det snarest mulig maatte bli lovfæstet, at al fisk skulde sløies og sælges efter vegt, da handelsforholdet derved vilde bli saa langt sikrere; ti da vidste man, hvad man kjøpte, hvorimot det nu gik mere slumpevis tilverks, da fisken i de senere aar som regel er meget smaa, saa man blev ofte skuffet ved, at fisken var lettere i vegt, end man ved indkjøpet kunde tænke sig. Rigtignok fik jeg et indtryk av, at grunden for et saadant ønske, at fisken burde sløies og sælges efter vegt, for en del bestod deri, at iaar gav lever og rogn et saare litet utbytte, og at man saaledes ikke kunde tjene noget paa at kjøpe fisken usløiet.

Vort arbeide har overalt møtt imøtekommenhet og velvilje baade blandt fiskerne, kjøperne og den helgelandske presse, saa det av den grund er meget let at reise og arbeide, og jeg tør saaledes trygt kunne si, at det beløp, som er anvendt til arbeidet for klipfiskens forbedring i Helgelandsværene er vel anvendte penger.“

I tilslutning til vor vandrelærers foranstaaende rapport, skal vi gjengi en bevidnelse fra lensmanden i Lurøy om lærerens arbeide.

„Hr. Martinius A. Baggen meddeles herved paa begjæring bevidnelse for, at han i de to sidste vintre har reist om i fiskeværene Selvær og Trana i mit distrikt og undervist i flækning og saltning av klipfisk. Efter den opfatning jeg har faat, efter uttalelse av fiskere og andre har hans undervisning været til stor nytte. Han har ikke nøiet sig med blot at holde foredrag angaaende fiskens behandling, men han har vandret rundt blandt fiskerne og git praktisk undervisning.“

I hvorvel det saaledes av hr. Baggens rapport fremgaaer, at arbeidet med klipfiskens forbedring baade er paakrævet og blir møtt med interesse og velvilje blandt distrikternes befolkning maa vi beklage, at der ikke gives os tilstrækkelig statsbidrag til at fremme Saken. Vi har tidligere fremhævet — og gjentar det her — at dette arbeide maa anskues som en landssak av stor betydning for at faa kvaliteten av klipfisk

forbedret og vi maa meget beklage, ifald statsmyndighetene stiller sig avvisende likeoverfor bevilgninger til fortsatt arbeide.

D. Undersøkelser efter storsild paa havet.

I begynnelsen av oktober 1911 meddeltes vi telegrafisk fra fiskeridirektøren, at der var bevilget kr. 2000 til undersøkelser efter storsild paa havet utenfor vore kyster. Av disse kr. 2000 skulde det halve, eller kr. 1000, tilfalde Aalesund og de andre kr. 1000 skulde vort selskap anvende. Ved at korrespondere med Aalesunds handelsforening om den hensigtsmæssigste maate at utføre disse forsøk enedes vi om, at Aalesund skulde undersøke strækningen fra Stat til Ona, og vi strækningen nordenfor fra Ona til Frøya.

Den 2 november avsluttete vi kontrakt med førerne av fiskedampskibene „Cymra“ og „Skarven“, at de for en godtgjørelse av kr. 500 til hver skulde foreta saadanne undersøkelser efter storsild paa den nævnte havstrækning fra Ona til Frøya. Forsøkene skulde ta sin begyndelse umiddelbart efter kontraktens avslutning og fortsattes, saavidt veiret tillod indtil og med 15 desember, forsaavidt ikke storsild fandtes før den dag.

Damperne drev til 25 november, uten nævneværdig fangst til 21 november, da dampskib „Skarven“ fik 20 maal sild 2 kvartmil i syd for Slettringen fyr, og i de følgende dage til 25 s. m., da damperen fik 50 maal sild og den 26 fik en del baater, som hadde drevet paa det vanlige storsildfelt, tilsammen 250 maal.

Da det nu altsaa var konstatert, at storsilden var støtt under land paa sit vanlige felt var damperne løst fra sin forpligtelse og forsøksfisket avsluttedes.

E. Fællesmøte.

Det aarlige ordinære fællesmøte med de med os samarbeidende 6 fiskeriforeninger i Nordmøre avholdtes den 28 januar d. a. Repræsentanter fra foreningerne var fremmødt, likesom vort selskaps bestyrelse var fuldtallig tilstede. Der blev vedtat budgetforslag for foreningerne for 1913—1914, likesom der ogsaa diskutertes saker til fremme av vore fiskerier, spesielt det lokale hjemmefiske, østersavlen paa Smølen m. m.

Smødens fiskeriforening.

Foreningen har i aarets løp hat 45 aktive medlemmer og der er avholdt 4 møter, derav 1 bestyrelsesmøte.

Statsbidraget for forr. termin utgjorde.....	kr. 240.00
Distriktsbidraget.....	„ 60.00
	<u>kr. 300.00</u>

I. Stats- og distriktsbidraget er anvendt saaledes:

a. Administration	kr. 50.00
b. Indkjøpt traad til ruser og troldegarn.....	„ 117.50
c. — redskaper til skjælfangst.....	„ 32.50
d. — materiel til flyndregarn.....	„ 50.00
e. — aalredskaper	„ 50.00
	<u>kr. 300.00</u>

II. Statsbidraget, som vor forening har mottat gjennom Kristiansunds fiskeriselskap, er besluttet anvendt efter samme plan som det foregaaende.

III. Hjemmefisket har i det sidste aar tat sig betydelig op for Smølen og ved foreningens ihærdige arbeide for dets ophjælp er mange penger tjent.

Foreningen har iaar som foregaaende aar arbeidet alt, hvad den formaadde for at ophjælpe og skape interesse for fiskeriet.

IV. Paa ishuset har foreningen iaar hat kr. 5 i utgift, da isen iaar ikke blev saa tyk, at den taalte lagring.

V. Foreningens budgetforslag for terminen 1913—1914, som blev vedtat paa fællesmøtet den 28 januar iaar.

a. Administration	kr. 75.00
b. Hjemmefisket og assistance ved skjæltagning.....	„ 500.00
c. Fiskeparken	„ 200.00
	<u>kr. 775.00</u>

VI. Foreningen har atter optat tanken om at danne et agnsildkompani, der vil ha til formaal at skaffe fiskerne saa god og billig agn som mulig. Forrige aar strandet dette forsøk, men foreningen har nu godt haab om at faa alle fiskere med paa foretagendet.

Bremsnæs fiskeriforening.

Fra denne er ingen aarsberetning indkommet.

Sandøens fiskeriforening.

1. Foreningens medlemmer er for tiden 58.
2. Foreningens arbeide har hittil været meget innskærket paa grund av mangel paa midler. Da foreningen ikke har hat noget mere at arbeide med end medlemskontingenten, indtil vi fik os tilsendt fra Kristiansunds fiskeriselskap vor andel av statsbidraget for 1911—

1912 stort kr. 147. Siden da er der kommet mere fart i arbeidet og flere medlemmer har sluttet sig til foreningen, hvorfor vi er Kristiansunds fiskeriselskap stor tak skyldig.

3. Videre har foreningen arbeidet med at anskaffe mere tidsmæssige redskaper til det daglige hjemmefiske, men midlerne har endnu været utilstrækkelige dertil. En del av medlemmerne har anskaffet sig tidsmæssige hummerteiner og ogsaa en del aaleteiner er tilveiebragte.

Man tænkte at anvende statsbidraget til dette øiemed, men man enedes om at indsætte beløpet i banken til næste aar, da beløpet kunde bli større og mere kunde anskaffes paa en gang. Der vilde bli misnøie inden foreningen, om man kjøbte for et saa ringe beløp, som det foreningen nu hadde til sin raadighet.

4. Foreningens kontante midler er for tiden kr. 196 der fordeler sig saaledes:

Statsbidrag	kr. 147.00
Distriktsbidrag	„ 49.00
	<u>kr. 196.00</u>

Hvilket beløp tænkes anvendt, sammen med det os iaar bevilgede statsbidrag til indkjøp av hummerteiner.

5. I aarets løp er avholdt fire møter hvorav et bestyrelsesmøte samt desuten den aarlige generalforsamling. Paa denne blev der opsat forslag til budget for terminen 1913—1914 saalydende:

a. Til et ishus	kr. 300.00
b. Administrationen	„ 75.00
c. Hjemmefisket	„ 400.00
	<u>Tilsammen kr. 775.00</u>

Til dette beløp svarer i tilfælde foreningen en fjerdedel som distriktsbidrag.

Nordsmølens fiskeriforening.

Foreningens aktive medlemmer var 41 ved aarets utløp.

Inden foreningen er i aarets løp avholdt otte møter: derav fire medlemsmøter og fire bestyrelsesmøter.

Foreningen har for terminen 1911—12 erholdt et statsbidrag, der sammen med distriktsbidraget utgjorde kr. 354. Dette beløp er efter en av bestyrelsen besluttet plan anvendt saaledes:

a. Ruser og trolldgarn	kr. 180.00
b. Administration	„ 65.00
c. Hummerteiner	„ 78.00
d. Kassebeholdning	„ 31.00
	<u>kr. 354.00</u>

ad a. Foreningen har, som ovenfor anført, indkjøpt materialer til ruser og trolldgarn for kr. 180. I likhet med i foregaaende aar var der ogsaa iaar sterk efterspørsel efter saadanne ting, og foreningen maatte lægge mest vekt herpaa for delvis at kunne tilfredsstille noget av det store krav, som stilledes til den. Ruse- og trolldgarnfisket gav ogsaa i avvigte høst et godt utbytte for de drivende, dog avtok drivernes antal, da det vanlige sild- og storseifiske begyndte; men for de gjenværende rusefiskere økedes fisket, saa at utbyttet for høsten blev likesaa stort som foregaaende høst.

ad b. Til porto og reiser i administrationsanliggender samt reiser for vore omsætningsforholde for levende fisk er medgaat kr. 65. Herav vil sees, at det til administrationen av det offentlige bevilgede beløp ikke paa langt nær strækker til, hvorfor foreningen har maattet ta av de midler, den har til sin raadighet for at dække det manglende av administrationsutgifterne.

ad c. Foreningen har i aar bestilt 20 hummerteiner til en pris av kr. 3.25 pr. teine. Hertil kommer fragt og førsel for samme kr. 13 eller tilsammen kr. 78.

ad d. Kassebeholdningen kr. 31 vil bli anvendt til uforutseede utgifter vedkommende foreningen.

Foreningen har for terminen 1913—14 opstillet følgende budjet:

a. Administrationen	kr. 75.00
b. Til paabegyndelse av et ishus	„ 225.00
c. Til ophjælp av hjemmefisket	„ 400.00
	<hr/>
	kr. 700.00

I møte den 18 juni f. a. fremsatte bestyrelsen forslag om, at generalforsamlingen avholdes i mai istedenfor som før i desember. Dette forslag vedtoges enstemmig i generalforsamlingen den 3 desember 1911.

Foreningen har paa forlangende av Stensøsunds opsittere anbefalet et andragende om opførelse av de fornødne fyr lamper til indseilingen til Stensøsunds havn.

Paa anmodning av Veiholmens fiskeriforening om at anbefale en bedre fyrbelysning paa Haugjegla har foreningen indsendt en artikkel i sjøfartsbladet „Kysten“ derom, da dette spørsmal er en livsbetingelse for begge foreningers distrikter under det aarvisse storsild- og storseifiske om høsten.

Vevangs fiskeriforening.

Foreningen har ialt 45 aktive medlemmer.

I aarets løp er der blit avholdt tre bestyrelsesmøter og fire medlemsmøter samt en ordinær generalforsamling.

Foreningens arbeide har i likhet med de foregaaende aar hovedsagelig været anlagt paa ophjælp av det daglige hjemmefiske, der er den fornemste næringskilde for vort distrikt.

Likesaa arbeider vi fremdeles paa at faa et forbedret agnforhold. Utgifterne til agn er for tiden ganske betydelige, da alt agn som forbrukes i distriktet maa passere gjennom hænderne paa et par opkjøpere, forinden det kommer til fiskerne. Dette uvæsen fordyrer agnet for fiskerne med, til sine tider, flere hundrede procent. Ved at vi kan faa istand ishush og likesaa en sammenslutning baade av vort distrikt og nabodistriktet kunde mange penger bli spart.

Det beløp som for terminen 1911—12 blev os bevilget som statsbidrag og dette med tillæg av distriktsbidraget vil iaar bli anvendt til indkjøp av hyslinesnøre til høstfisket, da dette fiske drives i en stor utstrækning, og da dette fiske drives hovedsagelig av de mindre bemidlede tror vi, at ved at anvende pengene til at hjelpe disse, er de komne paa sin rette plads. Her mistes hvert aar en masse redskaper under dette fiske og da kræves det, at vi støtter de trængende og ubemidlede fiskere, saa de slipper at trygle sig til utrustning av nye redskaper paa kredit hos handelsmændene til uforholdsmæssig høie priser.

Ishush har vi endnu ikke paabegyndt. En komité er nedsat til at underhandle og kontrahere om tomt. Det bevilgede bidrag 1ste termin kr. 500 er indsat i Karvaag sparebank. Ishuset vil bli paabegyndt saasnart flere bidrag er erholdt, saasnart som vi ser os istand dertil for midlernes skyld.

Jeg kan med glæde anføre, at der allerede spores fremgang av foreningens arbeide, idet at fiskerne mere og mere er kommet til den forstaaelse, at der maa sammenslutning til og fællesarbeide for at søke at komme bort fra det gamle kreditsystem, som har lammet fiskernes eksistens fra ældre tider.

Tilslut maa jeg paa foreningens vegne takke Christiansunds fiskeriselskap for det utrettelige arbeide, det nedlægger til fiskernes og fiskeriernes fremme i distrikterne baade paa fiskeriernes omraade og paa klipfiskens tilvirkning, der har resultert i, at klipfisken i de tre sidste aar er blit forbedret i en utrolig grad.

Veiholmens fiskeriforening.

Foreningen har nu 35 medlemmer. I aarets løp er blit avholdt fem bestyrelsesmøter, en generalforsamling samt ni ordinære medlemsmøter.

Der er blit behandlet følgende saker:

1. Skrivelse fra Kristiansunds fiskeriforening hvori opfordres til mere

sammenslutning av Nordmøre fiskeriforeninger med det maal for øie at protestere mot den av klipfiskeksportørerne fattede bestemmelse om 53 cm. længde for skrei. Vi besluttede:

Veiholmens, Smø lens og Nordsmø lens fiskeriforeninger tilskriver Kristiansunds fiskerforening i den hensigt at indby til et fællesmøte av Nordmøre fiskeriforeninger til drøftelse av ovennævnte spørsmal.

2. Cirkulære fra Kristiansunds fiskeriselskap angaaende lovbud for at al handel av skrei skal foregaa efter vegt og i sløiet stand.

Herom fattedes følgende beslutning:

Kristiansunds fiskeriselskaps cirkulære av 30 juli 1911 gir foreningen sin fulde tilslutning, idet man føler sig forvisset om, at ved dette lovbuds gjennemførelse vil fiskevarernes behandling faa et betydelig støt fremad til det bedre.

3. Fornyet andragende til fyrdirektøren om fyrbelysning for Veiholmen.
4. Andragende til fyrdirektøren med begjæring om flere fæstigheter i Veiholmens havn.
5. Andragende til havnedirektøren om forbedrede havneforholde i fiskeværet Veiholmen.
6. Anmodning til Kristiansunds fiskeriselskap om at skaffe model til aaleruser.
7. Indsendt budgetforslag for aaret 1913—14.

a. Administration	kr.	75.00
b. Ophjælp av hjemmefisket	„	500.00
		<u>kr. 575.00</u>

8. Foreningen har for terminen 1911—12 faat sig utbetalt av Kristiansunds fiskeriselskap sin andel i statsbidraget for nævnte aar. Sammen med distriktsbidraget kr. 88.50 og statsbidraget kr. 265.50 har foreningen hat at arbeide med en sum av kr. 354 der er blit anvendt saaledes:

a. Administration	kr.	50.00
b. Indkjøpt aaleteiner	„	42.80
c. Do. hummerteiner	„	265.30
		<u>kr. 258.10</u>

For at balansere regnskapet har vi av foreningens

kasse maattet tilskytte	„	4.10
		<u>kr. 254.00</u>

Foreningens regnskap for 1911—12 stiller sig altsaa saaledes:

An Statsbidrag	kr.	265.50
Distriktsbidrag	„	88 50

Tilskud av foreningens kasse.....	kr. 4.10
	<u>kr. 358.10</u>
Pr. Administration	kr. 50.00
Aaleteiner	„ 42.80
Hummerteiner	„ 265.30
	<u>kr. 358.10</u>

Aalesunds fiskerforening.

Fra denne forening er ingen beretning mottat.

Herø fiskeriforening

har i kalenderaaret 1911 en tilvekst av 8 medlemmer, saaledes at foreningen tæller nu ialt 70 medlemmer. Foreningen nyter megen sympati blandt fiskerbefolkningen, saa at der er de bedste utsigter for fremtiden.

Foreningen er i dette distrikt fiskerbefolkningens talsmand, som er foreningens hovedformaal.

Foreningen er det offentliges raadgiver naar disse henvender sig til foreningen, som da stedse er til tjeneste i saker, som dets bestyrelse kan uttale sig om.

Foreningen holder, med understøttelse av statsbidrag, et læseværelse med skrivesaker i Fosnavaag, som de sidste aar har været meget besøkt.

Ishuset med lager av is er staaende i Fosnavaag, og leverer is til samtlige, som maatte ønske dette. Dette har vist sig at være meget upaaregnelig, idet enkelte tider kan det komme mange fremmede fiskere, andre aar kan det kun omfatte $\frac{1}{4}$ av tidligere. Det er saaledes variabel forretning, idet isen minker jo længer det gaar med omsætningen, og iaar har det bragt et tap av kr. 100.80; dette skyldes mest den kolosale varme ifjor.

Foreningen har, med fyrdirektørens tilladelse, holdt indseilingsfyrlygter i Fosnavaagsund, Igesund og Remøvaul.

Til ophjælp av hjemmefisket er forskrevet hummerteiner, som det tilkommende kalenderaar skal optages at praktisere etc.

Foreningen har besluttet at holde generalforsamling for hvert kalenderaar, altsaa engang i januar maaned.

Selskapet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i tiden fra 1 april 1911 til 31 mars 1912.

I. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme av østerskulturen.

I. Reiser og undersøkelser i anledning av østerskulturen.

Der var i indeværende termin et godt forraad av yngel for utsætning, langt mere end i de næstforegaaende aar. Aaret maa derfor betegnes som meget livlig for østersavlens vedkommende, og de fleste opdrættere kunde erholde den yngel, de ønsket for utsætning. De poller, som har været i drift og har levert yngel, findes nævnt nedenfor. Ialt er der blit utsat ca. 629 000 st. yngel. Yngelen var i det hele stor og velutviklet, hvad man kunde vente efter en for yngelavsætningen saa heldig sommer som 1910.

Den livlige utsætning av yngel nødvendiggjorde flere reiser for dem av selskapets funktionærer, som har med østersavlen at gjøre. Vaaren 1911 foretok selskapets zoolog Bjerkan en reise langs kysten fra Fredriksstad til Stavanger og senere en reise nordover til Frøya. Paa disse reiser besøktes flere av de ældre anlæg, og flere nye steder, hvor østersavl var paatænkt, blev undersøkt. I septbr. maaned foretoges en reise med motorbaat til forskjellige av østersbassinerne mellem Bergen og Sognefjorden, samtidig som de forskjellige forsøksanlæg for blaaskjæl blev tilseet. Under sit ophold ved utstillingen i Kragerø benyttet assistent Ole Eriksen endel av tiden til at tilse flere av de igangværende opdrætsbassiner paa Sørlandet. Desuten har baade zoolog og assistent foretat flere mindre reiser efterhvert, som det krævedes. Paa disse reiser er bassiner blit undersøkt, raad og veiledning git og assistance ydet, alt eftersom forholdene krævet det.

For at undersøke betingelserne for eksport av østers og blaaskjæl til Sverige foretok selskapets zoolog vaaren 1911 en reise til Stockholm. Det viste sig, at det nok var mulig at faa en eksport igang, men der maa en koncentration av østersomsætningen til her i landet, før man kan faa eksporten kontinuerlig. En forsendelse i ny og næ eller en eksportspurt fra en enkelt opdrætter i endel av sæsonen duer ikke; man maa kunne holde markedet oppe ved stadig eksport i hele sæsonen, hvis man ikke skal bli fortrængt. Her behøves sammenslutning og koncentration av omsætningen. Som østersavlen nu engang ligger til her i landet, maa

opdrætningen være spredt paa flere hænder. De enkelte opdrættere kan derfor vanskelig faa en kontinuerlig omsætning igang, saa her maa forhandlerne træ til og samle den spredte produktion for at faa en jevn leveranse. En saadan koncentration maatte helst ske i eller ved de større byer, som jo har de bedste kommunikationer og saaledes lettere kan naa de forskjellige markeder. Hvilken betydning dette vilde ha for omsætningen ogsaa indenlands er selvindlysende. Vor østersopdrætning er nu naadd til det punkt, at en fortsat fremgang staar og falder paa en rimelig ordning av omsætningen. Ingen bedrift kan trives, naar tilførselen ikke nogenlunde blir regulert efter behovet. Hvad der altsaa trænges er driftige forhandlere i de byer, som ligger nær produktionsstederne. Disse forhandlere maa ha lagrings- og rensebassiner til sin raadighet, saa de kan bringe varen paa markedet netop, naar der er efterspørsel. Bassinerne kan som i utlandet indrettes ogsaa for lagring av hummer og blaaskjæl, saa det hele anlæg kan bære sig bedre. For østersavlen omkring Bergen f. eks. vilde en saadan ordning ha meget at si, hvad ogsaa flere av opdrætterne indser. Som det er, gaar det meste av fortjenesten tapt under omsætningen, idet opdrætterne opnaar lave priser, da store partier ofte gaar tapt under lagringen hos forhandlerne. Noget bedre priser har dog ivinter været opnaadd for opdrætterne ved salg gjennem agenter, som har faat østers tilsendt, efterhvert som de solgte undda. Med nutidens kommunikationer skulde det jo ikke heller være nødvendig for nogen tusinde østers skyld at foreta en speciel reise til byen og som oftest opnaa daarlige priser. Man maa ha forbindelse med forhandlerne, men forhandlerne maa ogsaa forstaa at paase baade sine og producenternes vel, hvis produktionen skal gaa fremad, og at det skal ske, maa jo være av interesse likesaa vel for forhandleren som for opdrætterne.

Selskapets zoolog har for Bergens vedkommende undersøkt flere steder i nærheten, som kunde tænkes at ha betingelser for anlæg av et slikt lagerbassin, og har ogsaa fundet pladser, som baade i hygienisk og kommunikationsmessig henseende kunde egne sig for formaalet. Det gjælder blot, at en eller anden forretningsmand i branchen kunde forstaa at gjøre noget ut av det.

II. Yngelpoller.

Som tidligere nævnt beløp den yngel som blev utplantet fra de forskjellige yngelpoller vaaren 1911 sig til ca. 629 000 stykker, vistnok det største antal yngel, som er blit utsat noget aar, siden man begyndte med kurvopdrætning av østers. Mens altsaa sommeren 1910 maa betegnes som meget heldig for yngelproduktionen, kan desværre ikke det samme sies om sidste sommer, trods dens sterke varme. Alt begyndte godt,

temperaturen kom tidlig op, og man haabet paa en god avsætning. Saa kom der flere uker med vedholdende nordenvind, som satte temperaturen ned, samtidig som ferskvandslaget ovenpaa fordampet eller blandet sig med det underliggende sjøvand. Da varmen igjen indtraadte, var saaledes vandforholdene i pollerne temmelig ugunstig og den paafølgende yngelavsætning kom noksaa sent og spredt. De varme fugtige somre viser sig altsaa heldigst for yngelavsætning, hvad man ogsaa kan vente, naar man kjender de specielle forhold, der betinger avsætningen i yngelpollerne. Hvor stort antal yngel, som er disponibel for indeværende termin, er vanskelig at si, det vil langt fra vise sig tilstrækkelig for behovet, og yngelen vil falde smaa paa grund av den sene avsætning.

Nedenfor følger en fortegnelse over yngelpollerne ordnet efter de forskjellige kyststrøk.

Kristiansand—Stavanger.

1. *Ostravikpollen* ved Rækefjord hadde ogsaa vaaren 1911 rikelig yngel, men da eierne av pollen, som har sat ut al yngel derfra i sine egne opdrætsbassiner har fundet, at yngelen er langt svakere end fra de øvrige poller, blev yngelen ikke anvendt. Formodning om at saa vilde være tilfældet var allerede uttalt overfor eierne av selskapets zoolog efter en undersøkelse av pollen sommeren 1910. Aarsaken til at yngelen herfra er svakere, er at vandfornyelsen kun sker under de store efteraarsstorme, naar Nordsjø-bølgerne bryter over den stængende fjeldbarière. Indtræffer disse storme tidlig, blir yngelen kraftig, men i motsat fald blir den for svækket ved at staa i pollens stagnerende vand, til at den med held kan overflyttes. Det er skade, at denne vor ældste og aarvisseste yngelpoll saaledes skal være sat ut av spillet, og det kunde være noget at tænke paa om man ikke ved kunstige midler, vindpumpeverk eller lignende, kunde skaffe tilstrækkelig vandveksling i betimelig tid om høsten.

Stavanger—Bergen.

2. *Espevikpollen*, Tysnæsø, skaffet i terminen en mængde yngel til utsætning. Den hele beholdning blev solgt og utplantet paa de forskjellige steder langs kysten fra Kristianiafjord til Hitteren. Sidste sommer blev den sterkt paavirket av de ovenfor nævnte veirforholde, saa yngelforraadet for indeværende termin er meget sparsomt.

3. *Selvaagpollen*, Strønen, gav sidste vaar adskillig yngel til utsætning, og den paafølgende sommer kom der trods de vanskelige veirforhold nogen yngelavsætning, som kan komme denne vaars yngelutplantning tilgode.

Bergen—Stat.

4. *Kvernepollen*, Gulen, omsatte i 1911 hele sin beholdning av; yngel mest paa kyststrækningen nordenfor Bergen. Paa grund av sin heldige beliggenhet med høie fjelde mot nord blev den ikke saa sterkt paavirket av de ugunstige veirforhold, saa avsætningen av yngel ogsaa sidste sommer fandt sted omtrent normalt.

5. *Humlevaagpollen*, Sulen. Efter meddelelse fra eieren i mars dette aar er denne tidligere drevne yngelpoll blit optat paany og har git yngel, uten at der dog vites, hvor rikelig avsætningen er.

III. Opdrætningsbassiner.

For østersens vekst og trivsel var sidste sommer ganske god, hvad man ogsaa har kunnet merke paa tilførselen. Trods den ubetydelige utsætning, paa grund av mangel paa yngel de foregaaende aar, var tilførselen av østers i alle fald den første tid av sæsonen god. Noget av dette skyldes vel ogsaa at den naturlige østersbestand er kommet sig noget op i de gode aar. I det følgende anføres baade de ældre og de nye østersbassiner med det omtrentlige antal yngel, der er utsat, ordnet efter kyststrøkene. Nye anlæg er betegnet med *.

Fredrikshald--Lindesnæs.

1. *Midtfjord* pr. Sandefjord. 5000 yngel er blit utsat og desuten endel ældre østers fra de nedlagte bassiner i Lindaas. Trivselen og veksten er middels.

2. *Sundet*, Flostadfjord pr. Arendal. 25 000 yngel er blit utsat. Trivselen og veksten har været tilfredsstillende.

3.* *Flostadbugt* pr. Arendal. 5000 yngel er blit utsat i en bugt ved Flostad. Trivselen og veksten er god.

4. *Arneviken* pr. Arendal. Ingen yngel er blit utsat i terminen, men driften tænkes efter de seneste meddelelser fortsat.

5.* *Vrakviken* paa Helleø ved Mandal. 5000 yngel er blit utsat her, det meste paa kurve, endel paa selve bunden. Der har til det sidste været fundet naturøsters paa den med smaasten dækkede bund i bassinet.

Stavanger—Bergen.

6.* *Krosnespollen* pr. Brandesund. 5000 yngel er indplantet i terminen. Den trives godt og vokser udmerket.

7. *Smaasundene* pr. Godø Sund, Tysnesø. 20 000 yngel er blit indplantet sidste vaar. Baade disse og den ældre bestand trives og vokser godt. Adskillig er blit solgt i sæsonen.

8. *Inderøpollen* pr. Os. Fra dette kombinerte yngel- og opdrætningsbassin er adskillig solgt i terminen. Yngelavsætning fandt ikke sted.

9. *Mathopen* pr. Bergen. 50 000 yngel er blit indplantet i de forskjellige bassiner, og baade disse og de ældre østers trives godt. Meget er blit solgt til gode priser, særlig i Bergen.

Bergen—Stat.

10.* *Botakjeilen*, Hanøen. I denne poll, som forrige termin forsøksvis blev benyttet av selskapet, er der av eierne sidste vaar blit indplantet 20 000 yngel. Trivselen og veksten er god.

11. *Husevandet*, Feie. 10 000 yngel er blit indplantet sidste vaar. Trivselen og veksten tilfredsstillende.

12. *Vestervaagen*, Lindaas. 5000 yngel er blit utsat. Trivsel og vekst god.

13. *Dragøsund* m. m., Lindaas. 20 000 er blit utsat i terminen. Trivselen og veksten noksaa ujevn, flere steder god. Endel er solgt i sæsonen.

14. *Gjerdevaagen*, Lindaas. 20 000 yngel er blit indplantet i bassinet. Trivselen og veksten meget god. Adskillig er blit solgt ivinter.

15. *Tunsbergpollen*, Gulen. I denne poll, som en tid er blit noksaa vanskjøttet paa grund av strid om driften, blev der sidste vaar indplantet 5000 yngel, som trives godt.

16. *Trygøpollen*, Gulen. 15 000 yngel er blit indplantet og adskillig er blit solgt i sæsonen. Trivselen god, men veksten noget sen.

17. *Søndre Nyhammervaag* og

18. *Nyhammerpollen*, Gulen. 10 000 yngel er blit indplantet og endel er blit solgt. Trivselen har i det sidste igjen været ganske god og veksten tilfredsstillende.

Stat—Molde.

19. *Garsholshølen*, Hareidland. 60 000 yngel blev indplantet sidste vaar. Trivselen god, men veksten noget sen, da hølen, som har 2 indløp, viser sig i det væsentligste at ha et aapent bassins karakter.

20. *Solevaagen* pr. Aalesund. 165 000 yngel er blit indplantet og adskillig er blit solgt i sæsonen. Trivselen er nu tilfredsstillende og veksten har været god. Trods 3 maaneders isbelæg er vinteren heldig overstaat.

21. *Toftesundspollerne* pr. Aalesund. 18 000 yngel blev indplantet sidste vaar. Trivselen og veksten god. Endel av den ældre bestand er blit solgt.

22. *Samsfjorden* pr. Aalesund. 40 000 yngel er i terminen blit indplantet i den polleagtige indre del av fjorden. Trivselen og veksten meget god. Meget er blit solgt i sæsonen. Ogsaa den naturlige østersbestand i bassinet er ved de foregaaende gode aar kommet sig adskillig op.

23.* *Vestnæsvaagen*, Romsdalen. 10 000 yngel blev utsat sidste vaar. Trivselen og veksten god.

24. *Vaagstrandspollen*, Romsdalen. Ingen yngel er blit indplantet, da det sterke isbelæg hvert aar har vist sig uheldig for driften.

25. *Moldeholmerne* pr. Molde. 50 000 er blit utsat. Veksten noget sen, men liten dødelighet.

Molde—Hitteren.

26. *Uranpollen*, Averøen. 6000 yngel blev indplantet sidste vaar, efterat der endel aar intet har været utsat. Trivselen og veksten god.

27. *Klakkaavaagpollen*, Smølen. Her har Vestsmødens fiskeriforening med bidrag av staten og assistance av selskapet utsat 10 000 yngel. Om trivsel og vekst haves ingen meddelelse.

28. *Lyenpollerne*, Hitteren. 45 000 yngel er blit indplantet. Trivselen og veksten har i det ytterste bassin været god. I det øverste, som forsøksvis paany er blit benyttet for et mindre parti, optrær der fremdeles adskillig dødelighet. Meget er blit solgt i sæsonen.

IV. Indløpne forespørsler angaaende østersavl og bidrag ydet av selskapet.

Der er i terminen indløpet talrike forespørsler angaaende østersavl fra de forskjelligste steder langs kysten. Selskapets publikationer angaaende østersavl er blit de interesserte tilsendt, raad og veiledning er git skriftlig, og reiser er blit foretat for undersøkelse og assistance. Oplaget av den av selskapets tidligere zoolog hr. kand. Wollebæk forfattede „Om metoden for innsamling og opdrætning av østersyngel“ er slut, hvorfor en ny veiledning i østersavl tænkes utgit med de utvidelser, som de senere aars erfaringer gjør nødvendig.

Bidrag: Ludvig Storetvedt, Vaage (Smaasundene, Godø)	kr. 40.00
Olav Aanderaa, Brandesund (Krosnæspollen)	„ 25.00
Jensen Thrane, Flostad (Flostadjord)	„ 12.50
	<hr/>
	kr. 77.50

Et bidrag til K. Sætre, Mathopen, paa 25 kr., til forsøk paa østersavl i Bjørndalspollen, er ikke blit benyttet, men er stillet til disposition for næste termin, da forsøket tænkes iverksat indeværende vaar.

For at lette forbindelsen mellem yngelproducenter og opdrættere har selskapet ogsaa iaar utsendt sirkulærer med opgave over de poller, som har yngel tilsalgs for kommende termin. Likeledes er yngelproducenterne meddelt en fortegnelse over opdrættere, som kan tænkes at ville ha yngel.

V. Selskapets forsøksbassiner og andre foranstaltninger til fremme av østersavl.

Av de bassiner, som selskapet i de sidste aar har benyttet til forsøk, er nu blot et par igjen, da de øvrige efter forsøksdriftens ophør er overgit til privat utnyttelse.

1. *Sæløpollen*, Sælø (Søndre Bergenhus amt). Som nævnt i forrige aarsberetning egner denne poll sig ikke for opdræt, da temperaturen aarvist stiger for høit, og som følge derav dødeligheten blandt de 2 og 3 aars gamle østers blir meget stor. Yngelavsætning undgikkes dog sidste sommer, sandsynligvis paa grund av den kjølige forsommer. Da veksten er god de to første aar efter udsætning av yngel, vil man fortsætte driften endnu nogen aar; det er jo heldig at ha et bassin til fri disposition til undersøkelser, bl. a. angaaende det omstridte spørmaal: østersens føde.

2. *Skjælviksundet*, Tysnæsø (Søndre Bergenhus amt). Forsøket her med utsætning av østers paa bunden maa sies at være helt mislykket. Veksten har været sen og dødeligheten stor. Man maa si, at det endnu staar som en gaate, hvorfor utlægning paa bunden nu stadig mislykkes, mens man de første aar, efter at de yngelproducerende poller var opdaget, kunde faa aargang efter aargang frem til salgbar vare ved utlægning paa de gamle banker. Om aarsaken skulde være mangel paa intensiv behandling av bunden savner man tilstrækkelige forsøk for at kunne avgjøre. Sikkert er det, at man i Holland og England tror, at dette har meget at si. Man ser at baade i Tyskland, paa vestkysten av Holstein, og i Danmark, Limfjorden, er man nu gaat over til den hollandske metode med optagning av østersen pr. skrape og gjentagne overflytninger til steder, hvor den kan vokse og eventuelt fetes. Ved denne skrapning blir bunden anderledes sterk bearbeidet end ved optagning av østersen med klype eller ved hjelp av dykker.

B. Undersøkelser og forsøk vedkommende skjæl.

I. Oskjælfisket har efterhvert utviklet sig til at faa større og større betydning, da det skaffer et let tilgjengelig agn ved de store torskefiskerier. Efterhvert som fisket av oskjæl blir mere intenst, blir det dog mere og mere nødvendig at finde nye lokaliteter, hvor skjælgravning med fordel kan drives. Tilveksten er nemlig saa sen, at der trænges 5—7 aar for at en utnyttet forekomst igjen kan skaffe brukbare skjæl. De av de herrer John Lilleskare senior og junior fundne skjælforekomster ved Smølen er i det sidste blit tat i bruk og desuten er adskillig skjæl blit tat i Trondhjemsfjorden.

Efter andragende av nogen skjælfiskere i Alversundet lot selskapet sidste sommer foreta undersøkelser efter oskjæl paa strækningen Flekke-

fjord—Stavanger. Forsøket blev utført av John Lilleskare (sen.) og Johan Alvær, Alvørsund, kontrollert av selskapets assistent Ole Eriksen og en utførligere beretning meddelt i „Norsk fikeritidende“ 1911, nr. 10, hvortil henvises. Søndenfors Ekersund fandtes ingen drivverdige forekomster. I sundet rundt Ekerøen fandtes mindre forekomster, utnyttbare for stedets folk. I Hafersfjorden viste det sig at være masser av oskjæl baade paa grundere og dypere vand. Efter dette skulde det ikke lønne sig for Vestlandets skjælfiskere at reise forbi Jæderen under deres søken efter oskjæl.

II. Blaaskjæl. Arbeidet for at faa vore blaaskjæl almindelig anvendt som føde og undersøkelser og forsøk med at faa forbedret vore blaaskjæls kvalitet ved dyrkning er fortsat med fuld kraft. De av selskapets zoolog foretagne forsøk med dyrkning av blaaskjæl paa birkeris uthængt paa strenge lyktes som nævnt i forrige beretning udmerket. Efter 2 aars forløp viste skjællene sig at ha vokset sig større end strengt tat nødvendig for salg, og dette trods at anlæggene ikke egentlig var saa godt passet som de skulde, da forsøksfelterne ligger for langt borte. Desværre var endel av strengene sidste sommer blit kastet løs av brislingefiskere, som skulde „kaste“ paa stedet, men av resten blev der ivinter bragt endel tiltorvs. Birkegrene falder noget for tungvindt, naar bestanden er stor og tilveksten sterk, man vil derfor gaa over til at bruke græstaugstumper som samlere. Efter det system vil der ivaar bli sat igang anlæg for skjælavl hos endel interesserte, som har ytret ønske derom. I „Norsk fiskeritidende“ nr. 11 har zoologen Bjerkan git endel vink om behandlingen av naturlige blaaskjælføremønstre i en artikkel: „Omplantning av blaaskjæl“, hvor han henviser til de heldige resultater av omplantninger i større skala, som er blit foretat i Morecambe, England. Desuten er der sat igang endel forsøk for at kontrollere blaaskjællets vekst, likeledes vil der bli foretat undersøkelser angaaende blaaskjællets føde og andre forhold av betydning for dets trivsel.

Angaaende arbeidet for bruk av blaaskjæl som fødemiddel henvises til III C.

II. Arbeider henhørende under fangst- og redskapsklassen.

A. Forsøk med impregnering av drivgarnsbøier.

De seilduksbøier, som brukes ved drivgarnsfisket m. v. er, som bekjent for det meste efter skotsk eller engelsk mønster. Da bøierne har vundet meget bifald, har man ogsaa med større og mindre held begyndt at fabrikere dem her i landet. Disse bøier av norsk fabrikat har hvad materiale og fremstillingsmaater angaar fuldt kunnet maale sig med de

utenlandske. Vanskeligheten har imidlertid været at faa bøierne tætte, og dette har utvilsomt lagt i, at den smurning man har benyttet ikke har været tilstrækkelig effektiv. Dette har endog voldt saa store vanskeligheter, at den norske fabrikation holdt paa at opgives. Selskapet fandt derfor, at det var værd at gjøre forsøk med de impregneringsstoffer, som brukes i England. Disse fik man fat i og de første forsøk blev velvillig foretat av hr. kaptein Kjærstad, fra hvem der nogen tid efter inddrog den meddelelse, at forsøkene hadde faldt absolut tilfredsstillende ut. Der brukes efter den engelsk-skotske metode to slags smurninger, 1st and 2nd coat, likesom der ogsaa heldes et tredje stof ind i bøien. Forsøkene paagaar fremdeles, likesom man har forskaffet dette stof til andre. Naar selskapets forsøk er definitivt avsluttet, vil beretning fremkomme.

B. Impregnering av fiskegarn, nøter m. v.

Selskapet har som bekjendt hat adskillig befatning med spørsmålet om konservering av fiskeredskaper. I den forløpne termin paabegyndte man forsøk med et nyt stof kaldet „cuprinol“, patentert av et dansk firma. Efter anmodning lot man indsætte et drivgarn med dette stof og har foreløbig prøvet det under storsildfisket. Forsøkene vil bli fortsat til sommeren. Den foreløbige beretning lyder meget gunstig, men man kan selvfølgelig intet bestemt uttale, før forsøkene til sommeren, som er den prekære tid, er avsluttet.

C. Forsøk med hummerfiske.

Efter samraad med hitflyttede øvede hummerfiskere, der tidligere hadde drevet dette fiskeri paa Østlandet, fandt man det av interesse at undersøke, om hummerfisket muligens ogsaa kunde drives med utbytte i Bergenhusamterne i de tider av vintermaanederne, hvor dette nu ikke drives. De nævnte fiskere, Tønnes Nielsen m. fl., fandt saken at være av saa stor betydning, at de selv vilde ofre den største del av utgifterne ved en forsøksekspedition. Av selskapet fik de et bidrag av kr. 100. Forsøkene blev foretat i tiden 14 desember 1911 til 31 januar d. a. Følgende steder besøktes: Rongevær i S. B. amt samt Oddekalven, Buskø, Buelandet og Hindøen i N. B. amt. Redskaperne var den sort teiner, som brukes paa Kristiansandskanten. Resultater blev desværre daarlig, og fiskerne kom nærmest til det resultat, at det ikke er lønnende at drive paa denne tid. Dette mener man dog ikke kan ansees for sikkert, da hummerfisket delvis ogsaa har været yderst slet i den forløpne sæson i den almindelige fisketid.

D. Gummislange som agn.

Man fik rede paa at man med held hadde forsøkt ovennævnte kunstige agn ved Karmøen og utenfor Egersund. Sekretær Barclay indhentet nærmere opplysninger og skrev artikler derom i „N. F.“ Endel gummiangler blev derpaa anskaffet og sendt rundt til fiskere til forsøk. Direkte anmodninger om at skaffe saadanne angler indkom ogsaa fra folk som hadde læst artiklerne, delvis helt fra Nordland. Resultatet var meget godt og fra flere steder indkom overmaade rosende omtale av „agnet“. Disse offentliggjorde man, hvad der igjen ledet til større efterspørsel. Det ser saaledes ut til, at dette kunstige agn skal komme alment ibruk.

E. Skjælfiske.

Som meddelt under I B har man hat en ekspedition ute for at undersøke forekomster av oskjæl (agnskjællet) paa strækningen Flekkefjord—Stavanger. Vi tillater os at henvise til det nævnte punkt i aarsberetningen.

F. Forsøksfiske med line i Masfjorden.

En yngre nordlending, Ingvald Bastesen, Herø, som ifjor sommer opholdt sig en tid paa Vestlandet, utviklet for os, at der utvilsomt maatte kunne gjøres mere ut av fjordfisket her, end folk paa stedet bragte det til. Det var spesielt dypvandsfisket der, han sigtet til. Han fik i den anledning et bidrag av selskapet og drev forsøksfisket i tiden $\frac{30}{5}$ — $\frac{24}{7}$. Forsøkene staar beskrevet i „N. F.“ 1911, s. 466—68. Resultatet blev delvis meget godt, og der er efter dette ikke tvil om, at man ved at indrette sig mere rationelt vil kunne faa mere ut av fjordfisket.

G. Fiskeforsøk med snurpenot efter sei og pale.

Forsøk med selskapets snurpenot har været fortsat. Denne not hører til de mindste av arten, saa man kan ikke vente at gjøre nogen større fangster med den. Den er imidlertid stor nok til ret og slet forsøk, og delvis har der været gjort ganske gode fangster med den. I sidst forløpne sæson var noten utlaant til Rasmus Olsen, Hjelman. Resultatet blev denne gang mindre godt, hvad der muligens skyldes de lokale forhold. Saadanne forsøk gjør allikevel sin nytte, selvom det ikke altid slaar til med nogen videre fangst, og snurpenoten er altid bortabonnert aaret iforveien.

H. Rækefiske.

Efter henvendelse til selskapet fra hr. Edvard Hovland, Dale, Søndfjord, som efter tidligere konference med selskapet hadde skaffet sig en ræketrawl og indredet sin motorbaat for rækefiske, var zoologen, konservator Bjerkan, i juni maaned ifjor en tur op til Dalsfjorden for at gi retledning under den første bruk av trawlen. Der blev fisket i strøket fra Yttre Holmedal indover til Løkeland paa dyp fra 150—250 m. Man maatte prøve sig noksaa meget frem med hensyn til dybden og bunden, da specialkartets lodskud er for faa. I flere træk fik man ganske bra med ræker, og mere kunde der sandsynligvis være blit, hvis man hadde hat længere trawlwire. Det gjorde forsøk viste dog, at der her var god mulighet for lønnende rækefiske, og hr. Hovland har ivinter fortsat trawlingen med held.

I. Diverse.

Lovgivning om snurpenotens anvendelse. Der har været ført en ikke saa ubetydelig korrespondanse med interesserte herom, og „N. F.“ har indeholdt en række artikler om dette. Et møte av „S. B. amts fiskeriforening“ om samme sak holdtes i Bergens fiskerihjem. Referat av samme vil findes i „N. F.“ for 1911, s. 280.

Avsætning av smaasild og brisling i Danmark til agn. Til fremme herav har man sat folk i forbindelse med kjøpere av de nævnte fiskesorter. Disse har man faat opgit gjennom Dansk Fiskeriforening.

Barkestoffer. Da de sorter av catechu m. v., som findes i handelen, er høist ulike med hensyn til indhold av værdifulde barkestoffer, og publikum har vanskelig for at skjelne mellem disse, henvendte man sig til bestyreren av forsøkstationen, hr. Bull, og fik ham til at skrive en veiledning med hensyn til indkjøp av catechu og offentliggjøre den i „N. F.“ — pag. 30, 1912.

Patentkauser. Fra en oppfinner fik man tilsendt prøver av en anordning med kauser m. v. til fæstning av seilskøter. Disse oversendte man til Bergens Seilforening til erklæring, hvis indhold blev meldt til den nævnte oppfinner.

J. Mundtlig, skriftlig samt praktisk veiledning.

Som i tidligere beretninger oplyst utfører selskapet et meget betydelig arbeide som opplysningsbureau i fiskerisaker. Der indløper daglig en stor post med forespørsler av teknisk natur, og der er til stadighet folk paa

kontoret for at konsulere. Disse spørsmål angaar saavel selve fiskeriet som tilvirkningen og avsætningen. Blandt den masse ting, der spørres efter, skal vi kun nævne, at der iaar har været mange forespørsler vedkommende trawls, særlig sildetrawls, og snurpenøter for sild og brisling. Likesaa en hel del spørsmål av juridisk natur, deriblandt om territorialgrænsen.

K. Utlaan av redskaper.

Av redskaper, som har været utlaant, har det iaar foruten snurpenoten særlig gaat paa ruser, laksedrivgarn, flyndregarn og teiner.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Nedlægning av krabbe som hjemmeindustri.

Se forrige beretning side 16. — Ogsaa i det forløpne aar har man utdelt stipendier til at delta i undervisningen i krabbenedlægning. Der utdeltes ialt 6 à kr. 50, nemlig til:

1. Ole Dahl, Nordviken i Nordmøre
2. M. Wick, Raudeberg, Nordre Bergenhus amt
3. O. K. Berg, Uthaug, Fosen
4. Gustav P. Valvik, Stjernø pr. Mandal
5. Handelsm. Johan Sandvik, Færøsundet, Fitjar
6. Johan Aase, Lillebergen.

Undervisningen forløp som sedvanlig under hr. Storcksens kyndige ledelse paa Espevær meget heldig. — Se forøvrig herom „Barclay: Hermetisk nedlægning av krabbe som hjemmeindustri“, „N. F.“ 1906, s. 461.

Vi ser nu efterhvert mere og mere det gode resultat av denne undervisning. Ret som det er faar vi uttalelser fra tidligere stipendiater om, at de med held har begyndt at lægge ned krabbe. En saadan staar referert i „N. F.“s aprilhefte dette aar, side 179. At dette vil bli en hjemmeindustri av stor betydning i kystdistrikterne er der ikke tvil om. Norges kyst er imidlertid stor, saa det vil ta sin tid at naa frem overalt, hvorfor man endnu maa fortsætte nogen aar med dette arbeide.

Desværre maa vi nu meddele det sørgelige budskap, at hr. Storksen — 2den paaskedag — avgik ved døden. I hans sted, og efter Storcksens anbefaling, har man til lærer antat hr. Theodor Hillesøy.

B. Arbeide for en større anvendelse av sild i husholdningen.

Se herom forrige aarsberetning s. 17. — Selskapet fortsatte iaar sine demonstrationer, dennegang paa Vestlandet, nemlig i Aalesund, Egersund, Flekkefjord, Vanse, Farsund og Mandal. Demonstrationerne

blev om mulig en endnu større succes end tidligere. Tilstrømningen var saa stor, at knapt halvparten kunde gives adgang, og bifaldet var overalt stort, hvad avisreferaterne noksom vidner om. En Mandalsavis uttaler, at der efter demonstrationen dersteds utbrød en formelig „sildeepidemi“. Demonstrationerne anlagdes som sedvanlig: Der dannedes en lokalkomite av damer og herrer, som paa forhaand ordnet det fornødne, demonstrationen indlededes med foredrag av sekretær Barclay, og tillagningen forestodes av 2 kokekyndige damer fra Bergen. Virkningen av dette agitationsarbeide spores nu tydelig, men man finder endda at maatte fortsætte en tid, idet der i forskjellige distrikter, hvor man endnu ikke har været, er ytret sterkt ønske om at faa avholdt demonstration. Man samarbeider om denne sak med „Christiania Sildegrossisters Forening“, der tar sig av landets østlige distrikter. Selskapets tre hefter „Opskrifter paa Retter af Sild“ er nu slaat sammen til et. Det er i terminen utdelt og solgt i et stort antal eksemplarer.

C. Demonstrationer av blaaskjælretter og ordning av omsætningsforholdene for skjæl.

Se forrige aarsberetning s. 18. — For at faa litt fart i omsætningen av blaaskjæl er der likesom ifjor avholdt demonstrationer, hvor publikum har faat anledning til at overbevise sig om hvilke udmerkede retter, der kan lages av dette hittil noksaa foragtede raastof. 2 demonstrationer er blit holdt i „Hjemmenes vel“ i Kristiania, og 1 er blit avholdt i turnhallen hersteds. Demonstrationerne var godt besøkte og retterne vandt bifald. Desuten er et par blaaskjælretter medtat ved nogen av selskapets sildedemonstrationer, nemlig i Aalesund, Vanse og Mandal. Ved retternes tillavning har frk. Frida Landmark ogsaa iaar været den ledende. Av de av selskapet utgivne opskrifter for tillavning av blaaskjælretter er der nu ialt trykt 10 000 ekspl., som er blit utdelt gratis dels ved demonstrationerne, dels ellers til interesserte. I Bergen har selskapet, saa godt det har latt sig gjøre uten bassin, forsøkt at regulere blaaskjælhandelen. Blaaskjællene er blit solgt dels gjennom de herrer Bentsen & Vige, dels gjennom „Vildtlageret“. Den usedvanlige sterke kulde før og efter jul var forresten meget til hinder for omsætningen, da de bugter og viker, hvor blaaskjællene især findes, en lang tid var helt tilfrosne. Først i slutten av februar fik man igjen regelmæssig tilførsel av varen. — Se forøvrig om skjælundersøkelser m. v. under I. B. i denne beretning.

D. Fetsildens merkning.

Efter forutgaaende korrespondanse med „Christiania Sildegrossisters Forening“ sammenkaldte selskapet et møte paa sit kontor den 11 mai

1911 til drøftelse bl. a. av merkerne for saltet sild. Der møtte repræsentanter for handelsforeningerne i Kristiania, Stavanger, Haugesund, (ogsaa Haugesunds sjømandsforening), Bergen, Aalesund, Kristiansund og Trondhjem. Til Florø, Bodø og Tromsø var der ogsaa sendt indbydelse, men Florø og Bodø indskrænket sig til at sende en skriftlig uttalelse, mens Tromsø handelsforening intet skridt foretok i sakens anledning. Efter en længere debat votertes over et av „Christiania Sildegrossisters Forening“ fremsat forslag saalydende: „Der anbefales indført ved gjensidig overenskomst faste ensartede merker for fetsild fælles for det hele land, saaledes at al saltet sild, saavel for eksport som for indenlandsk handel, blir merket i overensstemmelse med vrakerinstruksens forskrifter. Det ytre merke skal være en garanti for kjøperne.“

Ved første votering utelotes spørsmålet om, hvorvidt dette skulde gjælde saavel for eksport som indenlandsk handel, samt hvilken norm, der skulde lægges til grund for sorteringen. Med disse reservationer vedtokes forslaget enstemmig. Mot Bergensrepræsentanternes stemme vedtokes dernæst, at det fremsatte forslag skulde gjælde baade for indlandet og for eksport og mot repræsentanterne fra Haugesund, Bergen og Aalesund, at vrakerinstruksens regler for sortering efter størrelsen skulde lægges til grund.

For selskapet møtte kjøbmand Einar Giertsen og selskapets daværende præsens Chr. Campbell Andersen, der fungerte som dirigent. Tilstede var fiskeridirektøren og fiskerikonsulent Dahl. — Man tillater sig forøvrig at henvise til beretning om denne sak og om det nævnte møte i særdeleshet indtat i „N. F.“s julihefte 1911.

E. Lovbestemt rumindhold for fjerdinge og ottinger.

Paa det ovennævnte møte i Bergen den 11 mai ifjor behandledes ogsaa et andet spørsmaal, der likeledes var bragt paa bane av „Christiania Sildegrossisters Forening“. Man vedtok følgende uttalelse: „Møtet uttaler enstemmig ønskeligheten av lovbestemt rumindhold for fjerdinge og ottinger og henstiller til fiskeridirektøren at ta denne sak under overveelse.“ — Spørsmålet om rumindholdet for blikemballage blev ikke behandlet. Forøvrig henvises til beretning herom i „N. F.“ 1911, s. 253—255.

F. Tørring av sild.

Se forrige aarsberetning s. 21. — Forsøkene med lufttørring av sild fortsattes i nøstet i Florvaag. Silden var behandlet paa forskjellige maater, som man tidligere ikke hadde prøvet. Sildens tørring foregik

meget godt og silden blev absolut tør med nogen udtagelser av fyldig melkesild. Silden blev presset i bundter paa 1 kg. og sendt i prøvekasser til Serbien, Tyrkiet, Østerig, Grækenland og Italien. Tiltrods for at silden var godt konserveret, lykkedes det dog ikke at vinde indpas for den. Dette kom antagelig av, at den masse fett, som er i silden, harskner under tørringen. Selv sild som var forlaget, og som derfor var mindre harsk, vandt ikke bifald.

Et parti sild tørredes ogsaa paa Hisken, men med mindre godt resultat.

Forsøkene med tørring av sild i røkeri fortsattes (Yarmouthmetoden). Prøver herav sendtes til Triest og møttes med en absolut succes. Behandlingen var tilfredsstillende og mottageren uttalte, at silden var langt mere holdbar end den engelske og erklæret sig villig til at kjøpe større partier. Man har derfor grund til at tro, at dette kan føre til igangsættelse av eksport til Østerig og muligens ogsaa Italien.

Selskapets tidligere prøvesendelser av røket sild til Ægypten og Grækenland resulterte i, at et av importfirmaerne dersteds ifjor sommer sendte en repræsentant til Norge for at undersøke forholdene for tilgang av raastof. Vedkommende fandt forholdene meget tilfredsstillende og vilde gjøre sit til at faa forretning igang.

G. Skjælskal til hønsefoder.

Selskapet har ladet male nogen sække skal av oskjæl og overlatt dette til et firma hersteds, som handler med foderstoffer. Hensigten er at finde ut om disse skjæl i knust tilstand kan lønne sig at anvende til hønsefoder.

H. Opbevaring og transport av fersk fisk.

Sekretæren har fortsatt sine studier av denne sak og i terminens løp offentliggjort artikler om dette emne, der danner fortsættelse av hvad han tidligere har skrevet herom.

I. Mundtlig, skriftlig og praktisk veiledning.

Særlig under denne klasse indkommer der en mængde forespørslar. Endel av forespørslarne har angaaat den almindelige tilvirkning (saltning, tørring, røkning) av snart sagt alle de matnyttige fiskesorter. Om ferskfiskbehandlingen, herunder kjøleapparater og ishuse, har der kommet en mængde spørsmåal. Av særlige ting skal vi nævne tilvirkning av blaa-

kveiten og dens avsætning, kokning i papirposer, tilvirkning av sundmaver, fabrikationer av sildeolje og utnyttelse av sildeavfald, falsemaskiner, prisen paa borsyre, tilberedning av stenbitskind, saltning av agnskjæl, opskrifter paa retter av sild og blaaskjæl, hermetisk nedlægning, sortering av rundfisk, tilgodegjørelse av haa, tilvirkning av medicintran, saltning av rogn, guanofabrikation m. m.

J. Diverse.

Fiskepølse. Fra Hamburg fik man tilsendt prøve av fiskepølse, som vi lot bedømme ved frkn. Angells og Nissens kokeskole. Den vandt bifald, men den fandtes dog at være noget vel sterkt krydret.

Selskapets desinfektionsapparat for klipfiskboder har gjentagne gange været utlaant.

IV. Ikke henhørende under nogen enkel klasse.

A. Anvendelse av kveiterogn som sardinagn.

Se forrige aarsberetning side 20. — De forsøk som sekretæren, efter hvad vi tidligere har meddelt, utførte ved Concarneau med kveiterogn som sardinagn, faldt meget heldig ut. Denne sak er nu bragt et skritt længere frem, idet der ifjor blev sendt et første prøveparti til Frankrig. Desværre slog imidlertid sardinfisket ifjor totalt feil, saa kveiterognen i likhet med størsteparten av al anden rogn maatte lagres. Dens brukbarhet som sardinagn er imidlertid konstatert, og saasart forholdene bedres, anser vi dens anvendelse for sikret.

B. Maaling av sild i kurver.

Der indkom flere forespørsler om hvordan den ferske sild skulde maales i de justerte kurver. Man henvendte sig i den anledning til fiskeridirektøren, som gjennom opsynschef Buvik meddelte, at praksis var den, at kurvene maales med haug paa, d. v. s. saa meget som der kan ligge i kurven, uten at silden rinder av. Senere har hr. Buvik meddelt, at han ivinter paa vor foranledning foretok sammenligning av justert kurv og maaltønde. Det viste sig at 3 „strøkne“ kurver vaarsild til sammen utgjorde nøiagtig 1 „strøken“ maaltønde. Det staar tilbake at faa sikker rede paa, om 3 kurver sild med haug vil utgjøre 1 maaltønde med haug.

C. Fiskeriutstillingen i Kjøbenhavn 1912.

Deltagelsen i utstillingen fra Norge er som bekjendt ordnet saaledes, at den administreres av en hovedkomite, hvis medlemmer er valgt fra forskjellige dele av landet. Som medlem av samme og som formand i „Bergenhusamternes lokalkomite“ valgtes selskapets præs. Som medlem av samme valgtes forøvrig bl. a. selskapets sekretær. Som bidrag av staten er budgettert kr. 1200, hvortil kommer paaregnelige private bidrag. Sekretær Barclay er opnævnt som jurymand ved fiskeriavdelingen.

D. Sekretærens reiser, foredrag m. v.

Sekretæren overvar efter indbydelse et fiskermøte i Ulstein (Søndmøre), hvor han holdt foredrag om lagring og transport av fersk fisk og bistod ved dannelsen av en fiskeriforening for stedet og omegn. I juli foretok han en reise til Nordland, hvor han besøkte Bodø, Narvik, Sigerfjord, Sortland, Stokmarknes, Melbo og Harstad. Paa alle disse steder holdt han foredrag om ovennævnte emne. I Harstad besaa han endvidere utstillingen samme steds, av hvilken han leverte et referat i „N. F.“ Sekretæren skrev ogsaa en artikkel under titelen „Notiser fra et besøk i Vesteraalen“, delvis bygget paa optegnelser fra reisen. I september var sekretæren tilstede ved amts- og fiskeriutstillingen i Arendal, hvor han fungerte som jurymand. Den 13 desember 1911 overvar han et fiskerimøte paa Store Kalsø, hvor han holdt foredrag og bidrog med stiftelse av „Store Kalsø og omegns fiskeriforening“. Den følgende dag var han tilstede paa Toftø i Sund, hvor „Toftø og omegns fiskeriforening“ stiftedes. Ogsaa her holdt han foredrag. Den 7 januar d. a. holdt sekretæren foredrag i Fjelds kommunelokale, hvor „Fjelds fiskeriforening“ stiftedes. Paa sidstnævnte møte drøftedes desuten de projekterte telefonanlæg paa vestsiden av Sotra og nordover „Øigaren“. Senere har sekretæren gjentagne gange været tat med paa raad av den i Fjeld opnævnte kommunale telefonkomite, hvis arbeide har ledet til at Fjelds kommune har bevilget et beløp til telefonanlæg i herredet. Endelig foretok sekretæren i januar en reise til Aalesund for at avholde demonstrationer med silderetter og i februar den sedvanlige aarlige reise i samme øiemed, nemlig som foran meddelt til steder paa strækningen Egersund—Mandal.

E. Makreleksporten til Amerika. 25-aars jubilæum.

I 1886 avsendtes de første prøvedunker saltet og flækket makrel til Amerika. Disse dunker sendtes av selskapet efter anmodning av sel-

skapets nuværende sekretær, hr. Barclay, og fiskeriinspektør Fleischer. En beretning om makreleksportens og makreldorgefiskets udvikling i de 25 aar til 1911 er forfattet av hr. Barclay og offentliggjort i „N. F.“s desemberhefte 1911. Idet vi henviser til denne, skal vi her indskrænke os til at nævne, at værdien av den til Amerika eksporterte makrel i hvert av aarene 1910 og 1911 beløp sig til ca. 2.1 million kroner.

F. Kongens fortjenstmedalje. — Selskapets medalje.

Kongens fortjenstmedalje i sølv blev i terminen tildelt assistent i selskapet Ole Eriksen. Hr. Eriksen, som den 15 november f. a. feiret sit 25-aars jubilæum i selskapets tjeneste, mottok ogsaa av direktionen en pengegave ledsaget av en adresse. Endvidere tildeltes fyrvogter Storksens paa Espevær selskapets medalje for fortjeneste av fiskerierne. Hr. Storksens har, som det fremgaar av aarsberetningen, særlig gjort sig fortjent av krabbenedlægningen og hr. Eriksen væsentligst av østers-avlens fremme.

G. Diverse.

Bergens fiskerhjem. Selskapets forrige præses hr. Chr. Campbell Andersen, staar fremdeles som hjemmets formand og sekretær Barclay som dets sekretær.

Fiskehal i Bergen. D'herrer Chr. Campbell Andersen (medlem av selskapets repræsentantskap) og sekretær Barclay er fremdeles medlemmer av den saakaldte „Fiskehalkomite“, den førstnævnte som formand.

Fiskerikongressen i Rom i mai 1911. Selskapets sekretær var indtegnet som medlem av den 5te internationale fiskerikongres, men blev forhindret fra at reise. Et foredrag av ham blev dog trykt blandt kongressens rapporter.

Landslotloven. Paa det ordinære repræsentantmøte ifjor holdt stiftamtmand Hroar Olsen foredrag om landslotloven, der vakte diskussion som ledet til avfattelse av følgende resolution: „Repræsentantskapet i „Selskabet for norske Fiskeriers Fremme“ uttaler, at det vilde være særdeles ønskelig, om lovgivningen om landslot snarest mulig blev undergit revision, særlig for at man kan faa regler om ved hvilke fiskerier landslot skal svares, hvem der skal svare denne og hvorledes den i tilfælde skal deles, naar spørsmal om deling foreligger.“ Denne resolution blev oversendt fiskeridirektøren. Endvidere sendte direktionen i januar d. a. en forestilling til departementet om samme sak. „N. F.“ har desuten i det forløpne aar hat en række artikler om emnet — den første, der aapnede artikkelrækken, forfattet av stiftatm. Hroar Olsen.

Verk om Norges fiskerier. Til forberedelse av utgivelsen av „Norges Fiskerier II, Norges Kystfiskerier“ har man ialt erholdt 4 bidrag à kr. 1200. Fiskeridirektør Hjort har som tidligere meddelt lovet at fungere som chefredaktør, men beløpene er avsatt indtil man faar ordnet med direktørens medarbeidere.

Uttalelser avgivne av direktionen. Direktionen har i aarets løp avgitt uttalelse om forskjellige spørsmål, som har været den forelagt av administrationen m. v. Disse har angaaet: Salg av fisk efter vegt, lovfæstet størrelse for skjældunker, lovgivningen om landslot, lovfæstet størrelse paa fersksildkasser, sardinnavnet vedkommende, plan for „Heimdal“s togt, stormvarsler til Lofoten m. v.

H. Forskjellig veiledning, utlaan av redskaper m. v.

Der er av selskapets kontor m. v. besvart en hel del forespørslar, som ikke indgaar under nogen av selskapets klasser, delvis angaaende transport av fisk og markeder; endvidere spørsmål om landslot, hummerparker, assurance, juridiske spørsmål, stormsignaler, reform i størrelsen av fiskekasser o. s. v. Selskapet har ogsaa været behjælpelig med utførelsen av kommissioner. Har f. eks. reparert fiskerbarometre, anskaffet karter, kikkert m. v.

I. Selskapets avdelinger.

Som nye avdelinger er tilkommet: „Fjelds fiskeriforening“, „Tofte og omegns fiskeriforening“ og „Store Karlsø og omegns fiskeriforening“. De nævnte er indgaat som underavdelinger av „Søndre Bergenhus amts fiskeriforening“, der igjen er avdeling av selskapet. Desuten har „Bømmel fiskeriforening“ forandret sit navn til „Espevær fiskeriforening“. Følkende avdelinger er utgaat: „Ure fiskeriforening“, „Risør og omegns fiskeriforening“, og „Skaatø og Kragerø fiskeriforening“. Endvidere er „Haugesunds fiskeriforening“ opløst.

J. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1912—13 findes indtatt som bilag I.

K. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1911 er indbetalt til selskapet med kr. 2 216.12.

L. „Norsk Fiskeritidende“.

Se forrige aarsberetning side 27. Statsbevilgningen har for terminen 1911—12 været kr. 6400.

Fiskeritidende utgjorde i 1911 496 pag. Indholdet var følgende: 79 beskrivelser og avhandlinger, 16 artikler om fartøier, baater og fiskeredskaper, 11 artikler om tilvirkning, 11 beretninger om handel, 13 litteraturanmeldelser, 10 meddelelser om Norges fiskerier i 1910, 21 juridiske meddelelser og 79 forskjellige meddelelser.

M. „Norsk Fiskeralmanak“.

For terminen 1911—12 androg man om kr. 150 i statsbidrag. Dette var mindre end tidligere almindelig. Senere hadde imidlertid annonceindtægten minket noget, saa man for terminen 1912—13 fandt at burde søke om det tidligere almindelige beløp, nemlig kr. 300 foruten om en efterbevilgning à kr. 101.48. Paa grund av de nærmest foregaaende gode aar viste det sig nemlig, at man hadde søkt om forlitet statsbidrag for 1909 og 1910. Nu iaar viser annonceindtægten igjen stigning, saa man haaber at komme i den rette gjænge igjen, det vil sige jevn økonomisk fremgang. Det bemerkes at stillingen i realiteten er overmaade god, naar hensyn tages til at almanakkens omfang stadig har øket, nemlig med ialt ca. 100 pagina siden første aargang. Oplaget har ogsaa stadig øket. I 1908 var man kommet til 1500 eksemplarer, som iaar er steget til 2200.

I sidste aargang er som nyt inddat: Nye islandske love, mynt etc. i Finland og Ægypten, assuranceforeninger i sin almindelighet, forsikringsforeningen for fiskerbaater „Nordkyn“, „Skagerakkystens do.“, „Den vesten- og nordenfjeldske skibshypotekforening“, utdrag av lov av $\frac{7}{4}$ 1906 om adgang til at føre fartøi m. v., bladet „Fiskets Gang“ og tillæg 8 til „Norsk Fiskeralmanaks“ fiskerilovgivning.

N. Verkstedet — assistenten.

Assistenten har i den tid han ikke har været ute at reise været optat med forskjellige arbeider for selskapet og fiskerimuseet. Han har foretat en række reiser i anledning av østers- og skjælavlens.

O. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. Museet. Fiskerimuseet er likesom ifjor av Bergens Samlag og Sparebank bevilget henholdsvis kr. 800 og kr. 1000.

Følgende gjenstande er anskaffet i løpet av terminen: et kombinationsspil fra Larsen & Wold, Aalesund, model av motorkutter og do. av møring fra Søndmøre, model av snurpenot, $2\frac{1}{2}$ kasse amerikansk hermetik (nedlagt torsk og hummerindmat), tegning av fiskerkutter fra

Søndmøre, et flyndregarn, et ørretgarn, endel sildehermetik (gave), to gammeldagse gliper fra Søndmøre (gave), et kobbegarn (gave).

Til utstillingen i Harstad og i Arendal sendte fiskerimuseet en kollektiv samling av redskaper, emballage m. v. Fra begge disse utstillinger mottoges takkediplom.

Museet har som sedvanlig været godt besøkt av fiskere, tilvirkere, eksportører, videnskapsmænd, skoler m. v.

b. Biblioteket vokser stadig, dels ved innkjøb, dels ved gaver og dels ved hvad der inndrammes gjennom bytteforbindelser. Fortegnelse over de bøker, hvormed biblioteket i aarets løp er forøket, vil findes som bilag III.

Fortegnelse over verker, som selskapet regelmæssig mottar, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskapet, overordentlige og korresponderende medlemmer samt faste medlemmer og medlemmer med aarsbidrag medfølger som bilag IV.

Selskapet har for tiden 342 aarsbetalende og 24 faste medlemmer, hvorav 279 indenbys, 54 utenbys og 33 utenlandske.

Ekstrakt av regnskapet for terminen $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{3}$ 1912.

Indtægt.

I.	$\frac{1}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 1910— $\frac{30}{6}$ 1911 = kr. 11 900	
		kr. 2 975.00
	$\frac{3}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 1911— $\frac{30}{6}$ 1912 = kr. 10 650	„ 7 987.50
		kr. 10 962.50
II.	Private bidrag:	
	1. Renter av Johan Thesens legat....	kr. 2 216.12
	2. Leieværdi av kontor- og verkstedslokaler	„ 2 000.00
	3. Fiskerimuseet:	
	a. Bergens samlag for brændevinshandel	kr. 800.00
	b. Bergens sparebank... „	1 000.00
	c. Renter	„ 79.23
	d. Leieværdi av museets lokaler....	kr. 4000 00
	÷ bet. leie „ 750.00	„ 3 250.00
		„ 5 129.23
	4. Kontingent for 1 livsvarig medlem . „	200.00

5. Medlemskontingent 1911:			
Indbetalt.....	kr.1 742.50		
Restancer	” 20.00	kr.	1 762 50
6. Indbetalte restancer:			
Medlemskontingent:			
For 1909	kr. 10.00		
” 1910	” 40.00	”	50.00
7. Medlemskontingent 1912 (fors kud)..	”		5.00
8. Resterende Restancer:			
Medlemskontingent 1909	kr. 5.00		
Do. 1910	” 20.00	”	25.00
9. Bergens Børs for utgifter med forsendelse av fisk til Finland	”	243.47	kr. 11 631.32
III. Andre indtægter:			
Solgt ældre redskaper m. m.....	kr.	156.70	
Renter	”	154.05	” 310.75
			<u>kr. 22 904.57</u>

Utgift.

Underbalance fra f. termin	kr.	2 483 40	
Restancer fra f. termin	”	100.00	kr. 2 583.40
A. Administration:			
a. Lønninger:			
Sekretær	kr.	1 700.00	
Kontorist	”	1 000.00	
Assistent og præparant	”	600.00	
Kontorassistent	”	360.00	
Inkassation m. m.	”	160.00	
	kr.	3 820.00	
b. Kontorlokale, lys og brænde.....	”	1 687.80	
c. Kontorutgifter	”	296.55	
d. Kontorrekvisita	”	189.06	
e. Porto og telegrammer	”	149.57	” 6 142.98
B. Østers- og skjælkultur:			
a. Østers:			
Zoolog Bjerkan, løn	kr.	1 000.00	
Zoolog og assistent til reiser, diæt m. m. ..	”	520.90	
Bidrag:			
Jensen Trane, Flostad ..	kr.	12.50	

Ludvig Storetvedt, Tysnes	kr.	40.00	
Olav Aanderaa, Brandesund	„	25.00	kr. 77.50
Avgift	„		15.00
Porto, telefon og telegrammer	„		14.05
Østerskurve og diverse	„		64.30
	kr.		1 691.75

b. Skjæl:

Reiscutgifter	kr.	136.00	
Bidrag til Hjemmenes Vel i Kristiania	„	100.00	
Demonstration med blaa- skjælretter:			
i Kristiania	kr.	357.75	
i Bergen	„	182.70	
i Aalesund, Eger- sund, Flekkefjord m. fl. steder	„	325.00	„ 865.45
Skjælundersøkelser Stav- anger—Flekkefjord	kr.	216.35	
Indkjøp av skjæl	„	81.31	
Tryksaker	„	91.60	
Annoncer	„	81.54	
Porto, fragt, transport etc.	„	30.38	
Diverse	„	30.90	„ 1 633.53
	kr.		3 325.28
÷ avsat forrige termin	„	1 038.91	
	kr.		2 286.37
avsættes til arbeider i neste termin	„	1 213.63	kr. 3 500.00

C. Utlaan av redskaper samt fremme av fiskeriet i Bergen- husamterne, krabbenedlægning, kveiterogn etc.	„	1 993.76
D. Anvendelse av sild i husholdningen	„	1 121.22
E. Forsøk med forsendelse av fisk til Finland	„	26.37
F. Sekretærens reiser	„	461.73
G. Diverse, hvorav trykningsomkostninger, væsentligst aarsberetningen 1910—1911 og avertissementer	„	610.91
H. Biblioteket	„	560.29
I. Fiskerimuseet:		
a. Lønninger	kr.	1 300.00
b. Leie av lokale, inkl. omstaaende netto leieværdi	„	4 000.00

c.	Vagthold, renhold, installation av elektrisk lys m. m.	kr.	666.18	
d.	Nyanskaffelser	kr.	771.14	
	hvortil avsat f. termin .. „ 750.00	„	21.14	
e.	Fiskeriutstillingen i Harstad	„	55.63	
f.	Do. i Arendal	„	177.83	
g.	Vedlikehold m. m.	„	160.59	kr. 6 381.37
I.	„Norsk havfiske“ II:			
	$\frac{1}{4}$ av terminen 1910—1911	„	300.00	
K.	Selskapetsmedlemskontingent til „Norsk Fiskeritidende“:			
	For aar 1911 ($\frac{3}{4}$ aar)	kr.	299.50	
	„ „ 1912 ($\frac{1}{4}$ „)	„	50.00	„ 349.50
L.	Norsk fiskeralmanak 1911	„	150.00	
				<u>kr. 24 181.53</u>
	Saldo, underbalance	kr.	1 276.96	

**Ekstrakt av regnskapet for „Norsk Fiskeritidende“ for terminen
1 juli 1909—30 juni 1910.**

Indtægt.

Beholdning fra forrige termin	kr.	0.34
Statsbidrag	„	6 400.00
Avertissementer	„	545.80
Kontingent à kr. 3.50	kr.	475.18
Do. à „ 1.00	„	1 252.75
Solgt løse hefter og særtryk	„	23.75
Saldo, underbalance	„	67.09
Utestaaende kr. 1 240.65 medtages ikke her.		
		<u>kr. 8 764.91</u>

Utgift.

Trykning	kr.	4 693.40
Lønninger:		
Redaktøren	kr.	1 400.00
Kontorhjælp	„	1 040.00
		„ 2 440.00
Honorarer	kr.	951.79
Postporto	„	478.82
Diverse	„	200.90
		<u>kr. 8 764.91</u>

Ekstrakt av regnskapet for „Norsk Fiskeritidende“ for terminen
1 juli 1910—30 juni 1911.

Indtægt.

Statsbidrag.....	kr.	6 400.00	
÷ Beholdning fra terminen 1908—1909 ...	„	<u>0.34</u>	kr. 6 399.66
Avertissementer.....	„		465.05
Kontingent à kr. 3.50	kr.	637.12	
Do. à „ 1.00	„	<u>849.50</u>	„ 1 486.62
Solgt løse hefter og særtryk.....	„		12.00
Saldo, underbalance	„		1 250.16
Utestaaende kr. 1819.35 medtages ikke her.			
			<u>kr. 9 613.49</u>

Utgift.

Underbalance fra forrige termin.....	kr.		67.09
Trykning	kr.	4121.00	
Tillægshefte (stenografisk referat fra fiskeri- møtet i Kristiansund 4—6 desember 1909) ..	„	<u>1231.20</u>	„ 5352.20
Lønninger:			
Redaktøren	kr.	1400.00	
Kontorhjælp	„	<u>1100.00</u>	„ 2500.00
Honorarer	„		1013.84
Postporto	„		453.46
Diverse.....	„		<u>226.90</u>
			<u>kr. 9613.49</u>

Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.

Ved forrige aars begyndelse var antallet av foreningens medlemmer 76. I aaret er tilkommet 7, saa antallet ved aarets utgang var 83. Der er indmeldt en Sælbøens kreds og en Fjelds kreds med endel medlemmer, med hvis formænd man har ført korrespondanser; men da kontingent fra de nye medlemmer i disse kredse ikke móttages i det avsluttede regnskapsaar, saa er de ikke endnu optegnede som foreningens medlemmer.

I aaret er avholdt en ordinær og to ekstraordinære generalforsamlinger, henholdsvis 1 desember 1911, 11 mai og 19 juni 1912. I sidstnevnte ekstraordinære generalforsamling vedtoges enstemmig saadan beslutning:

„Paragraf 3 i foreningens love forandres saaledes, at bestemmelsen om 50 øre som anmeldelsespenge ophæves.“

Der er avholdt 4 møter i bestyrelsen, hvor forskjellige saker til fiskeribedriftens fremme har været behandlet, hvorav nævnes:

Anbefaling av telefonlinjen Ulvik—Eidsfjords bygning i terminen 1912—13.

Henstillen til „Selskapet for de norske fiskeriers fremme“, at foranstalte forsøksdrift med makrelgarn paa havfeltet Stolmen—Feie.

Uttalelse om „Heimdal“s rute til makrelfeltet i Nordsjøen.

Uttalelse angaaende sildemerkning.

Uttalelse angaaende lovforslag som tillægslov til skattelovene, vedkommende skat paa utlændingers tilvirkning av fiskevarer her i riket.

Ekstrakt av Søndre Bergenhus amts fiskeriforenings regnskap for terminen $\frac{1}{7}$ 1911 til $\frac{30}{6}$ 1912.

Indtægt.

Ifølge decision post 1, antegnelse f. aar.....	kr.	2.00	
A. Beholdning fra forrige aar	„	141.82	
B. Renter av innskud i bank 1911	„	3.13	
C. Aarskontingent:			
Fra 1 medlem en gang for alle rest... kr.	8.00		
„ 2 medl. for næste aar 1912—13.. „	1.00		
„ 7 nye medlemmer (indmeldelsespenge fra 4)..... „	5.50		
„ 74 medlemmer for 1911—12	37.00		
			„ 51.50
D. Refusion for „Norsk fiskeritidende:			
1 medlem for 1912	kr. 1.00		
for aaret 1912 fra 18 medlemmer..... „	18.00		
			„ 19.00
E. Rest paa statsbidrag for 1910—11	„	20.00	
Statsbidrag for 1911—12	„	100.00	
F. Distriktsbidrag til administration.....	„	15.00	
Do. til fremtidig anskaffelse av redskaper „		4.00	
			<u>Summa indtægt kr. 356.45</u>

Utgift:

A. Løn til sekretær og kasserer	kr.	80.00
4 frieksemplar av Fiskeritidende til bestyrelsen	„	4.00

Trykningsomkostninger og porto	kr.	18.20	
Annoncer	„	<u>16.21</u>	kr. 118.41
B. Kont. Norsk fiskeritidende mot refusion	„		18.00
C. Avskrevne uerholdelige restanser	„		<u>14.00</u>
	Summa utgift	kr.	150.41
D. Beholdning:			
Restanser, kontingent og bladpenger	kr.	62.50	
Indskud i bank, bidrag til redskaper	„	12.42	
Do. til løpende utgifter	„	127.70	
Kontant i kasse	„	<u>3.42</u>	kr. 206.04
	Balanserer	kr.	<u>356.45</u>

Arendals fiskeriselskap.

Beretning vedkommende Flødevigens utklækningsanstalt for budgetterminen $\frac{1}{7}$ 1911— $\frac{30}{6}$ 1912.

Det forløpne budgetaar har i flere henseender ført med sig store forandringer for utklækningsanstalten.

Jeg tillater mig at minde om min fars bortgang den 19 september 1911. Med ham mistet anstalten sin grundlægger og bestyrer gjennom 29 aar.

Endvidere er der i den forløpne budgettermin truffet endel avgjørelser, der forhaabentlig vil være av varig betydning for anstalten.

Vaaren 1911 hadde Flødevigkomiteen (den av departementet nedsatte sakkyndige komité) avgit sin indstilling om utklækningssaken.

Som bekjendt turde komiteen paa grundlag av de foreliggende kjendsgjæringer ikke uttale en avgjørende dom i saken. Spørsmålet var saa komplisert, og av saa stor betydning, at man fandt at maatte gaa frem med den største forsigtighet. Komiteen fandt vistnok, at den overveiende sandsynlighet gaar i utklækningssakens favør, og at der er en hel række kjendsgjæringer, som taler for, mens ingen indvendinger av betydning kan gjøres mot arbeidet.

Men da — ifølge sin natur — de forhaandenværende beviser ikke er eksakte, men kun sandsynlighetsbeviser, kan komiteen ikke tilraade utvidet drift, men foreslaar, at anstalten fortsætter med normal drift — og da helt som statsforanstaltning.

Departementet optar den sakkyndige komités forslag. Næringskomiteen deler sig i tre fraktioner, der foreslaar: 1) ingen bevilgning

2) bevilgning med betingelse av distriktsbidrag og endelig 3) bevilgning til normal drift uten betingelse.

Alternativ 3, departementets forslag, blev optat av hr. M. F. Nilssen, og blev efter en længere debat vedtat av Stortinget 17 juli 1911 med 68 mot 48 stemmer.

Hr. Nilssen uttaler i sit indlæg:

„Det er et gammelt stridsspørsmål, som nu idag skal faa sin endelige avgjørelse, ti jeg gaar ut fra, at den bestemmelse, Stortinget idag vil fatte i denne sak, vil bli den endelige, ialfald for en længere fremtid.“

Og der er grund til at tro, at saa vil bli tilfælde — jeg kan her henwise til Regjeringens og Stortingets avgjørelse for indeværende budgjetaar — bevilgningen blev git enstemmig og uten debat.

Ved stortingsbeslutningen 1911 blev der ogsaa git tilladelse til at beholdningen fra forrige aar kunde anvendes til reparation av anstalten.

I budgetterminen er der utført en hel del reparationer og oppudningsarbeider.

Bygningerne er istandsat og malet to gange, der er lagt bølgeblik paa kontor- og maskinbygningen (tilsammen ca. 1700 kv.fot) og takene ellers efterset.

Anstaltens inventar er istandsat og oppudset baade før og efter sæsonen. Langs anstaltens nordside er indlagt ny rørledning med nye kraner, og sammesteds er innsatt bundventiler i apparaterne.

Anstaltens brygge er sat i god stand, og bassinerne er grundig efterset.

I det hele tat er anlægget nu i forsvarlig stand, naar undtages pumpen med sugeledning samt baatmotoren. (Se forøvrig herom budgetforslaget for 1913—1914.)

Utklækningsæsonen har iaar været forholdsvis kortvarig, men maa betegnes som meget heldig. Paa grund av nogen is og sterk kulde, var det vanskelig at erholde stamfisk saa tidlig som ønskelig, og den 26 februar blev anstalten sat igang med en stamfiskbeholdning av kun ca. 250 stk. I mars var imidlertid tilgangen god og 12 mars avsluttedes indkjøpet av stamfisk med en beholdning av 642 gytetorsk.

Ialt er inkommet 809¹/₂ l. rogn, hvorav er utklækket og utsatt 252 millioner som yngel, mens 10 millioner blev utsatt som egg i sidste utviklingsstadium — altsaa ialt 262 millioner, d. v. s. ca. 70 %.

Vandet har den hele tid været passelig salt, saa apparaterne har funktionert udmerket, men temperaturen har været usedvanlig høi. Dette

har bevirket, at gytningen og utviklingen har foregaat meget hurtig, og som følge herav kunde arbeidet avsluttes allerede 4 mai.

Større uheld har vi ikke været utsat for, kun brak stempelstangen i pumpen natten til 17 mars, men da det lykkedes at faa den midlertidig reparert i løpet av 4 à 5 timer, hadde stansningen ingen betydning for arbeidet.

Transporten av yngelen er foregaat heldig. Den høie temperatur har imidlertid gjort det nødvendig at forsende yngelen om natten med en leiet motorskøite. Man har iaar for første gang benyttet is til avkjøling av transportkasserne, hvilket har vist sig meget heldig.

Yngelen er utsat paa følgende steder:

Horten	20 millioner
Tønsberg	18 —
Mefjord	20 —
Sandefjord	27 —
Larvik	12 —
Kragerø	33 —
Tvedestrand	34 —
Omkring Arendal	58 —
Isefjorden	8 —
Trysfjorden	32 —

Ialt 262 millioner

Paa de 7 førstnævnte steder er yngelen utsat efter bestilling fra fiskerforeninger og interesserte mænd og institutioner. Til dækning av utgifterne har man fra disse steder erholdt tilsammen kr. 770.

Interessen for utklækningen er i stadig stigende, og efter, hvad der fortælles mig, har man i distrikterne østover, hvor man nu i en aarrække har indkjøpt og utsluppet yngel, stadig trodd at se gode resultater. Kun beklager man sig sterkt over, at utslipningen ofte faar altfor liten økonomisk betydning, da smaatorsken for en stor del allerede aaret efter opfiskes i store mængder forinden den er fuldt matnyttig.

Regnskap for Arendals fiskeriselskap for $1/7$ 1911— $30/6$ 1912.

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige aar	kr.	2 045.32
2. Statsbidrag	„	9 000.00
3. Diverse indtægter	„	841.00
4. Renter	„	22.09
		<hr/>
		kr. 11 908.41

Utgift.

1. Administration:			
a.	Kasserer	kr.	225.00
b.	Kontorrekvisita	„	61.98
c.	Porto, telegrammer etc.	„	88.45
d.	Reiseudgifter	„	155.90
e.	Faste grundavgifter	„	100.00
f.	Diverse	„	68.00
			<u>kr. 699.33</u>
2. Driftsomkostninger:			
a.	Stamfisk	kr.	1 014.45
b.	Kul	„	1 116.50
c.	Maskinrekvisita	„	172.09
d.	Bestyrer Dannevig	„	2 622.20
f.	Løsarbeide	„	2 508.97
g.	Vedlikehold og inventar	„	1 806.11
h.	Nyanskaffelser	„	358.70
i.	Diverse	„	14.48
			<u>„ 9 613.50</u>
4.	Bibliotek	„	44.74
5.	Fiskeforsøk	„	39.20
6.	Diverse	„	427.00
7.	Kassa og banken	„	1 084.64
			<u>kr. 11 908.41</u>

Østlandske fiskeriselskap.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i budgetaaret 1 april 1911 til 31 mars 1912.

Aarsmøtet

avholdtes i Kristiania den 16 mai 1912, hvor foretoges valg av de direkte medlemmers forstandere (se første side) og godkjendtes regnskap og beretning fra forrige budgetaar.

Forstanderskapet

sammentraadte i Kristiania den 15 og 16 mai 1911. Foruten forretningsutvalgets medlemmer fremmøtte 5 av de direkte medlemmers forstandere og 18 utsendinger fra 16 fiskerforeninger.

Der behandledes:

1. Godkjendtes beretning og regnskap for budgetaaret 1910—11.
2. Forslag om fiskeforsøk (se vedk. avsnit).
3. Spørsmålet om toldklareringspligt for fiskefartøier (se vedk. avsnit).
4. Forslag om utsendelse av hjelpefartøi under dorgemakrelfisket i Nordsjøen (se avsnittet: opsyn, fiskerilovgivning etc.).
5. Forslag om revision av fiskeriloven og landslotlovgivningen (se avsnittet: opsyn, fiskerilovgivning etc.).
6. Forslag om opprettelse av eget havfiskefond for Skagerakkysten (se vedk. avsnit).
7. Prof. Appellöf's forslag til ny hummerlov og forslag om anlegg av opdrætningsanstalt for hummer (se avsn.: opsyn, fiskerilovgivning etc.).
8. Forholdene ved omsætning og transport av fersk fisk og ræker (se avsnittet: ferskfiskhandelen).

Følgende uttalelser vedtoges:

9. „Forstanderskapet henleder handelsdepartementets oppmerksomhet paa nødvendigheten av, at fiskeriinteressene blir representert, saafremt der nedsættes ny mønstringskomité.“
10. „Forstanderskapet gir sin varmeste tilslutning til stortingsmand Ulstrups forslag om utsendelse av orlogsfartøier med fiskere fra Skagerakkysten til Kjøbenhavnertstillingen i 1912.“
11. Repræsentanten fra Flekkerø fiskerforening henstillet til forretningsutvalget at søke midler til at raade bot paa de mislige forhold ved vor makreleksport til Amerika. (Se avsnit fiskerimøte i Kristiansand).
12. Repræsentanten fra Hitterø Sogns fiskerforening forebragte en henstilling om revision av vaarsildloven med innskærnkning i utøvelsen av snurpenotfisket (se avsnittet: opsyn, fiskerilovgivning etc.).
13. Repræsentanten fra Risør fiskerforening henstillet til styret at søke raadet bot paa den skade dampskibstrafikken paafører makreldrivgarnsflaaten. (Se avsnittet: fiskermøte i Kristiansand).
14. Budgetforslag og arbeidsplan for 1912—13. Styrets forslag (bilag II) vedtoges enstemmig.
15. Valg av forretningsutvalg (se foran).
16. Valg av revisorer (se avsnittet: kontoret).

Forretningsutvalget

har i aarets løp hat 2 møter, begge ganger i Kristiania. Herunder blev foruten foran nævnte saker behandlet:

1. Referat av protokol fra fiskermøtet i Kristiansand med derav følgende korrespondanse.
2. Vedtat skrivelse til handelsdepartementet i anledning det av fiskeridirektøren fremsatte forslag til ny fiskerilov.

3. Henstilling om opsyn under vaarsildfisket omkring Flekkefjord.

De øvrige saker av betydning, der i aarets løp er forefaldt, er efterhvert forelagt forretningsutvalgets medlemmer skriftlig.

Kontoret.

Sekretæren har i likhet med tidligere aar været permittert til opsynstjeneste under vaarsildfisket i Nordre Bergenhus amt, hvortil motorbaaten ogsaa har været bortleiet.

Som assistent har fungert Didrik Didriksen av Langesund.

Som revisorer valgtes av forstanderskapet den 16 mai 1911:

Lensmand M. Bjørnaali, Langesund.

Vaktmester J. Didriksen, Langesund.

Selskapets kopibøker omfatter i tidsrummet 1 april 1911—31 mars 1912, 1164 sider og den ved kontoret administrerte assuranceforenings kopibøker 311 sider. Antallet av indkomne journaliserte skrivelser var i samme tidsrum 832.

Fiskeforsøk.

For budgetaaret 1 juli 1910 til 30 juni 1911 var bevilget kr. 3000 til fortsatte fiskeforsøk i Skagerak. Som meddelt i forrige beretning blev dette beløp anvendt til lineforsøk paa revet fra Svenør til Hirtshals, idet selskapet ordnet med leie av motorskøiter og tilsaa driften. Disse forsøk avsluttedes den 15 mai 1911. Beretning er tilstillet fiskeridirektøren og vil bli indtat i „aarsberetning vedkommende Norges fiskerier.“

Forstanderskapet diskuterte i møtet den 15 mai 1911 spørsmålet om fortsatte fiskeforsøk med det resultat, „at der henstilledes til forretningsutvalget at søke utvirket, at spørsmålet om anvendelsen av det til fiskeforsøk i Skagerak budgetterte beløp i likhet med tidligere aar forelægges kredsforeningerne til uttalelse, samt at bevilgningen til fortsatte fiskeforsøk bibeholdes.“

Efterat Stortinget for budgetaaret 1911—12 hadde bevilget kr. 3000 i omhandlede øiemed blev spørsmålet om dette beløps anvendelse med fiskeridirektørens billigelse forelagt kredsforeningerne til uttalelse. Overensstemmende med flertallet av foreningerne foreslog saa selskapet, at bevilgningen anvendes til snurpenotfiske efter makrel, og at disse forsøk foretages sommeren og høsten 1912.

Desuten henstillet selskapet til fiskeridirektøren at opføre kr. 3000 til fortsatte fiskeforsøk i budgetforslaget for 1912—13, idet man mindet om, at der av den oprindelige plan for fiskeforsøk i Skagerak endnu gjenstod snurpenotforsøk efter sild, likesom der senere var fremkommet krav om forskjellige andre forsøk, som trawlfiske og snurrevadfiske efter rødspette, trawlfiske efter sild og makrel m. v. Denne henstilling blev

imidlertid ikke efterfulgt, idet direktøren finder, at fiskeforsøkene i Skagerak midlertidig bør stilles i bero. Direktøren opfører istedet paa selskapets budget bevilgning til endel mindre forsøk, nemlig: til aaleforsøk kr. 300, til ophjælp av revfisket kr. 1000 og til lineforsøk i Lister og Mandals og det vestlige Nedenes amt kr. 400. Under denne forutsætning blev ogsaa under Fiskeriraadets forhandlinger direktørens forslag tiltraadt uten bemerkninger fra distriktets repræsentanter.

Senere er der imidlertid saavel fra fiskerforeninger som forretningsfolk paa strøket Flekkefjord—Kristiansand fremkommet krav om fortsatt bevilgning til snurpenotforsøk efter brisling. Dette spørsmal vil bli forelagt først avholdendes forstandermøte.

Forsøkene med aaleruser og aalebakker paa kyststrøket Nevlung-
havn—Kragere, fortsattes sommeren 1911 og med godt resultat for ru-
sernes vedkommende. Derimot mislykkedes forsøkene med aalebakker
væsentlig paa grund av vanskeligheten med at skaffe agn, hvortil i Kri-
stianiafjorden brukes levende „smørbuk“ (gobius flavescens). Samtlige
aaleruser er nu utlaant til fiskere paa forskjellige steder i distriktet.

Kommende sommer er det hensigten at anskaffe til utlaan i de
vestlige distrikter et antal mønsterteiner.

Fra 20 august var sekretæren med motorbaaten i Lister og Man-
dals amt og underviste i leiefiske efter makrel. Paa grund av stadig
uveir blev der ikke anledning til ordentlige fiskeforsøk ute paa boerne;
men fremgangsmaaten ved fisket blev forklart i møter i foreningerne og
demonstrert, idet man dannet „leier“ inde paa havnene. Herunder ut-
delt ca. 150 snører med tilhør. Interessen for dette fiske var meget
betydelig, slik at der enkelte steder fremmøtte optil 30 baater under
demonstrationerne. Undervisningen og forsøkene vil bli fortsatt kommende
sommer.

Opsyn, fiskerilovgivning etc.

Hummerfredningsloven.

Paa forstandermøtet den 16 mai 1911 blev prof. Appellöfs forslag
til ny hummerlov enstemmig forkastet. I anledning forslaget om anlæg
av opdrætningsanstalt vedtoges likeledes enstemmig:

„Forstanderskapet henstiller til statsmagterne at bevilge det for-
nødne til anlæg av en eller flere hummeropdrætningsanstalter efter dr.
Meads system paa Skagerakkysten.“

Fiskeridirektør, Fiskeriraad og departement har foreslaat bevilget
hertil kr. 8700 for 1912—13. Fiskeridirektøren anbefaler, at anstalten
lægges ved Korshavn utenfor Farsund.

I anledning forslaget til ny hummerlov tilstillet selskapet fiskeri-
direktøren efterfølgende skrivelse:

„Det av prof. Appellöf utarbeidede forslag til ny lov om fredning av hummer samt forslag om anlæg av opdrætningsanstalter for hummer har været omsendt til selskapets efternævnte kredsforeninger:

Sponvikens	fiskerforening
Skjeberg og omegns	—
Kraakerøy	—
Kirkeøens	—
Holmsbo	—
Hortens	—
Sandefjords	—
Larviks	—
Fredriksverns	—
Nevlunghavns	—
Langesund og omegns	—
Skaatø og Kragerø	—
Risør	—
Dybvaag	—
Arendal og omegns	—
Grimstad	—
Høivaag	—
Randøsunds	—
Flekkerø	—
Søgne	—
Halsaa, Hartmark & Holmes	—
Reme, Aavik & Svinørs	—
Spangereid & Lindesnes	—
Austad sogns	—
Vanse sogns	—
Hitterø sogns	—
Aaensire	—

Disse har uttalt sig om forslaget som nedenfor gjengit, hvortil bemerkes, at i selskapets følgeskrivelse var forslaget delt i følgende 3 hovedpunkter:

1. En skridtvis gjennom 9 aar fordelt forhøielse av mindstemaalet til 25 cm. for derved at opnaa, at al hummer har forplantet sig, før den tillates fanget.

2. Ensartet lovfæstet fredningstid for det hele land med ophævelse av Kongens ret til efter amtstingenes forslag at dispensere herfra. Fredningstiden fastsættes til tidsrummet 1 juli—første søgnedag efter 15 september.

3. Anlæg av opdrætningsanstalt efter Meads system paa Skagerak-kysten.

Ad 1. Samtlige foreninger har paa det bestemteste fraraadet forslaget.

Ad 2. Med undtagelse av foreningerne i Skjeberg og Kraakerøy har samtlige uttalt sig imot forslaget.

Ad 3. Paa et par undtagelser nær, som ikke anser sig kompetente til at uttale noget om spørsmålet, anbefaler samtlige foreninger forslaget.

Saken behandledes ogsaa i selskapets forstandermøter den 15 og 16 mai d. a., hvor der bl. a. møtte repræsentanter fra 16 foreninger.

Forslaget til ny hummerlov blev der i sin helhet enstemmig forkastet.

Angaaende anlæg av opdrætningsanstalt vedtoges, likeledes enstemmig:

„Forstanderskapet henstiller til statsmagterne at bevilge det fornødne til anlæg av en eller flere hummeropdrætningsanstalter efter Dr. Meads system paa Skagerakkysten.“

Til de enkelte punkter i prof. Appellöfs forslag skal selskapet paa grundlag av kredsforeningens uttalelser og andre anstillede undersøkelser tillate sig at bemerke:

Ad 1. Hummerfisket indbringer nu til selskapets distrikt ca. $\frac{3}{4}$ million kroner aarlig. Det er et utpræget allemands fiske, som drives saavel av fiskere som gaardbrukere, og er derfor av overordentlig stor betydning for hele kystbefolkningen. Fra ældgammel tid har hummerfisket skaffet de nødvendige kontanter ved siden av gaardsbruket og i flere herreder en absolut betingelse for dette. Eksempelvis kan nævnes, at der nu særlig i flere herreder i Lister og Mandals amt foregaar en meget betydelig nydyrkning av jord. Det var oprindeligt hjemvendte norskamerikanere, som paabegyndte dette arbeide med sine opsparede penger; men nu er befolkningen kommet paa det rene med, at de nødvendige kontanter ogsaa kan skaffes herhjemme gjennem fiskeri, og da særlig hummerfiske. Dette har i væsentlig grad bidraget til at stanse utvandringen fra disse distrikter. Omtrent paa lignende maate forholder det sig med hele kyststrøket. Dette har netop været paa bunden av en økonomisk misère og er saavidt begyndt at reise sig igjen, for en meget væsentlig del ved hjælp av fiskerierne. En saa betydelig og langvarig reduktion i et av de sikreste og mest indbringende fiskerier, som den foreslaatte forhøielse av mindstemalet vil medføre, vil derfor ialfald for nærværende overstige kyststrøkets økonomiske bæreevne. Man frygter, at det nærmeste resultat vil være en ny utvandringsperiode og forfald i flere kystbygder, som faktisk ikke kan greie sig uten hummerfisket.

Den almindelige erfaring er, at der i enkelte og særlig de ytre skjærgaardsdistrikter omtrent udelukkende fiskes smaahummer, mens storhummeren hovedsagelig optrær inde i fjordene. En forhøielse av mindstemalet vil derfor efter al sandsynlighet medføre en varig for-

rykkelse i ældgamle indtægtskilder. Gjennem aarhundreder har hver gaard her paa kysten hat sine specielle hummergrunder, der altid har været betragtet som en gaarden tilliggende herlighed. Dette forhold har vundet ihvertfald moralsk hævd og er respektert overalt. Heri ligger grunden til sørlændingens forbitrelse mot de fremmede hummerfiskere, der for ham maa staa som tyver. Selv om man ikke uten at bryte med den almindelige regel, at sjøen er fri for alle rikets indvaanere, kan lovfæste dette forhold, saa er det likesaa selvfølgelig, at man ikke uten tvingende grund bør vedta love, der medfører aabenbare brudd paa al tradition. I dette tilfælde vil bruddet medføre, at hummerfisket i skjærgaarden formindskes til bedste for fjordfisket, og at følgelig skjærgaardsboerne blir nødt til at konkurrere med fjordboerne paa disses gamle hummerpladser. Resultatet vil være en gjentagelse i langt større stil av de fra Nedenes og Lister og Mandals amt kjendte stridigheter.

Det viser sig, at hummerpriserne staa i den nøieste sammenhæng med fiskets omfang. Er der litet hummer, er priserne høie, og omvendt, saaledes at det økonomiske utbytte holder sig temmelig jevnt fra aar til aar. Dette tyder paa, at markedet er særdeles begrænset. Selv om den foreslaatte forhøielse av mindstemaalet skulde medføre den paaregnede økning i fiskets omfang, er det derfor sandsynlig, at det økonomiske utbytte ikke vil stige nævneværdig. Denne omstændighet er av betydning særlig derved, at hummeren er en utpræget eksportartikkel. Det vil da være liten mening i at vedta strenge fredningsbestemmelser for at skaffe tyskerne billigere hummer.

En anden praktisk side ved saken er ogsaa, at priserne varierer med hummerens størrelse. For hummer, der veier 1 kg. eller derover betales saaledes kun $\frac{1}{2}$ pris. Størrelsen paa 1 kg.'s hummer er ca. 30 cm. — for hanhummer gjennemsnitlig 29.5 og for hunhummer 30.5 cm. — Allerede nu kan vel 5 % av fangsterne være saadan stor 2den sort hummer. Ifølge prof. Appellöfs lære vil (se hans beretning tab. 10, pag. 87) efter 4 cm.s forhøielse av mindstemaalet dette procenttal stige til ca. 37. Al denne storhummer kan ikke eksporteres, men maa fortæres her hjemme. Efter al sandsynlighet vil den derfor, naar mængden stiger saa voldsomt, ikke engang naa $\frac{1}{2}$ pris. Økningen i fiskernes økonomiske utbytte blir ogsaa av denne grund høist problematisk. Den mindste hummer er den, som gaar lettest paa det tyske marked, og som opnaar de bedste priser. En forhøielse av mindstemaalet vil derfor ogsaa høist sandsynlig bevirke, at de konkurrerende lande Danmark og Sverige faar et betydelig forsprang for os paa markedet, og at vor hummers udmerkede renommé faar et varigt knæk.

Endvidere maa tages i betragtning, at omtrent al svensk hummer nu kommer hit til Norge for at lagres og efterhaanden videreføres.

En forhøielse av mindstemaalet her i landet vil forby denne trafik. Derved vil man opnaa at berøve vore eksportører en god indtægtskilde og at trykke priserne for østlandsfiskerne end yderligere. Ti svenskerne kan paa grund av naturforholdene ikke selv lagre sin hummer. De vil derfor bli nødt til straks at sende den paa markedet og overfylde dette netop under det bedste hummerfiske i vort distrikt.

For grænsedistriktet mot Sverige vil forhøielsen maatte virke som en meningsløshet, saalænge dette land bibeholder sit nuværende maal. Den almindelige erfaring er nemlig, at smaahummeren holder sig ute paa boerne paa den norske side, mens storhummeren mer søker indover mot fjordene paa den svenske side. Forhøielsen vil derfor her ødelægge det norske hummerfiske til gunst for det svenske.

Da statistikken jo viser, at der med de nugjældende fredningsbestemmelser ikke er nogensomhelst fare for tilbakegang i hummerfisket, vilde det efter selskapets opfatning under de her nævnte omstændigheter være en letsindighet at gaa til en saa radikal foranstaltning som den foreslaatte forhøielse av mindstemaalet, og selskapet maa derfor paa det indestændigste fraraade denne. Under alle omstændigheter maa man kræve, at de foran nævnte praktiske og merkantile sider ved saken ogsaa underkastes den nøiagtigste prøvelse; ti disse sider ved forslaget, der er vel saa viktige som den rent videnskabelige, er ikke tilstrækkelig utredet i prof. Appellöfs motiver.

Ad 2. Den forskjellige fredningstid i de forskjellige amter er ikke diktert av hensyn til hummerbestanden, men av hensyn til det størst mulige økonomiske utbytte av fisket. Det egentlige storfiske var nemlig kun en ganske kort tid efter fredningstidens utløp. Utbyttet avtar da dag for dag og blir i løpet av en 14 dages tid saa litet, at de fleste ikke finder det regningsssvarende at fortsatte. Der hersker blandt fiskerne delte meninger om, hvad grunden er til dette, enten det skyldes utfiskning eller at hummeren blir „teinevan“. Selve forholdet er imidlertid en kjendsgjerning, som man maa ta hensyn til. Og dette gjør da ogsaa distrikterne, idet de trækker ut fredningstiden saa langt, at gaardbrukerne er færdig med sit jordarbeide og makrelfiskerne er kommet hjem fra dorgefisket eller har sluttet notfisket, kort sagt til alle vedkommende er klar til at ta imot hummeren. Derved sikrer man sig den retfærdigste fordeling og det bedste utbytte. En forandring heri vil for store dele av vort distrikt medføre, at gaardbrukerne enten maa forsømme sin jord eller hummerfisket, og at fiskerne enten maa avslutte andre fiskerier, der ikke senere paa aaret kan gjenoptages, eller ogsaa opgi at fiske hummer. De eneste der vil nyte godt av forandringen i form av mere hummer er de forholdsvis faa gamle fiskere, der steller med teiner aaret rundt; men dette spiller en forholdsvis mindre rolle. Ti som foran nævnt ligger

hummerfiskets økonomiske betydning netop deri, at det er en utbredt og for kystboeren nødvendig binæring.

Desuten vil en ensartet fredningstid for det hele land ganske vist trykke priserne ned i et lavmaal. En iøinefaldende fordel ved den nuværende ordning, at de forskjellige landsdele fisker til forskjellige aars-tider, er nemlig, at tilførselen til markedet regulerer sig selv. Skulde det hele land fiske samtidig, maatte der under alle omstændigheder fra eksportørernes side træffes ganske anderledes kostbare og vidtløftige foranstaltninger for langvarig lagring av hummer. Forretningen vilde kræve saa stor driftskapital, at de mange smaa eksportører, der nu holder priserne oppe gennem konkurransen, vilde falde væk, og fiskerne bli helt og holdent avhængige av nogen faa kapitalsterke firmaer, der kunde diktere priser fuldstændig efter forgoðtbefindende. Disse vilde i tilfælde være de eneste, der nøt nogen fordel av forandringen.

Der foreligger os bekjendt ingensomhelst anden grund til at gennemføre denne end den rent negative, at det fra et biologisk standpunkt ikke er nødvendig at frede hummeren længer end fra 1 juli til 15 september, og at der kan forekomme endel stridigheter paa grænserne mellem de forskjellige fredningsdistrikter. Disse hensyn spiller dog en forholdsviis ubetydelig rolle mot de foran nævnte store økonomiske betæneligheter ved forandringen, og selskapet maa derfor absolut fraraade denne.

Skal der overhodet gjøres nogen forandring med fredningstiden, saa maatte det være, at den begyndte en maaned tidligere for derved at opnaa fordele for hummerbestanden. Det er nemlig en almindelig erfaring fra vort distrikt, at en meget betydelig del av fangsterne paa forsommeren er hummer med utrogn. Disse vilde gjennom en tidligere fredningstid bli sparet til fordel for forplantningen. Av hensyn til andre distrikter, hvor storfisket netop foregaar paa forsommeren, kan man imidlertid heller ikke anbefale lovfæstelsen av en slik forandring, men anser det for heldigst, at distrikterne faar anledning til som hittil at ordne den sak hver for sig.

I denne forbindelse skal man angaaende den av prof. Appellöf under „ny § 5“ foreslaatte tilladelse til at eksportere hummer i fredningstiden tillate sig at bemerke:

En saadan tilladelse vil neppe i længden være til gavn for vort hummerfiske; ti i skalskiftningstiden vil det falde yderst vanskelig at faa hummeren frem til markedet i god stand. Varmen og mulig skalskiftning vil utvilsomt bevirke, at en stor del av dyrene ved fremkomsten er døde eller beskadigede. Dette vil kun lede til stadige reklamationer og klager fra mottagerne og i længden medføre, at markedet blir usikkert ogsaa om høsten og vinteren. Man bør her være yderst varsom med at foreta noget, som kan skade vor hummers renommé. Tilladelsen vil neppe heller

medføre nogen større øieblikkelig fordel for eksportørerne. Ti de vil i nævnte tidsrum ogsaa faa at konkurrere med den danske eksport. De i den danske fiskeristatistik gjengivne førstehaandspriser paa hummer skal forvist ikke gjøre denne forretning særlig tillokkende.

Selskapet maa derfor under dette punkt fraraade den foreslaatte lovforandring.

Derimot finder man det rimelig, at forbudet mot eksport er ens for det hele land og kun gjælder skalskiftningstiden eller tidsrummet 15 juli til 15 september, og man vil anbefale, at loven av 1894 dens § 6 forandres overensstemmende hermed.

Likeledes finder man det rigtig, at eksportørerne faar tilladelse til indtil 8 dage efter fredningstidens begyndelse at motta hummer, der bevislig er fanget i fisketiden, og vil anbefale den av prof. Appellöf foreslaatte tilføielse herom til lovens § 2.

Ad 3. Som foran paapekt spiller hummerfisket en overordentlig stor rolle i vort distrikt. Det vil derfor være særdeles ønskelig, at muligheten av at øke bestanden gjennom kunstig opdrætning blir gjenstand for omfattende forsøk. Som eksempel paa distriktets forstaaelse av denne saks betydning tør vi anføre, at Lister og Mandals amtsting iaar efter andragende fra amtets fiskerforeninger og anbefaling av selskapet bevilget indtil 600 kroner til saadan opdrætning.

Selskapet maa paa det varmeste anbefale, at der snarest bevilges de nødvendige midler ogsaa av statskassen til at sette forsøkene igang.

Paa vegne av Kristianiafjordens Fiskerforening har man henstillet til Akershus amtsting at utvirke, at hummerfredningstiden i dette amt maa utløpe paa samme tid som i de øvrige østlandsamter eller første søgnedag efter 15 september mot nu første søgnedag efter 1 oktober.

Gjennem vedkommende amtmænd har man nu faat utvirket, at opsynet med hummerlovens overholdelse utføres av lensmændene, der i den anledning efter politimesterens nærmere ordre og til ubestemte tider foretar inspektionsreiser i sit distrikt. Utgifterne hermed utredes av det offentlige.

Den almindelige fiskerilov vedkommende.

Den 8 juli 1911 tilskrev man fiskeridirektøren som følger:

„I skrivelse av 12 desember 1908 til hr. direktøren og i skrivelse av 6 mai 1909 til det kongelige Handelsdepartement samt i skrivelse av 30 juni f. a. til hr. direktøren har selskapet paapekt nødvendigheten av, at loven av 28 april 1888 om saltvandsfiskerierne underkastes en omfattende revision og fremsat forslag om nedsættelsen av en sakkyndig komite i dette øiemed.

Paa foranledning av sidstnævnte skrivelse foreslog hr. direktøren ifjor med Fiskeriraadets enstemmige tilslutning, at der bevilges selskapet kr. 500 til forberedende arbeider. Denne post blev imidlertid strøket av departementet og kom ikke til behandling i Stortinget.

Ved nærværende skal man tillate sig at resummere de tidligere fremholdte mangler ved nævnte lov.

Denne fastsætter som bekjendt, at Kongen efterat vedkommende herredsstyre er hørt, kan forby bruken av visse redskaper eller fangstmaater i den hensigt at værne om fiskebestanden.

Denne bestemmelse var i 80-aarene berettiget baade paa grundlag av tidens lære om fiskenes naturhistorie og paa grundlag av forholdene ved selve fiskeribedriften.

Den almindelige antagelse var nemlig dengang, at de matnyttige saltvandsfiske i likhet med ferskvandsfiskene la sine egg paa bunden, at yngelen var absolut stedbunden, og at derfor hver liten fjord og bugt hadde sin særegne lokale fiskebestand, uavhengig av forholdene i andre fjorder og i det aapne hav. En given følge av denne lære var frykten for utfiskning, og dette søkte man da at motarbeide gjennom redskapsforbud. Ut fra den samme opfatning maatte ogsaa disse forbud bli rent lokale, og man fastsatte derfor herredsgrænserne som de enkleste og naturligste grænser.

Loven blev desuten git særlig av hensyn til Østlandet. Her var der dengang kun meget faa professionelle fiskere, og disse faa var ogsaa helt stedbundne, idet de aaret rundt fisket inden sin egen bygds grænser. Størsteparten av fiskerne var dog gaardbrukere, haandverkere o. lign., der drev fisket nærmest til husbehov. Under de omstændigheter faldt det naturlig, at eneretten til at fremkomme med forslag til forbud blev tillagt herredsstyrene.

I de forløpne 23 aar er der imidlertid skedd en gjennomgripende forandring i disse forhold, og de nævnte saklige grundlag for loven er derfor helt bortfaldt.

Gjennem aarrækkers systematiske undersøkelser er det ugjendrivelig paavist, at den gamle lære om fiskenes stedbundethet er fuldstændig feilagtig, og at der hersker den intimeste sammenheng mellem fiskeforekomsterne over større kyststrækninger, ja endog over hele større havomraader. Uten at gaa ind paa nogen nærmere begrundelse herfor skal man eksempelvis anføre, at den i 1909 og 1910 for enkelte østlandsfjordes vedkommende meget omtalte masseoptræden av smaatorsk er kjendt fra hele den norske Skagerakkyst, fra den svenske skjærgaard og fra hele den danske kyst fra Bornholm til Esbjerg, og at det samme fænomen viste sig i skreiens rognholdighet under vort lands vinterfiskerier.

Derved er jo det videnskabelige grundlag for de lokale redskapsforbud, nemlig hensynet til „den lokale fiskestand“, bortfaldt.

Men ogsaa paa andre omraader har tiden bragt forandringer.

Utviklingen har medført, at flere og flere har gaat over til fiskeri som eneste næringsvei. Tidligere værdiløse fiskearter, som f. eks. aalen og ræken, er nu gjenstand for et overmaade lønnende fiske. Nye redskaper og fangstmaater er kommet til, og der er indsat motor i fartøierne. Hele bedriftens utseende er derved totalt forandret. Fiskerne er heller ikke lenger stedbundne. Hele driften og konkurransen forbyr dem at holde sig aaret rundt inden sit eget herred slik som i gamle dage. De maa søke fisken, der hvor den til de forskjellige aarstider er at faa for at kunne holde det gaaende aaret rundt med sin kostbare utrustning.

Ogsaa for selve bedriften er derfor herredsgrænserne nu blit for snevre.

De mange forskjellige bestemmelser i de forskjellige herreder bringer kaos istedenfor orden, idet det er omtrent umulig for fiskerne at orientere sig blandt alle disse forbud. Dette forhold maa selvfølgelig i høi grad hindre fjordfiskets utvikling. Og orden blir der ikke, før man istedenfor herredsbestemmer faar distriktsbestemmelser, gjældende for en større kyststrækning, hvor saavel bedriften som de naturlige forhold arter sig nogenlunde ens. Under den nuværende ordning kan et enkelt eller flere herredsstyrer fullstændig ruinere andre herredsstyrers fiskerbefolkning. Eksempelvis kan nævnes, at en godkjendelse av det forlangte vadforbud for Nordre Jarlsberg vil gjøre Holmsbofiskerne brødløse over halve aaret, og at det samme vil være tilfældet for flere hundrede aalefiskere fra Smaalenenes amt, hvis Søndre Jarlsberg faar sit krav om vadforbud approbert. De forskjellige fiskerier i fjordene er nemlig saa fullstændig avhengig av hverandre, at en indskrænkning i et av dem ogsaa vil lamme de øvrige. De nugjældende forbud mot vad under 80 favner hindrer saaledes fullstændig ethvert rationelt aalefiske i den indre Kristianiafjord, tiltrods for at denne er et av landets bedste aalefelter.

Her paa Østlandet er flere hundrede familiers økonomiske eksistens grundlagt paa vadfisket. Disse vadfiskere maa som bekjendt flytte kysten rundt for hele aaret igjennem at kunne bruke sine redskaper. Om høsten og vintren drives brislingfiske, om vaaren og forsommeren ørretfiske, og hele sommeren igjennem aalefiske eller makrelfiske. Disse fiskere er utvilsomt de mest interesserte og de som følger bedst med; men de har absolut ingen indflydelse paa fiskerivedtægterne utenfor sit eget herred. Endnu uretfærdigere stiller saken sig for byernes fiskere; ti de er gjennom loven avskaaret fra enhver adgang til at uttale sig om saken, idet byerne som regel ingen nævneværdig kyststrækning har. Dog faar byerne

stadig større interesser i fjordfisket, da en flerhet av de der bosatte sjøfolk er gaat over til fiskeri. Vi tør saaledes nævne, at ifølge den officielle statistik var i 1908 i Langesund 58 fiskere, og i de to tilgrænsende landkommuner Bamle og Eidanger 70 og 59 fiskere.

Den gamle ordning med herredsstyrene som eneste institution, der har lovlig ret til at uttale sig og krav paa at bli hørt i disse frednings-spørsmaal, maa derfor overalt føles som en uretfærdighet og virker faktisk som den kraftigste bremse paa fjordfiskets utvikling.

Paa de fleste andre omraader har vor lovgivning forlatt princippet om herredsstyrene som eneste sakkyndige autoritet i alle spørsmaal, og man forlanger ogsaa vedkommende faglige korporationers uttalelse, før nogen bestemmelse fattes. Denne ordning er det saa meget mer paa-krævet at faa gjennomført ogsaa i fiskerilovgivningen, som fiskerne her paa Østlandet er i avgjort minoritet, og paa de fleste steder endog ikke er representert i herredsstyrene. Disse kan derfor kun i de færreste tilfælder betragtes som sakkyndige. Der er saaledes eksempler nok paa, at herredsstyremedlemmer og andre der har arbeidet ivrigst for redskapsforbud, faktisk ikke kan skjelne yngel av matnyttig fisk fra anden fullstendig værdiløs smaafisk, men kalder f. eks. smørbuk, berneb og steg for torskeyngel, aalekoner for aaleyngel o. s. v. Paa det grundlag reises der saa et skrik om de titusener av yngel, der ødelægges, og vedkom-mende redskap forlanges forbutt.

Det store publikum staar i fiskerispørsmaal gjennomgaaende paa samme standpunkt som i 70—80 aarene; haandsnøret og bakkelineerne og til nød ogsaa ruserne er de eneste kjendte og derfor velsete redskaper, og man lever endnu i den tro, at hvert herred har sin spesielle fiskebestand, som det gjælder at verne om istedenfor at bruke. Den samme opfatning raader ogsaa i de allerfleste herredstyre, og paa det grundlag er det de fleste kongelige resolutioner om redskapsforbud er utfærdiget. Nu kan man vistnok gjøre sig haab om, at der for fremtiden vil bli gaat forsigtigere frem, og at berettigelsen av hvert enkelt forbudskrav vil bli nøiagtig undersøkt, saaledes at lovens hensigt „at verne om fiskebestanden“ ogsaa efterleves. Men selve den nuværende ordning vil allikevel være en stadig kilde til ængstelse for fiskerne, idet de aldrig kan være sikre for, at det gjennom en paagaaende agitation kan lykkes at faa drevet igjennem de mest urimelige forbud. Under saa usikre arbeidsvilkaar er det en selvfølge, at man anskaffer mindst mulig av kostbare redskaper og farkoster. Denne opfatning er nu den almindelige blandt vore fjordfiskere.

Selskapet ser ingen anden vei ut av disse vanskeligheter end at alle interesser, deriblandt ogsaa fiskernes, faar indflydelse paa fiskerivedtægternes førstehaandsbehandling og avfattelse gjennom opprettelsen av

distriktsfiskeristyrer, der faar den myndighet, som nu tilligger herredsstyrerne.

Dette er allerede gennemført i vore nabolande.

I Sverige kan saaledes fiskerivedtægterne utfærdiges av Kongen, efterat amtsting, landhusholdningsselskaper, fiskeriforeninger eller fiskeri-eiere er hørt.

I Danmark er fiskerne endog sikret den overveiende indflydelse paa vedtægterne, idet de ifølge fiskeriloven av 1907 vælger en mer end halvparten av det stedlige vedtægtsutvalg, hvis øvrige medlemmer vælges av vedkommende amts- eller bykommuner.

En fremtrædende mangel ved de nugældende fredningsbestemmelser er, at man savner ethvert tilsyn med deres overholdelse. Man ser derfor, at forbudene overtrædes fort væk uten paatale. Et slikt forhold kan selvfølgelig ikke indgyde respekt før lovene.

Ogsaa paa dette omraade er man i nabolandene og særlig i Danmark langt foran os. Den danske fiskerilov indeholder nemlig bestemmelser om et effektivt og samtidig billig opsyn, idet fiskerne, der selv har git vedtægterne, ogsaa indstiller en eller flere inden sin midte til opsynsbetjente mot en mindre godtgjørelse av det offentlige.

Som man ser, har danskerne i hele sin fiskerilovgivning gennemført de samme principer, der ligger til grund for ordningen med utvalg og tilsynsmænd i vore nyere love om torskefiskerierne, nemlig størst mulig selvstyre for fiskerne inden de enkelte distrikter, men til gjengjæld ogsaa ansvar for at loven overholdes. Erfaringerne saavel fra Danmark som fra vore torskefiskerier viser, at dette ogsaa er den rette vei.

Hvad man imidlertid særlig savner under vore kystfiskerier er ordensbestemmelser for at hindre kollision mellem de forskjellige redskaper. Dette omraade ligger helt utenfor herredstyrernes kompetence og lovhjemlede myndighet. Overhodet er der nu ikke lovlig adgang til at erholde slike politivedtægter. En stadig kilde til rivninger og gjensidig beskadigelse av redskaper og fangst er eksempelvis forholdet mellem trawlere paa den ene side og linefiskere og garnfiskere paa den anden side; likeledes føres der stadig klage over, at vadfiskerne soper med sig andre redskaper som garn og teiner, og over at de tar fisken fra bundgarnene, idet de gaar disse for nær, samt over at bundgarnspælene ikke optages om høsten, men blir staaende vinteren over til gene for seilassen. Disse og lignende forhold maa hos os som i utlandet kunne ordnes, uten at nogen av parternes næringsfrihet gaaes for nær, og selskapet er ikke i tvil om, at slike ordensbestemmelser i de allerfleste tilfælder vil avhjælpe de ulemper, der ligger til grund for de stadige krav om redskapsforbud.

Før at disse ordensregler og fredningsbestemmelser eller fiskerilovgivning i det hele tat skal bli effektiv, trænges der imidlertid ved siden

av opsyn, ogsaa distriktsmerke og nummer paa samtlige fiskefarkoster. Erfaringerne fra de større fiskerier, hvor dette er gjennomført, viser at baatmerkerne har en overordentlig stor moralsk indflydelse og faktisk er det bedste ordensvern. For fiskerne vil ordningen ogsaa være til stor betryggelse ved redskapstap. Der indberges saaledes aarlighaars mangfoldige makrelgarn, der enten er tapt ved storm eller ved kapning av dampskibe. Men de færreste av disse kommer tilbake til sine eiere, idet det er umulig at faa opspurt disse. Selskapet faar hvert aar meddelelser fra lensmænd og andre om slike bergede makrellænker; men det lykkes kun sjelden at finde eierne. Hvis disse redskaper hadde været merket med eierens distriktsmerke og nummer, vilde jo vedkommende finder uten vanskelighet kunnet opspore eieren. Baade av hensyn hertil og av hensyn til ordenen under fiskerierne har derfor selskapets samtlige kredsforeninger uttalt sig bestemt for paabutt distriktsmerke og nummer paa fiskefarkoster. Vi tør i den anledning henwise til selskapets skrivelse av 6 mai 1909 til det kongelige Handelsdepartement, av hvilken gjenpart vedlægges.

Som bekjendt findes der for Kristiania stift ingen landslotlovgivning. Fiskerne er derfor der fuldstændig prisgit grundeiernes forgodtbefindende. Enkelte grundeiere tillater uten ophævelser landdraging av vad, andre forbyder det paa det strengeste under trussel om bøter, og atter andre tillater det mot høist forskjellig landslot fra 3 optil 50 % av fangsten. Spør fiskerne øvrigheten om raad, faar man altid til svar: Søk domstolenes avgjørelse. Like lovløse er forholdene ogsaa i Kristiansands stift for alle andre fiskearter end sild, og man faar ogsaa der nøiagtig det samme svar fra øvrigheten, om der reises spørsmaal om landslot for f. eks. makrelstængning, eller der spørres om, hvad der skal forstaaes med notfiske, om jagegarn, f. eks. med hensyn til landslot regnes som not o. s. v. Disse usikre forhold volder selvfølgelig en hel del vanskeligheter og misstemninger, og er ogsaa for en stor del skyld i den uvilje, der paa flere steder hersker mot vadfisket. Ogsaa dette maa der rettes paa ved en eventuel revision av fiskeriloven. Det er paa tide, at det blir gjort; ti siden sidste landslotlov blev utfærdiget i 1891 er notfisket efter makrel, brisling, sei, ørret o. s. v. blit likesaa almindelig som silde-notfisket, og vadfisket er blit likesaa utbredt i Kristiania stift som noget andet sted.

I selskapets forstandermøter den 15 og 16 mai d. a. vedtokes i sakens anledning enstemmig følgende uttalelse:

„Forstanderskapet gjentar med øket styrke sit gamle krav om revision av fiskerilovgivningen og henstiller til forretningsutvalget at søke forslaget herom fremmet gjennom distriktets stortingsmænd, hvis administrationen ogsaa i kommende budgetaar skulde stille sig avvisende. For-

holdene er nu saavel hvad angaar landslotlovgivningen og grundeiernes og fiskernes rettigheter som forbudsbestemmelser og ordensregler saa forvilede som vel mulig.“

Overensstemmende hermed og under henvisning til foranstaaende utredning tillater man sig at anmode hr. direktøren om:

I budgetforslaget for 1912—13 at opføre en bevilgning stor kr. 5000 til nedsættelse av en departemental komite med det mandat at fremkomme med forslag til ny lov om saltvandsfiskerierne for kyststrøket fra og med Lister & Mandals amt i vest til den svenske grænse i øst.

Man har tillatt sig at foreslaa et saa høit beløp, fordi der trænges adskillige forundersøkelser.

Komiteen vil saaledes i tilfælde faa at utrede spørsmålet om:

1. Distriktsinddelingen og de forskjellige distrikters utstrækning.
2. Mandtal og valgmaate samt antal medlemmer av de forskjellige utvalg.
3. Utvalgenes myndighet.
4. Generelle ordensregler for hele lovens distrikt.
5. Landsnotens størrelse for de forskjellige fiskearter og eventuelt i de forskjellige distrikter.
6. Av hvilke redskapers fangster, der skal betales landslot, og hvor langt grundeiernes rettigheter gaar.
7. Inndeling i merkedistrikter.
8. Registrering av baatmerker o. s. v.

Man tillater sig at anmode om, at nærværende skrivelse under alle omstændigheter maa bli oversendt stortinget.

Denne henstilling blev ikke efterkommet. Derimot er der senere fremkommet følgende forslag til nye love:

1. Fiskeridirektørens forslag til ny lov om saltvandsfiskerierne, hvorefter Kongen, efterat „vedkommende by- og herredsstyrer, fiskere samt de i spørsmålet forøvrig interesserte“ har været git anledning til at uttale sig, indtil videre eller for bestemt tidsrum kan fastsætte regler for bruken av fiskeredskaper eller træffe bestemmelser angaaende visse fangstmaater. Endvidere kan Kongen paa samme maate træffe bestemmelser, hvorved der fastsættes et mindstemaal for visse fiskearter og forbydes salg av undermaals fisk.

Dette forslag blev enstemmig vedtat av Fiskeriraadet. Det blev omsendt til samtlige kredsforeninger til uttalelse, og de fleste av disse har vedtat henstillinger til Handelsdepartementet om snarest mulig at fremme forslaget. Da dette i de væsentlige punkter falder sammen med selskapets stilling til spørsmålet, har ogsaa forretningsutvalget i skrivelse til Handelsdepartementet med endel bemerkninger anbefalt det og samtidig frafaldt sit foran nævnte forslag om bevilgning til en departemental

komite under forutsætning av, at efterstaaende forslag til ny landslotlov og lov om merkning av fiskefartøier snarest gjennomføres.

2. Sekretær G. Johnsons (Fiskeridirektørens kontor) forslag til ny landslotlov, hvis hovedindhold er:

Hvor fangst av sild, brisling, sei og makrel foregaar ved landdraging av not av ikke under 30 fv. længde, skal der, foruten erstatning for skade paa aker og eng, erlægges landslot, utgjørende 3 procent av fangstens bruttoværdi. Hvis fangstværdien utgjør mindre end kr. 100 bortfalder landsloten. Landsloten erlægges, hvor ikke anderledes avtales mellem partierne, i penger.

Selskapet har anbefalt dette forslag, dog med den forandring, at der ogsaa betaales landslot ved „lenning“ av not indenfor 5 meters dybde eller indenfor molo bakken, idet forslaget i den oprindelige form vil bli uten betydning eller kan gi anledning til misforstaaelse i de distrikter, hvor enten fredningsbestemmelserne eller bundens beskaffenhet hindrer landdraging av noten.

3. Merkelovkomiteens forslag til lov om merkning og registrering av fiskefartøier. Denne komite, hvorav sekretæren var medlem, fremla sit forslag i november 1911. Forslaget gaar ut paa, at følgende fartøier skal være forsynt med distriktsmerke og nummer:

- a) Alle dækkede fiskefartøier.
- b) Alle fiskefarkoster der deltar i fiskeri, hvorunder opsyn er anordnet.
- c) Alle farkoster, der fisker med vad, not eller trawl.
- d) Desuten kan Kongen bestemme, at merkelovens bestemmelser ogsaa skal gjælde andre slags fiskefarkoster under visse fiskerier.

Hvis disse 3 forslag blir ophøiet til lov, vil selskapet saaledes i alt væsentlig faa imøtekommet sine krav om revision av fiskeriloven.

Mindstemaal for fisk. Dette spørsmal blev behandlet paa forstandermøtet den 15 mai 1911, uten at der fattedes nogen beslutning. Dog hersket der enstemmighet om ønskeligheten av minstemaal.

I anledning dr. Knut Dahls forslag har forretningsutvalget tilskrevet fiskeridirektøren som følger:

„Det med hr. direktørens skrivelse av 3 desember f. a. mottagne forslag til lov om forbud mot salg av undermaalsfisk har været omsendt til selskapets samtlige kredsforeninger, og tillater man sig nedenfor at gjengi i utdrag de fra disse indkomne uttalelser:

Sponvikens fiskerforening anbefaler følgende maal: Torsk 23 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 35 cm. Foreningen opplyser samtidig, at den i fiskeriasistent Dahls motiver for lovforslaget gjengivne statistik over fiskemaalingen i Fredrikshald ikke kan være korrekt, og heller ikke danner noget brukbart argument for loven av den grund, at størsteparten av den torvførte smaafisk er indført fra Sverige.

Skjeberg og omegns fiskerforening anbefaler følgende maal: Torsk 23 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 34 cm.

Kraakerøy fiskerforening anbefaler: Torsk 26 cm., rødspette 24, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Kirkøens fiskerforening anbefaler forslaget uforandret.

Kristianiafjordens fiskerforening anbefaler: Torsk 20 cm., rødspette 20, skrubbe 20 og aal 36 cm.

Holmsbo fiskerforening anbefaler: Torsk 20 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Hortens fiskerforening anbefaler: Torsk 20 cm., rødspette 20, skrubbe 17 og aal 34 cm.

Sandefjords fiskerforening anbefaler: Torsk 23 cm., rødspette 23, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Larviks fiskerforening anbefaler: Torsk 15 cm., rødspette 15, skrubbe 20 og aal 34 cm.

Fredriksværn og omegns fiskerforening uttaler sig mot ethvert mindstemaal, idet foreningen mener, at det ingen nytte vil gjøre, saalænge de utenlandske trawlere kan skrape op al smaaafisk paa kystbanken utenfor.

Nevlunghavns fiskerforening anbefaler: Torsk 20, makrel 15 cm. og forøvrig intet mindstemaal.

Langesund og omegns fiskeres forening anbefaler forslaget uforandret.

Skaatø og Kragerø fiskerforening uttaler sig imot ethvert mindstemaal.

Risør fiskerforening anbefaler: Torsk 26 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 34 cm.

Dybvaag fiskerforening anbefaler: Torsk 22 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Arendal og omegns fiskerforening anbefaler forslaget uforandret.

Grimstad fiskerforening anbefaler: Torsk 22 cm., rødspette 26, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Høivaag fiskerforening anbefaler forslaget uforandret.

Randøunds fiskerforening uttaler sig mot mindstemaal.

Flekkerø fiskerforening uttaler sig principalt mot mindstemaal og subsidiært for: Torsk 20 cm., rødspette 20, skrubbe 20 og aal 35 cm.

Søgne fiskerforening anbefaler forslaget uforandret.

Halsaa, Hartmark og Holme fiskerforening fraraader mindstemaal.

Reme, Aavik og Svinørs fiskerforening fraraader mindstemaal.

Spangereid og Lindesnes fiskerforening fraraader mindstemaal.

Desuten har man forelagt foreningerne i Austad sogn, Vanse, Hiterø sogn og Aaensire spørsmålet, om loven i tilfælde ønskes gjort gjældende ogsaa for den vestlige del av Lister og Mandals amt. Austad sogns fiskerforening har uttalt sig for dette, de øvrige 3 foreninger imot.

Forslaget blev endvidere behandlet i selskabet's forstandermøter den 15 og 16 mai d. a. uten at der fattedes nogen beslutning i saken. Der var dog enstemmighet for lovforslagets princip, og utsendinger fra flere av de foreninger, der hadde uttalt sig mot forslaget, oplyste, at grunden hertil var, at foreningerne hadde fundet de foreslaaede maal for høie.

Selskapet vil paa det varmeste anbefale princippet mindstemaal for fisk, idet dette har mange væsentlige fordele fremfor det nu almindelige fredningsprincip, forbud mot bruken av redskaper. Først og fremst er det retfærdigere, idet det i sine virkninger rammer alle fiskere, mens redskapsforbudene kun gaar ut over enkelte av disse. Av samme grund, og fordi det er lettere at paase overholdt, vil det være langt mere effektivt. Og endelig vil det ogsaa virke opdragende paa fiskerne, idet disse faar forstaaelse av, at ødelæggelse av ikke matnyttig smaafisk i længden gaar ut over dem selv. Hensigten med de nugældende forbud forstaaar derimot fiskerne som regel ikke, og ser i dem kun resultatet av en interessekamp mellem de forskjellige grene av bedriften, eller med andre ord betragter dem som overgrep fra konkurrenters side. Desuten vil jo bestemmelsen om mindstemaal for fisk istedenfor forbud mot bruken av redskaper gi fiskerne langt friere hænder og derved bidra til ophjælp av fiskerierne. Vi tør saaledes erindre om de stadige klager over, at forbudene mot bruken av smaavad vanskeliggjør og paa enkelte steder fuldstændig hindrer fangsten av agn, og derved praktisk talt forbyr ogsaa andet fiske som bakkelinefiske og aalefiske med teiner samt leiefisket efter høstmakrel, hvortil der absolut trænges smaasild til agn.

Hvad angaar den eventuelle lovs territoriale virkeomraade tør man henlede opmerksomheten paa, at paa en undtagelse nær har samtlige fiskerforeninger i den omhandlede del av Lister og Mandals amt principalt uttalt sig mot forslaget, mens de østligere foreninger likesaa fuldtallig har anbefalt det. Den opfatning skulde derfor ligge nær, at foranstaltningen var unødvendig for Lister og Mandals amts vedkommende. Fra forskjellige hold der borte er der imidlertid tat til orde for forbud mot bruken av forskjellige redskaper, særlig vad. Dette synes at tyde paa, at den forbudsbevægelse, der neppe kan sies at ha været til gagn for Østlandets fiskerier nu skal overføres ogsaa til Lister og Mandals amt, hvor den i saa fald særlig vil ramme det opblomstrende aalefiske.

Under de omstændigheter og under henvisning til den foran avgivne

princielle uttalelse, antar man, at ogsaa dette amts fiskerier vil være bedst tjent med straks at gaa ind under den eventuelle lov om forbud mot salg av undermaals fisk. Man tør i den anledning bringe i erindring, at fra de hold, der tidligere arbeidet ivrigst for redskapsforbud paa Østlandet, er der nu reist krav om mindstemaal, idet der uttrykkelig uttales, at redskapsforbudene liten eller ingen nytte har gjort (jfr. bil. 4 i hr. direktørens budgetforslag for 1909—10). De i Kristiansand foretagne maalinge viser ogsaa, at mindstemaalet er fuldt saa berettiget der som noget andet sted. Desuten vil loven ifølge sin form — forbud mot salg — heller ikke kunne bli effektiv for Nedenes amt hvis den østlige del av Lister & Mandal undtages; thi den allerførste del av fangsterne fra det vestlige Nedenes torvføres til Kristiansand og tildels ogsaa til Mandal. De vestlige herreder er de, som i Nedenes amt skulde ha mest nytte av loven; ti der drives det betydeligste vadfiske, hvad der ogsaa fremgaar av de forskjellige kgl. resolutioner for Høivaag herred.

Selskapet vil derfor anbefale, at den eventuelle lov gjøres gjældende for det foreslaaede distrikt, fra Lindesnæs til den svenske grænse.

Hvad angaar de foreslaaede mindstemaals størrelse, vil det bemerkes, at de allerfleste foreninger har anbefalt tildels betydelige reduktioner, og dette gjælder særlig de foreninger, hvis medlemmer hovedsagelig driver fjordfiske. For disse er nemlig til visse aastider haandsnøre- og grundbakkefisket efter torsk og flyndre det viktigste og tildels ogsaa eneste fiskeri. Fangsterne bestaar da ofte for den overveiende del av smaa fisk under de foreslaaede mindstemaal, særlig gjælder dette høst- og vaarfisket efter torsk. Fiskerne kan ikke paa langt nær forbruke al denne smaa fisk. Et forbud mot at sælge den vil derfor paa store strækninger av kysten betyde en væsentlig nedgang i fiskernes indtægter uten at derved opnaaes noget positivt, idet kun yderst faa av den krokfangede fisk kan utslippes i levedygtig stand. I den henseende kan forholdene her ikke sammenlignes med de danske fiskerier, hvor krokfisket under kysten spiller en uvæsentlig rolle. Da der fornuftigvis ikke kan være tale om forskjellig mindstemaal for de forskjellige redskapers fangster, finder man det naturligt, at mindstemaalenes størrelse fastsettes under hensyntagen til de her nævnte forhold ved krokfisket, og dette mener man godt kan la sig gjøre, uten at lovens hensigt derved forrykkes. Som et gjennemsnit av de for fiskeriforeningerne indkomne uttalelser vil selskapet derfor anbefale følgende mindstemaal:

For torsk	20 cm.
„ rødspette	20 „
„ skrubbe	20 „
„ aal	34 „

Da selve principet jo er fuldstændig nyt hos os, anser man det heldigst, at der begyndes forsigtig. Skulde de her foreslaaede maal vise sig utilstrækkelige, vil der jo være adgang til senere, naar der er indvundet nogen erfaring at forhøje dem.

For aalens vedkommende foreslaar man, som det vil bemerkes, samme mindstemaal som i Danmark, nemlig 34 cm. Omtrent al her paa Skagerakkysten fanget aal eksporteres nemlig over Danmark. Man ser derfor ingen grund til at forhøje det mindstemaal, som erfaringsmæssig er fastsat der og som praktisk talt allerede gjælder for den norske Skagerakkyst.

Et meget vigtig moment ved nærmere lov er spørgsmaalet om, hvordan den skal paasees overholdt. Forbudet mot salg av undermaals fisk kontrollerer jo praktisk talt sig selv, idet neppe nogen fiskehandler vil indlate sig paa at motta saadan vare. Men anderledes vil det stille sig med bestemmelsen om utkastelse i levedygtig stand og forbudet mot at bruke undermaals fisk til kreaturføde etc. Hvis der ikke her blir et effektivt tilsyn paa fangstpladserne vil det vistnok gaa samme vei med disse bestemmelser som med redskapsforbudene, at de blir papirbestemmelser uten praktisk betydning. Da saavel bundgarnsfisket som en væsentlig del av vadfisket foregaar samtidig med laksefisket, vil man som en foreløbig ordning anbefale, at der blir truffet overenskomst med lakseopsynets betjente om mot en mindre godtgjørelse ogsaa at føre tilsyn med her omhandlede lovforslags bestemmelser. Denne ordning tør muligens vise sig tilfredsstillende og vil utvilsomt falde billigere end at etablere et eget opsyn.“

Som meddelt i forrige aarsberetning forelaa der fra herredsstyrene i Jarlsberg fogderi andragende om forbud mot bruken av vad under 80 fv. længde. Selskapet uttalte sig med støtte av de interesserte fiskerforeninger bestemt imot dette, og foreslog, at vadenes fangster blev undersøkt, idet man fremholdt, at skriket om deres masseødelæggelse av smaafisk dels berodde paa ukyndighet og dels var overdrivelse. I juni 1911 ledsaget derefter sekretæren med selskapets motorbaat dr. Knut Dahl paa en saadan undersøkelse i Jarlsberg og Larviks amt fra Svelvik til Tønsberg Tønne. Resultatet herav er indtat i 2det hefte av „Norges Fiskerier“ i 1911 og viser tydelig, at selskapets paastand var berettiget. Forslaget om forbud er derefter henlagt indtil videre.

Fra Kristianiafjordens fiskerforening har man mottat følgende henstillinger og forespørsler, der er oversendt Handelsdepartementet med selskapets anbefaling:

I. Forespørsel om det nu praktiserte forbud mot ræketrawling indenfor 40 fv. dybde har medhold i nogen lov og isaafald hvilken. Spørgsmaalet er endnu ikke besvaret.

II. Andragende om tilladelse til at bruge smaa vad til trækning av agn til aaleteiner i tidsrummet 1 juni til utgangen av september.

III. Forslag om forbud mot bruken av staaltraadruser. Disse anvendes nu meget av lyst- og leilighetsfiskere, der ikke har rede paa at ta med paa utlægningspladsen. Naar saa vølet kappes av dampskibe, blir rusen liggende der som fangstfælde i aarrækker, idet den er forarbeidet av galvanisert staaltraad, der sent angripes av sjøvandet. Foreningen opplyser, at ræketrawlerne og andre fiskere ofte finder slike tapte ruser fulde av fiskeskeletter og halvt ihjelsultede fisk. Som middel mot dette dyrplageri foreslaaes, at ihvertfald selve ruse-væggene skal være av hamp- eller bomuldstraad, der snarere gaar i forraadnelse ved henliggen i vand, mens kalvene gjerne kan gjøres av jerntraad.

Fra Halsaa, Hartmark og Holme fiskerforening har man mottat og oversendt til Handelsdepartementet forespørsel om, hvorvidt sildelovens bestemmelser om forholdet mellem not- og sættegarnsfiskere ogsaa gjælder for makrelfiskerierne, og om amtmanden i medhold av lakselovens § 17 kan paabyde fjernelse av enkelte laksegarnstønder eller om paabudet i tilfælde maa omfatte et helt distrikt. — Spørsmålet er endnu ikke besvaret.

Som meddelt i aarsberetning 3 og 4 har selskapet tidligere 2 ganger uttalt sig for, at et orlogsfartøi utsendes med post etc. under dorgemakrelfisket i Nordsjøen. Saken forelaa atter for forstandermøtet den 5 mai 1911, der i den anledning enstemmig vedtok en saadan uttalelse:

„Østlandske fiskeriselskaps forstanderskap henstiller til distriktets stortingsmænd at støtte det av næringskomiteens medlem ingeniør Valentinsen bebudede forslag om bevilgning til utsendelse av hjelpefartøi med post, læge etc. under dorgemakrelfisket i Nordsjøen.“

Stortinget bevilget hertil det foreslaatte beløp kr. 8000 og kommandofartøiet „Heimdal“ blev utsendt. Da fartøiets rute blev bekjendtgjort blev der straks klaget over denne. Saaledes meddelte selskapet i skrivelse av 31 juli 1911 fiskeridirektøren, at Flekkerø fiskerforening fandt ruten uheldig, idet den var lagt for nordlig og vestlig. Senere uttalte flere foreninger sig i samme retning. I skrivelse av 12 februar 1912 henstillet derfor selskapet efter anmodning fra Søgne fiskerforening til fiskeridirektøren, at ruten for kommende sommers togt maa bli ordnet saaledes:

1. Hver mandag og søndag: Paa $56^{\circ} 40'$ n. br. og $6^{\circ} 20'$ L. o. Gr. (Little Fisherbank).
2. Hver onsdag og torsdag: Paa $55^{\circ} 45'$ n. br. og $4^{\circ} 30'$ L. o. Gr. (Tail End).

3. Hver fredag og lørdag: Paa 58° 12' n. br. og 2° 40' L. o. Gr. (Ling Bank).

Som foran meddelt forela repræsentanten fra Hitterø fiskerforening for forstandermøtet i 1911 en henstilling om forandring i vaarsildeloven med indskrænkning i snurpenøternes anvendelse paa garnsætterierne. Denne henstilling blev forelagt de øvrige i spørgsmaalet interesserte fiskerforeninger og tillikemed disses uttalelser oversendt fiskeridirektøren. Man har bragt i erfaring, at spørgsmaalet nu er tat under behandling og har været gjenstand for nærmere undersøkelse.

Samme forening henstillet til selskapet at søke utvirket, at der anordnes opsyn under vaarsildedefisket ved Flekkefjord. Forretningsutvalget vedtok i den anledning skrivelse til opsynschefen med anbefaling herav, og der blev ivinter etablert opsyn paa angjældende strøk.

Toldklarering for fiskefartøier.

Den i forrige aarsberetning refererte henstilling til Finans- og Tolddepartementet har været uten resultat, idet saavel departementet som Stortingets toldkomité med støtte av vedkommende distriktstoldinspektører har sat sig imot denne forandring i de nu bestaaende forhold.

Forstanderskapet vedtok 15 mai 1911 i sakens anledning saadan uttalelse:

„Hvis selskapets forslag om toldklareringspligt etc. ikke har fundet støtte hos Finans- og Tolddepartementet, anmodes forretningsutvalget at fremme saken direkte til Stortinget.“

Man er opmerksom paa, at flere av de uttalelser, hvorpaa avgjørelsen hviler, for en stor del skyldes misforstaaelse av selskapets forslag. Der er saaledes fra enkelt hold fremholdt, at en vedtagelse av selskapets forslag vil være ensbetydende med at fordrive de svenske dorgekuttere fra norske havne o. s. v., mens det faktiske forhold er, at disse fiskefartøier likesaalitet som nogen andre lider anden overlast, end at de faar finde sig i at betale 50 øre for passerseddel og i at toldindkvireres, med andre ord i nøiagtig den samme behandling, som nu overgaar alle norske fiskefartøier i svenske og danske havne. Paa grund av forskjellige omstændigheter ved sakens behandling har man imidlertid endnu ikke fundet tiden inde til at kræve saken gjenoptat.

Eget havfiskefond for Skagerakkysten.

Forstanderskapet vedtok den 16 mai 1911 saadan uttalelse:

„Forstanderskapet gjentar ønsket om opprettelse av eget havfiskefond for Skagerakkysten, idet den foreslaatte overførsel av 200 000

kroner til det Ældre Havfiskefond ikke bøter paa de mangler ved samme, som gjentagne ganger tidligere er fremholdt.“

Denne uttalelse oversendtes distriktets samtlige stortingsmænd med en imøtegaaelse av fiskeridirektørens argumentation mot eget havfiskefond.

Senere vedtok Stortinget den kongelige proposition om overførsel av 200 000 kroner til det Ældre Havfiskefond uten at selskapets forslag om eget fond kom under avstemning.

Ved henvendelse til fiskeridirektøren og Handelsdepartementet har man imidlertid faat utvirket, at der for Skagerakkystens vedkommende er adgang til mot kommunegaranti at erholde laan til anskaffelse av aapne motorfiskebaater, de saakaldte kogger, og til anskaffelse av motor i slike baater.

Fiskerkurset.

Dette avholdtes i det forløpne aar ved Arendals sjømandsskole og varet i ca. 7 uker. Undervisningen var den samme som tidligere. Som lærere fungerte:

I navigation: Bestyrer Strømsø-Hansen,
Navigationslærer Henriksen,

I motorlære: sekretær Johannessen.

Ialt deltok 10 elever, hvorav efternævnte 8 bestod eksamen og meddeltes det i navigationsloven foreskrevne eksamensvidnesbyrd:

Richard Christoffersen av Tromøen.

Johan — — „ —

Peder Olsen — „ —

Steffen Jansen — „ —

Svend Svendsen — „ —

Nils O. Olsen — „ —

Aksel Martinsen — „ —

Thor Thorsen av Arendal.

For kommende budgetaar er der indløpet ansøknng om at faa fiskerkurset paa Hitterø ved Flekkefjord, likesom der sidst meldte sig 10 elever til et eventuelt kursus i Smaalenene.

Fiskerimøte i Kristiansand S.

Paa foranledning av de foran nævnte henstillinger paa forstander-møtet indbød selskapet høsten 1911 distriktets fiskerforeninger til et møte i Kristiansand til drøftelse av forskjellige spørsmal vedkommende makrelfiskerierne og makrelomsætningen.

Møtet avholdtes under ledelse av selskapets præces den 27 og 28 november i Kristiansands handelsforenings lokale, der velvillig var stillet til disposition.

Foruren præses og sekretæren deltok repræsentanter fra 12 fiskerforeninger og fra Kristiansands handelsforening samt flere eksportører, ialt ca. 50 herrer.

Referat er indtat i „Norsk Fiskeritidende“s januarhefte 1912.

1. Som første sak behandledes et av sekretæren utarbeidet utkast til fælles regler for merkning av makreldrivgarnslænker, blusning og lyd-signaler under drivning, hvilket utkast med endel ændringer blev vedtat. Det er derfor oversendt Forsvarsdepartementet til approbation.

Saasnart saadan er indhentet vil reglerne bli kundgjort paa behørig maate. Hensigten med dem er i størst mulig utstrækning at forebygge de talrike overseilinger med derav følgende redskapsødelæggelse, der som regel er en følge av den høist uensartede merkning og signalgivning.

2. Fra Kristiania sildgrossisters forening forelaa forslag om, at alt salg av rundsaltet makrel skal foregaa efter vegt, og at der garanteres en bestemt nettovægt pr. tønne.

I sakens anledning vedtokes:

„Møtet henstiller til saltere og forhandlere av rundsaltet makrel, at denne vare maa sælges efter en garantert nettovægt, der tillikemed stykketal og kvaliteten „sommermakrel“ eller „høstmakrel“ paaføres tønden. Som passende pakning anbefaler møtet 70 kg. netto saltet makrel pr. tønne.“

3. Under behandlingen av spørsmålet om forholdene ved vor makreleksport til Amerika henstilledes til selskapet:

at søke utvirket, at der snares utsendes en handelsstipendiat til Amerika med det oppdrag at holde de norske interesserte underrettet om markedet for saltet høstmakrel og at arbeide for bedring av dette.

at undersøke betingelserne for og i tilfælde opta arbeidet for kooperativ eksport av denne vare, samt

at spørsmålet om ansættelsen i Kristiansand av en edsvoren vraker for makrel forelægges de interesserte korporationer til uttalelse.

I anledning den første av disse henstillinger har selskapet tilstillet fiskeridirektøren begrundet forslag om bevilgning til utsendelse av en handelsstipendiat.

De øvrige paa møtet 27 og 28 november behandlede spørsmåal omtales nærmere under neste avsnit.

Ferskfiskhandelen.

Transportforhold, ruter etc.

I forstandermøtet den 15 mai 1911 uttaltes der sterk misnøie over transportforholdene over ferske ræker med jernbane saavel indenlands som i særdeleshet til Sverige og Tyskland, og der henstilledes til sel-

skapets styre at undersøke, hvorledes der i utlandet forholdes ved forsendelse av letbedærlig ilstykgoods over længere avstande samt for statsmyndigheter at fremsætte forslag om forbedrede samtrafikkbestemmelse til ophjælp av den norske rækeeksport.

Saken blev undersøkt, og det blev oplyst, at vanskelighetene væsentlig bestod i at ræker i samtrafikkbestemmelserne med Sverige, Danmark og Tyskland ikke er medregnet blandt de fiskearter, der kan forlanges sendt som ilgoods for fragtgodsbetaling. Følgen herav var, at de norske rækeforsendelser som regel negtedes ekspresbefordret over Sverige og Danmark, og skedde det en enkelt gang, maatte 3-dobbelt fragt erlægges.

I løpet av høsten 1911 blev der imidlertid aapnet adgang til at befordre ræker som ekspresgoods til Sverige og Danmark mot ilgoodsfragt eller 50 % vegttillæg. I samtrafikken med Tyskland er det derimot endnu ikke lykkedes at opnaa denne lettelse. Spørsmålet om forandring av samtrafikkbestemmelserne, saaledes at ræker behandles paa samme maate som fersk fisk vil derfor søkes forelagt første samtrafikkonferance og er der i den anledning skedd henvendelse til de tyske rækeimportører.

Fra Risør fiskerforening har selskapet mottat en henvendelse om at arbeide for at kystruten Bergen—Kristiania omlægges til natrute paa Sørlandet med ankomst til Kristiania om morgenen istedenfor nu om aftenen.

Dette spørsmaal forelagdes derefter for fiskerimøtet i Kristiansand, hvor forslaget imidlertid vakte absolut motstand fra Lister og Mandals amt.

Under de omstændigheter fandt man, at saken hadde overmaade liten utsigt til at bli fremmet og var bedst tjent med foreløbig at stilles i bero. Paa den anden side maa det indrømmes, at Sørlandets forbindelser med Kristiania under den nuværende ruteordning er alt andet end heldige for tilførslen af ferske levnettsmidler. Særlig spiller dette en stor rolle for makrelforsendelsen fra Nedenes amt, idet kystrutens skibe nu avgaar saa tidlig paa formiddagen, at dagens fangst ikke kan medtages. Som en midlertidig foranstaltning til at rette paa dette henstillet derfor selskapet til Arendals Dampskibsselskap, at dampskibet „Exellencen“ i kommende makrelsæson maa sættes i hurtigrute paa Kristiansand—Kristiania, med avgang fra Kristiansand hver tirsdag og fredag kl. 1 efterm. anløpende Lillesand, Grimstad, Arendal, Borøen, Lyngør, Risør og Moss og med ankomst til Kristiania næste morgen kl. 6. Arendals Dampskibsselskap har stillet sig meget velvillig til denne plan og lovet at sætte ruten igang, saavitt omstændighetene maa tillate det.

Med Stavanger Dampskibsselskaps skib „Kong Olav“ i nogenlunde

samme rute hver torsdag vil man saaledes i kommende makrelsæson ha 3 ukentlige hurtigruter paa Kristiania, og herved vil forhaabentlig de værste vanskeligheter for makrelforsendelsen foreløbig være bortfaldt.

Paa forstandermøtet den 16 mai 1911 vedtokes paa foranledning av repræsentanten fra Hitterø sogns fiskerforening følgende uttalelse, der straks overbragtes stortingsrepræsentanten for Flekkefjord:

„Østlandske fiskeriselskap henstiller indtrængende til statsmagterne ikke at sløife Flekkefjord som anløpssted for Hamburgerruten i sommer-tiden, idet denne rute har stor betydning for distriktets lakse- og makrelfiske.“

I samme møte blev der henstillet til styret at arbeide for at faa kjølerum i kystruteskibene og kjølevogner paa Skiensbanen, likesom fiskerimøtet i Kristiansand uttalte sig i samme retning.

Man har derefter tilskrevet jernbanestyrelsen med anmodning om i sommervarmen at opsætte kjølevogner i samtlige de med kystruten og Kristiansand—Breviksruten korresponderende tog paa Smaalensbanen, Kongsvingerbanen, Gjøvikbanen og Vestbanen, samt banerne fra Drammen til Randsfjord, Krøderen og Kongsberg.

Jernbanestyrelsen stillet sig særdeles velvillig og lovet fra kommende makrelsæson at opsætte kjølevogner paa samtlige bredsporede baner samt opførte i det ekstraordinære budget for 1912—13 bevilgning til anskaffelse av kjølevogner til Vestbanen.

Nærmere meddelse om togordning, fragter etc. for forsendelse med kjølevogn paa de bredsporede baner vil i den nærmeste fremtid bli meddelt selskapet og av dette tilstillet de interesserte.

Angaaende transporten av fersk makrel vedtok møtet i Kristiansand:

„Forsamlingen anmoder fiskeriselskapet om at henstille til vedkommende dampskibsselskaper, at en saa kostbar og ømfintlig vare som ferskfisken behandles mere omhyggelig under ombordbringelse og transport end nu er tilfældet. Man maa bl. a. forlange, at fiskekasserne altid lægges med laaget op, og at de mest mulig anbringes under dæk.“

Denne henstilling tillikemed en nærmere begrundelse blev av selskapet oversendt vedkommende dampskibsselskaper med anmodning om at gjøre den bekjendt for dampskibenes officerer og mandskap samt for selskapernes ekspeditører.

Omsætningsforholdene i Kristiania.

Som meddelt i forrige aarsberetning blev der i 1910 nedsat en kommunal komite til ordning av ferskfiskhandelen i Kristiania. Denne komites indstilling forelaa vaaren 1911 og gik ut paa, at kommunen lot opføre en tidsmessig salgs- og kjølehal samt indrede utsalgssteder for detailhandelen.

Paa foranledning av advokat Dybwad, medlem av nævnte komite, blev denne indstilling debattert paa forstandermøtet den 16 mai 1911, hvor dens hovedtræk vandt almindelig tilslutning.

Efter indbydelse av borgermester Berner avholdtes i samme anledning et fiskerimøte i Kristiania den 9 juni 1911, hvori forretningsutvalgets medlemmer samt sekretæren deltok paa selskapets vegne.

Saken behandledes ogsaa paa foran omtalte fiskerimøte i Kristiansand den 28 november 1911, hvor følgende uttalelse vedtokes:

„Møtet uttaler, at omsætningsforholdene for fersk fisk i Kristiania er høist utilfredsstillende og henstiller indtrængende til Kristiania kommunale autoriteter snarest mulig at ta skridt til at rette paa de værste mangler ved anlæg av en tidsmæssig salgs- og kjølehal.“

Denne uttalelse blev tillikemed utdrag av debatten meddelt Kristiania magistrat 2den afdeling, der en kort tid senere oversendte selskapet planer og tegninger til en projektert salgs- og kjølehal ved Vaterlands bro. I den anledning avgav selskapet uttalelse, hvorav følgende utdrag gjengives:

„Man maa paa det bestemtteste fraraade, at hallen lægges paa den i ovennævnte skrivelse forutsatte plads ved Vaterlands bro, idet den isaafald sikkerlig vil bli omtrent betydningsløs for hovedstadens fiske-tilførsel fra Skagerakkysten.

Fra dette kyststrøk faar Kristiania nu og vil efter al sandsynlighet ogsaa i den nærmeste fremtid faa den altoverveiende del av sin forsyning av ferskfisk. Særlig er dette tilfældet i den varme aarstid, da kjølehal er mest paakrævet. I makrelsesonen kan der saaledes tilføres byen op til 20 000 kasser makrel paa en enkelt dag. Hele denne tilførsel kommer med dampskib eller med Vestbanen. I begge tilfælder blir transporten til hallen uforholdsmæssig kostbar og tungvindt.

Det maa erindres, at makrellen i langt høiere grad end nogen anden fiskesort er allemands kost saavel i Kristiania som over hele Østlandet; den taaler imidlertid svært litet, før den taper i velsmak. Et av de viktigste momenter i arbeidet for en bedring av omsætnings- og lagringsforholdene i Kristiania har da ogsaa været hensynet til makreltilførselen, likesom de fiskeriinteresserte har været fuldt opmerksom paa, at denne vare ihvertfald i den nærmeste fremtid vil bli fiskehallens viktigste artikkel. Da makrellen er en meget billig fisk — gjennemsnitlig 5 à 6 kr. pr. kasse à 60 stk. levert i Kristiania — sier det sig selv, at den ikke taaler nævneværdige ekstrautgifter til transport. Man frygter for, at omkostningerne ved den lange kjørsel fra Fæstningsbryggen eller Vestbanestationen til fiskehallen vil bli mer end varen taaler, slik at man kun i undtagelsestilfælder benytter hallen.

Beliggende ved Vaterlands bro, vil denne derfor kun bli av betyd-

ning for vadfangsterne (massefangsterne) fra den indre Kristianiafjord og for tilførselen høst, vinter og vaar av kolje og torsk fra Trondhjem og eventuelt fra Romsdalen.

For ferskfiskomsætningen er det av temmelig underordnet betydning at den kan foregaa paa samme sted som engroshandelen med andre fødemidler. Det er her langt viktigere at salgs- og lagringshallen plasseres paa det for tilførselen centraleste og fordelagtigste sted. Dette er utvilsomt paa Vippetangen, hvor de nuværende utsalgsboder ligger. Her vilde mange ekstrabaater med makrel kunne legge like til hallens brygge, fisk fra kystbaaterne kan kjøres bort paa etpar minutter, og fisk fra alle de forskjellige jernbanelinjer kan føres paa jernbanevognen uten omlastning like ind i hallen. Dette betyr en saa væsentlig lettelse og besparelse i transportomkostningerne, at alle andre hensyn maa vike.

Desuten opnaar man derved, at al engroshandel med fisk, saavel fersk som levende foregaar paa et sted. At henvise omsætningen av fersk fisk til en kant av byen og handelen med levende fisk til en anden kant, saaledes som forutsat i arkitekt Smiths skrivelse, vil sikkerlig meget snart vise sig like uheldig baade for publikum og sælgere.

Ad indredningen.

Man finder det uheldig, at kjølerummene lægges i kjelderetagen; ti ogsaa dette vil medføre betydelige unødvendige arbeidsomkostninger. Kjølerummene bør ligge i samme høide som salgshallen eller ekspeditionsrummet, slik at fiskekasserne kan stuves ind og bringes ut igjen saa letvindt som mulig. Hvis hallen, som man haaper, blir lagt paa Vippetangen, bør der i samme øiemed lægges jernbanespor tvers igjennem salgshallen, og kjølerummene bør plasseres paa begge sider av denne. For transporten og for salget vil dette bli den absolut mest letvindte ordning.

Gulvene saavel i salgs- som kjølehallen bør være cementerte og skraane mot veggene samt forsynes med rendestener.

Egen bygning for lagring av tomkasser er vistnok ikke nogen absolut nødvendighet, idet disse uten vanskelighet kan opbevares paa lofterne over kjølerummene og om nødvendig ogsaa over fløierne av salgshallen. Paa den maate greier man sig i flere av utlandets salgshaller.

I forbindelse med denne sak tør man opplyse, at selskapet ihøst henstillet til jernbanestyrelsen at opsætte kjølevogner paa samtlige jernbanelinjer over Østlandet. Styrelsen har stillet sig særdeles velvillig hertil og opført den fornødne bevilgning paa det ekstraordinære budjet for 1912—13. Endvidere har man henstillet til vedkommende dampskibsselskaper at ta skridt til bedre behandling og opbevaring av ferskfisken under transporten og til forbedring av ruterne. Ogsaa disse har stillet sig meget velvillige; saaledes vil man fra kommende sommer av

hensyn til makrelforsendelsen faa 3 à 4 ganger ukentlig natrute paa Kristiansand—Kristiania. Disse foranstaltninger i forbindelse med anlægget av en tidsmæssig salgs- og kjølehal paa Vippetangen vil utvilsomt i høi grad medvirke til en rikelig forsyning av første klasses ferskfisk i Kristiania.“

Andelsforeninger etc.

For fiskerforeningerne i Smaalenenes amt har man fortsatt det forberedende arbeide for dannelsen av en kooperativ eksportforening for aal og i den anledning korrespondert med forskjellige danske og tyske firmaer samt med Norges fiskeriagent i Tyskland. For det daglige fiskes vedkommende har man i likhet med tidligere ført en omfattende korrespondance og ordnet flere forretningsforbindelser saavel inden- som utenlands.

Som det vil sees av bilag II blev der paa selskapets budget for 1912—13 opført kr. 500 til ophjælp av leiefisket efter makrel samt makreleksporten. Bl. a. var det meningen at benytte disse midler til forsøkseskport av fersk makrel til de tyske røkerier, eventuelt i samarbeide med de kooperative eksportforeninger. Beløpet blev imidlertid strøket saavel av fiskeridirektøren som departementet.

Efter de paa Kristianiamøtet faldne sterke uttalelser til gunst for denne plan, vil man snarest søke at faa midler til dette arbeide.

Gjensidig assurance.

I sidst avholdte generalforsamling i Skagerakkystens gjensidige assuranceforening for fiskefartøier vedtokes endel lovændringer, hvorefter der nu ogsaa forsikres mot maskinskade, likesom foreningens distrikt besluttedes utvidet til at omfatte hele kyststrøket fra Aaensire i vest til den svenske grænse i øst. Saasnart samtlige garanterende amts- og bykommuner har git sit samtykke og kongelig approbation er indhentet, vil disse lovændringer træ i kraft.

Foreningens regnskaper for 1911 er ikke endelig avsluttet; men et foreløbig opgjør viser, at aarspræmien vil bli 2 %, hvorhos man vil faa et overskud paa ca. kr. 1200 — at tilføre reservefondet, saaledes, at dette nu vil utgjøre ca. kr. 3500.

I 1911 er forsikret 54 fartøier med et samlet risikobeløp av kr. 102 245 og en samlet takstverdi av kr. 146 374.

Skudpræmie paa sæl

er nu indført i hele selskapets distrikt med kr. 4 pr. stk.

Utstillinger m. v.

Selskapet deltok i landsfiskeritstillingen i Arendal høsten 1911 og mottok i den anledning utstillingens takkediplom for „instruktiv samling modeller og redskaper.“ Sekretæren fungerte ved samme anledning som prisdommer i forskjellige grupper.

Til at ordne deltagelsen i fiskeritstillingen i Kjøbenhavn har selskapet sammen med Kristiania handelsstands forening nedsat nedenstaaende lokalkomité:

Apoteker Fredr. Hegge, Langesund, formand.

Konsul Jacob Schram, Kristiania, næstformand.

Ingeniør Trygve E. Hansen, Kristiania.

— W. R. Phil, Kristiania.

— W. Gulowsen, Kristiania.

Disponent P. Bang, Moss.

— H. Henriksen, Kaldnes, Tønsberg.

Konsul Joh. Bryde, Sandefjord.

Amtsskolebestyrer S. Risting, Sandefjord.

Apoteker Joh. Arndt, Risør.

Konsul A. S. Kallevig, Arendal.

Disponent Johs. Hansen, Arendal.

Eksportør H. P. L hman, Kristiansand.

Sekretær S. Johannessen, Langesund, sekretær.

Som distriktets medlemmer i centralkomiteen for Norge er opn vnt av Handelsdepartementet apoteker Fredr. Hegge og konsul Jacob Schram.

Selskapets præces har i den anledning deltat i centralkomiteens møte i Bergen den 14 oktober og i fællesmøte i Kjøbenhavn med de danske og svenske komiteer den 23 og 24 oktober 1911.

Sekretæren har som Norges repræsentant deltat i motorutvalgets møter i Kjøbenhavn 24 januar d. a. og følgende dage til vedtagelse av bed mmelsesregler m. v. for motorer.

Lokalkomiteen har hat møter i Kristiania den 5 oktober 1911 og 12 januar 1912 til ordning av distriktets deltagelse.

Hittil er herfra anmeldt 22 deltagere.

Komiteen har anmeldt til deltagelse en kollektivsamling av redskaper, modeller, bilder og vareprøver fra distriktets fiskerier s l- og hvalfangst. Hertil og i bidrag til fiskerstipendier har man foruten statsbidraget paa kr. 2000 — erholdt bidrag av en række amtsting, sparebanker, handelsforeninger og b rskomiteer.

Utstillingen holdes aapen fra 5 juli til utgangen av august og i dagene 25—28 juli avholdes et skandinavisk fiskermøte med foredrag, diskussion, bes k paa utstillingen o. s. v.

Bekjendtgjørelse om de offentlige fiskerstipendier i den anledning er av fiskeridirektøren indrykket i distriktets aviser, og gjenpart herav tillikemed meddelelse om eventuelle stipendier av komiteens disponible midler er fra selskapets kontor tilstillet samtlige fiskerforeninger.

Havnevæsenet vedkommende.

Som meddelt i tidligere aarsberetninger hersker der blandt fiskerne i det sydlige Smaalenenes amt en utbredt misnøie med mudderutkastningen paa Fredrikstadleret. Foreningerne dernede har i den anledning oversendt Handelsdepartementet en henstilling om at ta sig av saken likesom en deputation fra foreningerne i samme anledning for 2 aar siden hadde foretræde for Handelsdepartementets chef, uten at man hittil har set noget positivt resultat.

Efter anmodning fra de interesserte foreninger tilskrev derfor selskapet den 25 november 1911 paanyt Handelsdepartementet med henstilling om fornødent at fremkomme med forslag til forandring av fiskerilovgivningen eller havneloven, slik at man for fremtiden kan ha midler til at hindre lignende foreteelser.

Holmsbo fiskerforening har likeledes klaget over, at mudderutkastningen i Drammensfjorden hindrer vadfisket og henstillet til selskapet at ta sig av den sak. Man har i den anledning tilskrevet Handelsdepartementet, og efter anstillet undersøkelse paa stedet samt korrespondance med havnedirektøren og fiskerforeningen er denne sak ordnet tilfredsstillende.

Fra Kirkøens fiskerforening har man mottat en henstilling om at søke utvirket paabud om sagte fart for dampskibe, der passerer havnen paa Skjørhalden. Henstillingen er oversendt overlodsens i søndenfjeldske distrikt og lodsoldermanden i distriktet, der begge har anbefalt paabudet. Saken er nu efter anmodning av havnedirektøren tilbakesendt fiskerforeningen til indhentelse av yderligere opplysninger.

Veiledning og opplysningsarbeide, reiser og foredrag.

Kontorets arbeide som opplysningsbureau for fiskere og andre interesserte blir stadig mer omfattende, og den i den anledning førte korrespondance øker for hvert aar. Desuten har sekretæren under sine reiser ydet veiledning i de forskjelligste anledninger som ved anskaffelser av baat, motor, redskaper, andragender om laan av havfiskefondet o. s. v.

I aarets løp har sekretæren holdt foredrag i følgende foreninger:

Vanse, Austad Sogns, Spangereid og Lindesnæs, Remé, Aavik og Svinør, Halsaa, Hartmark og Holme, Arendal og Omegns, Nevlunghavns, Fredriksværns, Larviks, Holmsbo, Kristianiafjordens og Soons.

Organisationen.

Søndre Hvaler fiskerforening er opløst. Av nye foreninger er tilkommet Soons fiskerforening og Holmsbo fiskerforening.

Pr. 1 april 1912 har selskapet 17 livsvarige og 139 aarsbetalende medlemmer samt 29 tilsluttede fiskerforeninger med tilsammen 1740 medlemmer, saaledes at det samlede medlemsantal utgjør 1896.

Ekstrakt av regnskapet for budgetaaret 1 april 1911 til 31 mars 1912.

Indtægt.

I. Statsbidrag:

a. Ordinært:

Terminen $\frac{1}{4}$ — $\frac{30}{3}$ 1911..kr. 820.00
 — $\frac{1}{7}$ 1911— $\frac{31}{3}$ 1912 „ 2 895.00

kr. 3 715.00

b. Til fiskerkurset..... „ 500.00

c. Til lineforsøk paa Revet..... „ 1 903.80

kr. 6 118.80

II. Distriktsbidrag:

1. Smaalenenes amt..... kr. 250.00

2. Buskeruds amt..... „ 100.00

3. Jarlsberg & Larviks amt..... „ 252.50

4. Bratsbergs amt..... „ 300.00

5. Nedenes amt..... „ 250.00

6. Lister & Mandals amt..... „ 300.00

7. Sandefjords Sparebank..... „ 50.00

8. Bamle — „ 50.00

9. Kragerø — „ 50.00

10. Risør — „ 50.00

11. Kristiansands — „ 50.00

12. Søgne & Greipstad Sparebank.... „ 50.00

13. Søndre Undals — „ 40.00

14. Vanse — „ 100.00

15. Foreningsbanken i Mandal..... „ 50.00

16. Skiens Brændevinshandel..... „ 150.00

„ 2 092.00

III. Medlemskontingent:

1. 1911, 143 medlemmer..... kr. 715.00

2. — 21 foreninger..... „ 120.00

3. 1910, restance 5 medlemmer..... „ 25.00

4. — — 1 forening..... „ 10.00

5. 1909, — 1 medlem..... „ 5.00

6.	1912, forskud, 2 medlemmer	kr.	10.00	
7.	— — 6 —	„	40.00	kr. 9 925.00
IV.	Abonnement paa „Norsk Fiskeritidende“	„	12.00	
V.	Annoncer i aarsberetning	„	101.50	
VI.	Indvundne renter	„	9.57	
VII.	Nettoleie av motorbaat	„	250.11	
VIII.	Ballance (præces utlagt)	„	219.46	
				<u>kr. 9 728.94</u>

Utgift:

I.	Ballance fra forrige budgetaar	kr.	162.93	
II.	Administration (kontorrekvisita, tryksaker, porto, telefon etc.)	„	854.89	
III.	Lønninger:			
	a. Sekretær	kr.	3 000.00	
	b. Assistent	„	250.00	
	c. Revisorer	„	30.00	„ 3 280.00
IV.	Husleie (kontor, lys, brænde)	„	180.00	
V.	Reiser (forretningsutvalgets, kredsforeningernes forstanderes og sekretærens)	„	944.24	
VI.	Lineforsøkene paa Revet	„	1 903.80	
VII.	Andre fiskeforsøk	„	470.78	
VIII.	Ophjælp av det daglige fiske og ferskfiskhandelen	„	447.42	
IX.	Aaleforsøk	„	189.41	
X.	Oprettelse av assuranceforeninger	„	25.50	
XI.	Fiskerkurset	„	523.80	
XII.	Utstillingen i Arendal	„	95.32	
XIII.	Abonnement paa „Norsk Fiskeritidende“	„	121.25	
XIV.	Avbetalt paa motorbaat	„	250.00	
XV.	Inventarkonto	„	169.60	
XVI.	Restancer:			
	a. 1911, 12 medlemmer	kr.	60.00	
	b. — 3 foreninger	„	20.00	
	c. 1910, 4 medlemmer	„	20.00	
	d. — 1 forening	„	10.00	„ 110.00
				<u>kr. 9 728.94</u>

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Beretning for 1911.

Foreningens bestyrelse bestaar fremdeles av fiskeriinspektør Landmark som formand samt stipendiat H. Huitfeldt-Kaas og konservator H. Kiær.

Den ved M. Andersens død i november 1910 ledigblevne post som opsynsmand i vestre distrikt blev, som allerede meddelt i forrige beretning, fra 1 mars 1911 besat med Einar Kristiansen, bopæl Sandviken. I østre distrikt har likesom tidligere Fr. Larsen, bopæl Bygdø, fungert som opsynsmand. Til avlønning av opsynet er medgaat kr. 1194.60, heri indbefattet godtgjørelse til assistance (i østre distrikt kr. 72 og i vestre kr. 20) samt foreningens tilskud til kredssykekassen for begge opsynsmænd.

For ulovlig fiske er der av opsynsmændene anmeldt ialt 18 personer, hvorav 4 for trawling paa for grundt farvand, 12 for ulovlig vadfiske og 2 for fiske paa en med hjemmel av lakseloven fredet strækning ved elvutløp. 10 av de anmeldte er dels idømt, dels har vedtat mulkt til samlet beløp kr. 195. For de 8 øvrige er saken endnu ikke avgjort. Det er dog sandsynlig, at ansvar vil bli frafaldt mot 4 av de anmeldte, som synes at ha staat i den tro, at det av dem foretagne grundvadfiske var lovlig, fordi det kun var foregaat paa deres egen eiendom, og som efterat være gjort opmerksom paa, at denne tro var feilagtig, har ophørt med fisket.

Det hænder desværre altfor ofte, at fiskernes redskaper, ruser, garn o. s. v. blir stjålet, dels mens de staar i vandet, dels naar de er oplagt paa land. Og forøveren av slike tyverier forblir som oftest uopdaget. Det er derfor glædelig at kunne meddele, at det ved ihærdige undersøkelser lykkedes opsynsmand Larsen at paavise forøveren av et saadant tyveri, der blev begaat i mars 1911, og hvorved 6 ruser, der stod i sjøen, og 12 ruser, der laa paa land paa Bygdø, blev stjålet.

Ved Akers meddomsrets dom blev tyven derefter idømt en straf av 30 dages fængsel foruten saksomkostninger og erstatning.

Av præmier for fældte kobber er der i aarets løp utbetalt 9 med tilsammen kr. 90. Der klages fremdeles sterkt over den skade, som kobben volder fiskerne, især i den vestlige del av distriktet. En fisker dersteds har gjort forsøk med en av ham konstruert fangstindretning forsynt med falddør, men uten resultat. Derhos har bestyrelsen henimot aarets utgang paa foranledning av opsynsmand Larsen stillet det fornødne beløp til hans disposition til anskaffelse av en saks, der forsøksvis

agtes anbragt i indgangen til en ruse. Forsøk hermed agtes anstillet i det nu begyndte aar.

Det skal her nævnes, at ifølge meddelelse i „Svensk fiskeritidsskrift“ har man i Østersjøen gjort den iagttagelse, at naar der i indgangen til fiskerusen anbringes et stykke hvitt tøy, tør sælen ikke røre rusen eller søke at faa fat paa den deri værende fisk. Det vil være av interesse, om man ogsaa her i fjorden vil gjøre forsøk med dette letvindte middel til at beskytte ruserne mot sælens herjinger.

I anledning av en gjennom dagspressen til foreningen rettet anmodning om at virke for efterstræbelse av haakjærring skal bestyrelsen bringe i erindring, at foreningen allerede for endel aar siden har utlovet en præmie av kr. 4 for enhver inden foreningens distrikt fanget haakjærring. Og denne bestemmelse er ikke senere tilbakekaldt. Det er en selvfølge, at de, der vil gjøre krav paa saadan præmie, maa tilveiebringe fyldestgjørende legitimation for at fisken er fanget indenfor Drøbak. Nogen videregaaende foranstaltning til formindskelse av antallet av denne rovfisk vil foreningen med sine begrænsede midler ialfald for tiden neppe kunne gaa til.

Om fiskets gang og utbytte kan, væsentlig ifølge de av opsynsmanden avgivne indberetninger, oplyses følgende:

Torskefisket med bakker paa dypt vand slog i aarets første maaneder og tildels i november godt til, hvad der ogsaa kan siges om ruse- og bakkefisket paa grundere vand henimot vaaren og i begyndelsen av høsten. Helt ind under fæstningsstranden kunde enkelt mand paa en dag trække op 50—60 pene torsk. Længere utover høsten blev grundfisket daarlig paa grund av den vedvarende sterke nordenvind og manglende nedbør, hvorved vandet blev altfor klart. I vestre distrikt generedes fisket til forskjellige tider meget av kobben.

Hvitting forekom i 1911 vistnok i mindre mængde end i det foregaaende aar, i hvilket forekomsten saavel av stor som smaa hvitting var rikere end sedvanlig. I februar fiskedes der dog tildels meget av stor hvitting og i september en hel del smaahvitting. Dette fiske drives dog ikke, eller kun for en ringe del, av professionelle fiskere, og kun en ringe del av fangsten passerer fiskebryggen.

Av Kolje fiskedes i aarets sidste maaneder en hel del, dog væsentlig av smaa dimensioner. Det samlede utbytte av koljefisket synes at ha været omtrent det samme som forrige aar.

Flyndrefisket slog godt til i løpet av vaaren og sommeren. Likesom ifjor fiskedes der i juni og juli en hel del pigvar, der betaltes med gode priser.

I makrelfisket var det mest bemerkelsesverdige træk den usedvanlig rike forekomst av smaamakrel, „kult“, hele sommeren igjennem.

Den begyndte allerede at vise sig litt før midten av juni og holdt sig til oktober, da den fordreves av den sterke nordenvind. Fangsten av makrel blev derfor langt over det sedvanlige, uagtet vadfisket i begyndelsen i usedvanlig høi grad hindredes ved masseforekomst av manæter. Dette sidste gjælder ogsaa vadfisket av stormakrel, av hvilken der i juni forekom en mængde, men som for den væsentligste del undgik opfiskning, da vadene tættedes av manæterne.

Aalefisket var særdeles godt fra mars til juni; navnlig var fangsten av saakaldt blindaal usedvanlig rik i sidste halvdel av mars. Utpaa sommeren avtok fisket sterkt paa grund av den usedvanlige sommervarme; dog fiskedes der endnu ved begyndelsen av juli adskillig pen aal helt inde ved bryggerne og under fæstningen. Overhodet gav aalefisket et ganske usedvanlig godt utbytte.

Ørretfisket. I vaar- og sommermaanederne var der en usedvanlig mængde smaaørret at se, efter sigende mere end der har været paa mange aar, og der opfiskedes ganske meget av den. I juli var der ogsaa meget stor ørret, men den holdt sig helst paa dypt vand og vilde ikke gaa under land. Vadfiskerne fik i denne tid ofte pene drætter av storørret. Længere ut paa sommeren og høsten blev ørretfisket daarligere paa grund av det vedvarende tørre og varme veir og det altfor klare vand. Men ogsaa av ørret oversteg aarets samlede fangst vistnok den sedvanlige.

For laksefisket var den tørre sommer ikke heldig. Fisket ved Sandviken var dog bedre, end man under disse omstændigheter kunde vente, og navnlig bedre end i 1910. Efter fredningstidens indtræden var der en hel del laks (og ørret) i elvens nedre del; men den lave vandstand hindret i lang tid fisken i at komme op forbi papirfabrikken. Den stedfundne opmudring i og like ovenfor utløpet antages iøvrig at være gunstig for fiskens opgang.

Av garnsild (snesesild) var der iaar usedvanlig meget saagodtsom hele aaret, og fangsten blev ogsaa større end sedvanlig. Og endnu langt større vilde den være blit, dersom ikke saamange av de professionelle fiskere hadde tat hyre som brislingfiskere. Ogsaa paa græssild (smaasild) var tilgangen i endel av sommeren god, og den faldt tildels temmelig stor (saakaldt „klinker“). Overhodet synes dog tilgangen paa smaasild ikke at ha været saa rik som de to foregaaende aar.

Brisling- eller ansjosfisket, som i de senere aar maa betegnes som distriktets hovedfiske, blev i 1911 en skuffelse. Vistnok var det ogsaa dette aar av megen betydning, men faldt ganske igjennem i sammenligning med de foregaaende aars rike fangst. Der synes dog i april og mai at være megen brisling tilstede, og der gjordes da ogsaa ret

gode fangster; men fisket hindredes i høi grad ved mængden av manæter. Og utover sommeren, høsten og vinteren var fisket gjennemgaaende utilfredsstillende, om der end ogsaa da en og anden enkelt gang blev gjort et godt dræt. Ut paa høsten var der vistnok adskillig brisling i fjorden, men størstedelen av den var for smaa som handelsvare. Naar det i dagspressen tildels har været sagt, at brislingfisket i Kristianiafjorden i 1911 var „fuldstændig mislykket“, maa dette dog betegnes som en overdrivelse; men værdien av det samlede fiske naadde neppe op til halvdelen av fangsten i 1910, maaske ikke synderlig over en tredjepart. Ogsaa i fjorden utenfor Drøbak har brislingfisket i 1911 været mindre tilfredsstillende.

Fisket av dypvandsræker har iaar gjennemgaaende været godt, om det end ifølge optællingslisterne ikke er naadd op til utbyttet i 1910, der var et ekseptionelt gunstig aar for dette fiske. Som en eiendommelighet kan anføres, at fisket i juni og juli tildels hindredes adskillig derved, at en rød „mark“ eller „larve“ (ifølge konservator Kiær et par arter annelider) la sig paa garnet i trawlene i saadan mængde, at maskerne tættedes. Noget lignende er ogsaa før iagttaget, men da i langt mindre maalestok.

Om grundrækerne anførtes i forrige aars beretning, at der paa flere steder var tegn til at bestanden var i opkomst. Dette synes at ha stadfæstet sig, idet fangsten iaar var betydelig bedre end i det foregaaende aar. I sommertiden kunde en enkelt mand faa op til 10 à 15 liter pr. dag.

Hummerfisket slog litt bedre til end i forrige aar, navnlig paa vaarparten. Som bekjendt varer fredningstiden for hummer i Akershus amt til utgangen av september, mens fisketiden i de fleste amter paa landets sydkyst begynder allerede i midten av september. Efter den nyere tids undersøkelser angaaende hummerens biologi synes det ikke at være særlig paakrævet, at den fredes længer end til midten av september, og bestyrelsen har derfor i en til amtmanden i Akershus paa foranledning avgit skrivelse sluttet sig til et av bestyrelsen for Østlandske fiskeriselskap fremsat forslag om frigivelse av hummerfisket inden amtet fra og med 16 september.

Østersfisket gav et betydelig større utbytte end forrige aar, hvad der vel delvis skyldes en forøkelse av bestanden (cfr. forrige aarsberetning), men vistnok ogsaa for nogen del det usedvanlig klare vand utover høsten, som gjorde det lettere at se østersen paa noget dypere vand.

Angit i store træk kan utbyttet av aarets fiske vistnok betegnes som et middelsaars. Første halvaar faldt fisket i det store tat godt, i andet halvaar derimot daarlig. Forholdet mellem aarets første og sidste

halvdel var saaledes netop det omvendte av forrige aars. Av de enkelte slags mere betydelige fiskerier var brislingfisket daarlig, men makrel- og sildefisket, navnlig av garnsild, godt, likesaa rækefisket og aalefisket. Torskefisket kan betegnes som middels. Av yngel eller ganske unge aldersklasser var her til forskjellige tider av aaret ifl. opsynsmændenes forklaringer mere end sedvanlig av mange fiskesorter, saasom torsk, hving, ørret, pigvar og anden flyndre, makrel og brisling. Det samme gjælder i fremtrædende grad om grundræker.

Optællingen av fisk ved bryggerne har været utført som sedvanlig, og de maanedlige opgaver har været referert i aviserne. Resultatet av optællingen vil sees av omstaaende tabel.

Opgave over optallet fisk m. v., ankommet til Kristiania brygger i 1911.

Fiskesort		I. Fra Kristianafjorden indenfor Drøbak		II. Fra andre norske fiskepladse		III. Fra Sverige og Danmark	
		Mængde	Værdi (kr.)	Mængde	Værdi (kr.)	Mængde	Værdi (kr.)
Torsk	Stkr.	47 038	33 240	656 640	348 360	2 426 000	809 450
Kolje, lyr, sei	Snes	363	2 264	32 194	196 224	—	—
Hvitting, sypiker, øienpaal	”	629	1 007	13 809	13 809	—	—
Lange	Stkr.	5	5	6 980	5 760	—	—
Flyndre	Kg.	3 482	3 482	64 780	64 780	133 600	200 400
Helleflyndre	”	10	10	138 250	129 535	—	—
Makrel	Stkr.	844 208	68 149	3 179 200	609 105	1 029 980	168 378
Horngjæl	”	1 197	299	2 890	597	6 000	1 500
Aal	”	22 472	11 318	18 060	8 653	—	—
Smaasild eller græssild	Liter	140 460	17 314	85 900	10 845	—	—
Snesesild (garnsild)	Snes	81 520	45 530	297 540	146 128	80 140	40 070
Ansjos	Liter	378 000	99 020	108 700	20 020	—	—
Laks	Kg.	3 050	8 752	98 290	231 360	2 730	10 190
Ørret	”	2 303	4 661	30 405	49 257	—	—
Hummer	Stkr.	2 711	3 727	31 615	43 677	2 300	4 110
Ræker	Liter	129 060	51 624	38 350	15 130	—	—
Krabber	Snes	—	—	1 880	4 967	—	—
Østers	”	1 077	4 308	927	3 708	7 381	35 880
Skjæl	”	2 271	454	—	—	—	—
			385 164		1 901 915		1 269 978

Til sammenligning med tidligere aar anføres:

Samlet værdi av optallet fisk, fanget indenfor Drøbak utgjorde

i 1911	kr. 385 164
i 1910	„ 448 472
i 1909	„ 283 604
i 1908	„ 364 759
i 1907	„ 276 156
i 1906	„ 331 493

Herav torsk alene:

1911	47 038	stk. til værdi	kr. 33 240
1910	48 384	„ - —	„ 29 926
1909	32 085	„ - —	„ 26 581
1908	108 008	„ - —	„ 102 423
1907	114 013	„ - —	„ 104 778
1906	113 530	„ - —	„ 109 308

Tilførsel fra:

	Andre norske Fiskepladser.	Sverige og Danmark.
1911	kr. 1 901 915	kr. 1 269 978
1910	„ 1 745 820	„ 1 057 840
1909	„ 1 357 547	„ 654 160
1908	„ 1 262 037	„ 201 700
1907	„ 1 215 919	„ 194 442
1906	„ 1 231 604	„ 267 728

Ifølge foranstaaende opgave har gjennemsnittsprisen ved fiskebryggen for efternævnte fiskesorter været:

Torsk	pr. stk.	kr. 0.70	Snesesild	pr. snes	kr. 0.56
Kolje	„ snes	„ 6.24	Ansjos	„ 20 liter	„ 5.20
Hvitting	„ „	„ 1.60	Lax	„ kg.	„ 2.87
Flyndre	„ kg.	„ 1.00	Ørret	„ „	„ 2.02
Makrel	„ stk.	„ 0.08	Hummer	„ stk.	„ 1.37
Aal	„ „	„ 0.50	Ræker	„ liter	„ 0.40
Smaasild	„ liter	„ 0.12	Østers	„ snes	„ 4.00

Med hensyn til den store forskjel, som opgaverne for enkelte fiskesorters vedkommende, navnlig torsk, kolje og hvitting, fanget indenfor Drøbak, utviser før og efter 1ste januar 1909, henvises til forklaringerne i de to foregaaende aarsberetninger, hvorav vil sees, at den forskjel, som tallene viser, ikke kan ansees for et korrekt uttrykk for det virkelige forhold mellem fangsten før og efter nævnte tidspunkt. Likesaa henviser man med hensyn til den del av fangsten indenfor Drøbak, som ikke passerer fiskebryggen, og som følgelig ikke kommer med i optællingslisterne, til hvad derom er forklaret navnlig i forrige aarsberetning, side 9—11.

Foreningens regnskap er som sedvanlig revidert av d'herr. sekretær F. W. Blehr og kaptein J. Becker. Det viser:

Indtægt:

Beholdning i Kreditkassen $\frac{1}{2}$ 1911.....	kr.	633.03	
Do. hos opsynsmand Larsen	„	20.00	kr. 653.03
Statsbidrag for budgetterminen 1911—12.....	„	800.00	
Bidrag fra Akershus amtskommune	„	200.00	
Do. „ Kristiania by	„	1 000.00	
Do. „ Aker, Bærum, Asker, Røken og Drøbak.....	„	210.00	
Indvundne renter	„	27.84	
			<u>kr. 2 890.87</u>

Utgift:

Lønningerne til opsynet, assistenterne, kasserer, sekretær og revisorer.....	kr.	1 402.00	
Fiskeoptællingen	„	120.00	
„Argus“ for 1910 og 1911.....	„	30.00	
Præmier til dræpte sælhunder.....	„	90.00	
Trykning, porto, skrivesaker, avertissementer.....	„	63.94	
Foreningens andel av sykekassepræmie.....	„	2.60	
Beholdning 31 desember 1911:			
a. I Kreditkassen.....	kr.	1 162.33	
b. Hos opsynsmand Larsen	„	20.00	„ 1 182.33
			<u>kr. 2 890.87</u>

Det vil sees, at det i de to sidste aar har lyktes at oparbeide en forøkelse av foreningens kassebeholdning, navnlig som følge av det erholdte bidrag fra Akershus amtskommune samt av den besparelse, der fremkom derved at en opsynspost i flere maaneder stod ubesat efter opsynsmand Andersens død i høsten 1910. Bestyrelsen agter derfor til vaaren at gjenopta arbeidet for utsætning av kunstig utklækket ørretyngel i enkelte av distriktets sørretelver, en forføining, som i nogen aar har maattet stilles i bero paa grund av for knap tilgang paa midler.

